

DEBRECENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-UT 56. SZAM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PENGÓ
HAVONTA 5, P 20 FILLÉR.

16 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII ÉVFOLYAM 247 SZAM

Mussolini Irla: Zsohár István

Az újságok nap mint nap foglalkoznak nevével, a tömegek érdeklődése egy pillanatra sem lankad, hál vele szemben, mindegy, mozarat csapote Littoriában, vagy bejelenti az olasz császárság megalkulását, arat-e valamelyik déli olasz tartományban, vagy a német birodalom Vezérével tárgyal a Brenneren. Nemzete és az egész világ Duce-nak nevezte, barát, elenség tisztelettel adózott örösi munkabírásának és nemzetiféltő szeretetének.

Az egyszerű olasz kisember csodálatos bizalommal ejti ki ezt a nevet, az elismert diplomáciai tekintély tisztelettel, az alkotások végtelen sorozata fűződik hozzá, egy új és nagyobb Olaszország ígézetes látomása. A nagy alkotók közül való, akik sokkal, de sokkal többet alkotnak, mint amennyit koruk vagy népük fölük elfogadhat, megérihet, saját koruk meghálálható. Ezek az alkotó zsenik túlné- nek koron és téren, végelethatalan alkotásaik sora érthetetlen és láthatatlan sokszor a saját korlátsaik előtt, mint ahogy láthatatlan a végtelenbe ringó búzakalásztenger is akkor, amikor a csirázó szemek még csak a földben várnak az életre, a feltámadásra.

Igen, a nagy magvetők alázata, az évszázadoknak, örökké csak a szebb és boldogabb jövőnek dolgozó zsenik csodavárása magyarázhatja meg azt a lelkeséget, amely Mussolinin Európának adta. Heroizmus, klasszicitásra törekvés, lankadatlan munkakedv, kulturmisszió és szociális felelősség-érzés jellemzi minden cselekedetét. Az első világháború bűnös békeszerződésekből kirobant a második világegés-örösi megpróbáltatás elé állította Itáliát. Es Mussolininak vállalnia kellett a legnagyobb, amit az emberiség alkotáseni mindig osztályrésztül kapnak, a méltatlan üldözést, a mártíriumot, a bűnbaktságot... Es Mussolinin vállalta De amikor látania kellett, hogy önfeláldozó viszavonulása csak az ellenségnek jelentett nyereséget, elfogadta a siegfriedi hűségű Barát segítségét és visszaszökött a felelős hatalom armára.

A világot ezúttal is ámulatba ejtette, ami körülötte lezajlott. Ezer és ezer rádió harsogta a világ minden tája felé, hogy a hihetetlen megtörtént, az ellenség nem „félhet” a Duce felett, mert ismét olyan valami jött közbe, ami közönséges földi halandóval nem történhetik meg... Önfeláldozó lemondása idején saját népének sajtója néman hallgatott érdemeiről: önkéntelenül is elismerte, hogy Mussolinin tettei nem az újságok szürke lapjaira, hanem a történelem aranykönyvébe kívánkoznak. Magyarország úgy érezte, hogy a körülmények semmilyen alakuláson sem tilthatja meg a szent be-

November 6-tól megszűnik a le- és felszállási tilalom a debreceni sebesvonalakon

A gépkocsik és motorkerékpárok forgalmának hétfévi korlátozása

Befejeződött a moszkvai konferencia

Moszkvában nem volt szó Európa felosztásáról -- Az Azovi-tenger fölött változatlan heveséggel folyik a nagy elhárítócsata -- Visszavert angolszász támadás a Volturno partjainál -- Megkezdődött a svájci képviselöválasztás -- Tömeges behívások Romániában

Ghyczy Jenő tájékoztatója a külügyi bizottságokban

A TÖRÖK KÖZTARSASÁG ALAPITÁSÁNAK évfordulóján nagy ünnepek voltak. Húszéves a török köztársaság és húszéve indult meg a fejlődés, telemekedés útján a nemzet, amely hű szövetségeseink volt a világháborúban és azóta is szoros baráti szálak fűzik össze a két nemzetet. A magyar nép meleg szeretettel és együttérzéssel vesz részt a török nép jubileumi ünnepségén és kíván további sikert, fejlődést és biztos boldogulást.

MOSZKVA-BAN LESETT AZ ELSŐ HÓ — jelentik és ügylátszik, vége felé közeledik az a késő őszi kedvező időjárás, amely az ottani időjárási viszonyokat tekintve, ebben a szokatlan időpontban is lehetővé tette a nagy hadműveleteket. A keleti arcvonalon a szovjet konok kíméletlenséggel és szívós kitartással, embert, anyagot nem kímélve, folytatja támadásait az Azovi-tenger és a Dnyeper könyök közötti térségben és ugyanakkor kemény elhárító harcok folytak Gomelnél és megerősödött az ellenség nyomása, fokozta támadásait Szmolenszk közelében is. Az elmúlt napok harcái is nagy német elhárító sikert hoztak. A páncélos erők gyalogság tüzéséggel támogatott rohamait a német védők felfogták és a túlsúlyban levő ellenséges erők áttörési kísérleteit sorra megfúrták és kemény, súlyos harcok után a német csapatok megtartották állásukat. Krivojrognál lendületes ellentámadásokat is intéztek a német katonák jó eredménnyel. A keleti arcvonal déli részén folyó gigász küzdelemben a harc nem lankadó erővel folyik és döntés még nincs.

AZ OLASZORSZÁGI ARCVONALON a német csapatok a Volturno folyó mentén hátrább fekvő kedvezőbb hegyi állásokat foglaltak el és lit várják be az angolszász támadá-

sokat. Az angolszász haderő eddig csak puhatolózó támadásokat kezdeményezett az új német állások ellen és eközben súlyos veszteségeit szenvedett. A további harcok folytatására és erősödésére lehet számítani.

AZ OLASZORSZÁGI KÖZTARSASÁGI FASISZTA PÁRT rendezéséről, és a közbiztonságot célzó munkája nagy erővel folyik és az olasz nép nagy tömegben áll Mussolinin mellett. Svájci jelentés szerint a római fasiszta köztársasági párt a kormánytól a következő kívánásainak teljesítését kéri: 1. Az összes letartóztatott fasiszták névsorát, 2. A fasiszta nagytanács mindazon tagjainak agyonlövését, akik július 24-iki ülésen a forradalmat elárulták, 3. Erélyes ellenhadjáratoit indítani a zsidók és szabadkőművesek ellen.

A MOSZKVAI KONFERENCIÁRÓL egy összefoglaló ismertetést közöl az egyik angol lap diplomáciai munkatársai és többek között a következőket írja: Az értekezlet legfontosabb szakaszát már csaknem teljesen befejezték és már csupán kisebb jelentőségű technikai részletkérdések várnak megvitalásra. A bizottságok, amelyek a szerződések szövegét dolgozzák, vasárnapig elkészülhetnek az első szöveggel úgy, hogy vasárnap már több fontos okmányt aláírhatnak. A moszkvai megállapodás valószínűleg három csoportra oszlik. Ezek a következők: 1. A szövetségesek stratégiájára, különösképpen a második arcvonalra vonatkozó megállapodás. Ebben a kérdésben döntő megbeszélés Eden és Sztalin második találkozására alkalmával folyt le, amelyen Ismay tábornokot kívül valamennyi Moszkvában tartózkodó katonai vezetésvezető részlett. 2. Megállapodás a három nagyhatalomnak a háború utáni együttműködéséről. Ennek a megállapodásnak a ke-

retében meghatározzák az Egyesült nemzetek egységes eljárását Németországgal szemben. A megállapodás szabályozza a három nagyhatalom egységes megírtását és politikáját a Németországgal szövetséges országok irányában is. 3. Megállapodás egy szövetségi bizottság felállításáról. Ez állandó szövetségi testület lesz amely széleskörű felhatalmazást nyer a hármikor felmerülő politikai és katonai kérdések eldöntésére. Ez a testület valószínűleg Londonban fog székelni, minthogy ennek a főváros-

nak van a legközpontibb helyzete. A Fülkközi tengeri bizottságnak e területtel megalkulása után már csak kiegészítő szerepe lesz. Valószínűleg Visinszkij hivatali székhelyét Algrból Londonba teszik át. Ezek azok a pontok, amelyekben nyilvánvalóan megegyezés jött létre és így nyilvánosságra is hozhatók. De arról hallgat a tudósítás, melyek azok a kérdések, ahol az ellentétek felmerültek és nem is jött létre megegyezés és ha jött, melyik fél tett engedményt és kinek a rovására és kárára.

A német hadijelentés

Berlin, október 30. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderőfőparancsnokság közli:

Az Azovi-tenger és a Dnyeper között nem csökkenő heveséggel folyik az elhárító csata. A Dnyeper-könyökben, különösen Krivoj-Rognál dúltak kemény harcok. A számbeli túlsúlyban lévő gyalogos és páncélos erők áttörési kísérletét felfogtuk. Saját állásainkat nehézségi harcokban megtartottuk és 43 szovjet páncélost megsemmi-

sítettünk. Krivoj-Rognól északra a szovjet csapatok elkeseredett ellenállást fejtettek ki lendületes ellentámadásainkkal szemben. Ezeknek a harcoknak során több ellenséges harckocsis és páncélos kötelék rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett. Gomeltől kétoldalt pnteken is eredménytelenek maradtak a szovjet támadásai. Saját ellentámadásaink során ismét visszaszereltünk elvesztett területeket, eközben az egyik helységeirt folytatott harcban

csületbeli kötelességét, hogy mindent megköszönjön annak a Férfiúnak, akinél nagyobb olasz még nem élt a földön. A magyarság végtelen sokat szenvedett történelme folyamán és tudja, mit jelent minden jó szó és meleg kézszorítás. Ezért soha nem csatlakozott és nem is csatlakozik a nyelvölgögetőkhöz, akik minden Nagyság dőlésére várnak. Rákóczi, Thá-

köly, Kossuth keserű sorsa Hungária évszázadait változta meg, hiszszük, hogy Mussolinin oadadó élete Itália igazi nagyságának és felvirágzásának záloga.

Addig pedig csodálatlan nézünk a magasba, ahol a Duce és hihetetlen társai, korok, nemzetek, és idő felett munkálkodva trónonak, mint az emberi kultúra szent bálványai, a fáliszenek...

BERZÉKI kirkatában új fénykép- kiállítás

amely többiben cserélt gazdát, 36 nehéz szovjet páncélost lőtünk szét.

Szolenszktól nyugatra újabb súlyos elhárító harcok lángoltak fel. Heves tüzvérségi előkészítés után az ellenség naponta sok páncélos és csatarepülőgép

Tömeges behívások Romániában

Bukarest, október 30. (MTI) A román nagyvezérkari közlemény szerint az 1945-46. és 47. évfolyamok, valamint a még nem szolgált 1941., 1942., 1943.

Európa megszállása és katonai rendszabályok felállításása az angolszász és Szovjet célja

Stockholm, október 30. (Német TI) Az „Evening Standard” a moszkvai értekezlettel kapcsolatban azt írja, hogy jól értesült körökből származó tájékoztatásokból azt lehet sejteni, hogy Cordell Hull, Eden és Molotov ragyogó működése megegyezést ért el az

Berlin hidegvérrel veszi tudomásul a moszkvai értekezlet eredményét

Berlin, október 30. A Német TI diplomáciai munkatársa írja: Az angol és amerikai sajtó a háború további lefolyását illetően döntőnek tünteti fel Roosevelt nyilatkozatát a moszkvai értekezletről. Ezek szerint azok az okmányok, amelyeket a napokban Moszkvában aláírtak a közös háborús és háborútáni politika alapelveit fektetik le, véget vetnek azoknak a német reményeknek, hogy a szövetségesek táborában egyenetlenkedés és véleménykülönbségek vannak. A

Moszkvában nem volt szó Európa felosztásáról

Berlin, október 30. (MTI) Német politikai körökben számoltak azzal, hogy a szombati nap folyamán megjelenik a moszkvai tárgyalások befejezéséről szóló hivatalos jelentés. Német felfogás szerint Moszkvában főleg stratégiai kérdésekről volt szó. Nem vitatták meg azt a kérdést sem, hogy Európát felosztják-e két érdekerületre. A Reuter-iroda jelentése szerint nem tárgyaltak Moszkvában határokról sem. Mindenesetre tény, hogy bekövetkezett, ami a szovjet megközelítés: Moszkvában nem a szovjet tárgyalás sem szovjetorosz, sem kanadai határkérdésről, hanem kizárólag hadászati kérdésekről. Né-

támogatása mellett újabb és újabb támadó hullámokat hajszolt előre. A kiválóan harcoló gyalogságunk, melyet saját tüzvérségünk és aknavetőink tüze hatáson támogatott, elkeseredett harcokban megtartotta állását. A keleti arcvonal többi részéről csupán élénk helyi harcokat jelentenek, így különösen a Kricsevtől nyugatra eső térségből.

A délolaszországi arcvonalon brit-amerikai erők néhány helyi támadást indítottak a Voltturnótól kétoldalt lévő állásaink ellen, ezeket visszavertük. Gyors német harci repülőgépek ismét jó eredménnyel támadták az ellenség utánpótlási oszlopait az arcvonalhoz vezető utakon. (MTI)

és 1944-es évfolyamok tagjai ez év november 1-e és 4-ike között katonai szolgálatra bevonulni kötelesek.

értekezlet három főpontjában. Ezek a pontok, mint a lap megjegyzi, a háborútáni katonai rendszabályok, Európa megszállása és az angol, amerikai és szovjet magatartás a Németországgal szövetséges államokkal szemben.

német sajtó nem kételkedett abban, hogy a közös hadviselés érdekében Anglia és az Egyesült Államok engedelményeket kész tenni a szovjetnek és a moszkvai megbeszélés legfontosabb eredményének már ma is azt kell tartani, hogy az angolok és amerikaiak lényegében kapituláltak a Szovjetunió politikai követeléseivel szemben. Berlinben, ellentétben az angol és amerikai elképzelésekkel, a moszkvai értekezlet eredményét nyugalommal és hidegvérrel veszik tudomásul. (MTI)

net politikai körökben nem tartják kizártnak, hogy az értekezletről kiadott jelentés olyan nontatokban fogja a politikai kérdéseket elintézni, amelyek nincsen nyitva hagyva.

Amsterdam, október 30. (Német TI) A Reuter-iroda jelentése szerint a Moszkvában elért tényleges eredmények részletei még nem ismeretesek. Alapában ismerik azonban a moszkvai egyezmény nagy jelentőségét a háború folytatása és a háborútáni rendezés szempontjából. Az értekezlet most már nyilván gyorsan befejeződik. Eddig még nem ismeretes, hogy az értekezlet befejezésekor a hozott döntésekről Moszkvában, Washingtonban és Londonban egyidejűleg adnak ki közleményt, vagy pedig csak a szovjet fővárosban. (MTI)

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

SZÉTVERTÉ AZ ANYJA FEJÉT

Beregszász, október 30. Bély községében Miklós-Koczka János összekülönbözött édesanyjával, aki emiatt felmondta a házában lévő lakását. — Később anyjával együtt elment a jegyzői hivatalba, hogy rábírja a felmondás visszavonására. Az anya azonban hajhatalan maradt és emiatt Miklós-Koczka János hazafelé ment addig verte anyja fejét egy kilométerreljókához, míg az asszony meghalt. Az anyagyilkos fiút letartóztatták.

16. GYERMEKÉNEK ADOTT ÉLETERET EGY DÉVAVANYAI FÖLDMIVÉS FELESEGE

Dévaványa, október 30. Dévaványán Borbíró Sándor földmivésnek a felesége, akinek legidősebb fia hosszabb ideig az orosz harctéren küzdött, a közelmúltban 16. gyermekének adott életet. Kérésére a Kormányzó Ur Hitvese vállalta a Kisművelői leány-gyermekek keresztanpai biztát és egyidejűleg megfelelő összeget küldött a boldog asszonynak, hogy azon az újszülöttnak ajándékot vásároljon.

BORT LOPOTT SZÜLETÉS-NAPJÁRA

A királyi ügyészség Fábán István hajdúsámsóni napszámos ellen lopás bűntette miatt emelt vádat, mert a nyáron Bakó Mihály gazdálkodó martinkai szőlőjének pajtájából ötven liter bort lopott. Az ügyben most tartott fővárosi tárgyalás a bíróságon dr. Trásy András ügyésznök büntető egyeshíró. Fábán István a fővárosi tárgyalás során a lopás elkövetését beismerte. Elmondta, hogy születésnapját meg akarta tartani, de nem volt pénze borra és ezért lopott. Születésnapját azonban már nem ünnepelhette meg, mert a csendőrok elfogták. A tanúk kihallgatása után a bíróságnak a lopás vétségében mondta ki bűnösnek és egyhónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Szolgálati jubileum a vármegyei számvevőségénél

A debreceni vármegyei számvevőség főnökét Kise Lajos I. oszt főtanácsost, 40 évi szolgálatának betöltése alkalmából melegen üdvözlötte a számvevőség tisztikara. Az ünnepélyes melegségét emelte, hogy nem kellett megvárni szeretett főnöküköt, mert a m. kir. belügyminiszter visszatartotta szolgálatába. Az értékes munkának megbecsülését jelenti ez és méltán érdemes férfit ért e kitüntetés, aki nagy szaktudásával szolgálja a közt és aki tisztviselőit mindenkor megértéssel és szeretettel vezeti. Ez a hír a vármegyében is osztatlan örömet szerzett. Az ünnepélyes ünnep időkhöz illően csendben, minden feltűnés nélkül történt.

Meteor mozgó műsora

Csak egy napig! Vasárnap UTOLSÓ PILLANAT Puskin „A párbaj” c. novellájából. Főszereplők: Assia Nori-Fosco Giachetti. Hétfőn! Csak egy napig HAMIS ESKÜ A tirolai hűberek népeinek izgalmas drámája. Előadások vasárnap 11, 3, 5, 7. Hétfőn: negyed 6. negyed 8 ó

Osszeomlott a Szovjet támadása a déli szakaszon

Berlin, október 30. Interinf jelenti a keleti arcvonal déli szakaszáról: Dnyepropetrovszktól délre a szovjet lövészredek több támadása, amelyeket páncélosok támogattak, a szovjet harcok sikertelensége után összeomlott. A Krivojrogól nyugatra álló német védelmi erők nehéz és váltakozó harcokban elhárították a szovjetnek három páncélos dandár bevetésével a német csapatok által tartott magaslati állások ellen intézett erős támadá-

sait. A szovjet 43 páncélos veszített. E harcokban a szovjet 24. gárda páncélos dandárja és a 16. gárda páncélos ezred teljesen felmorzsolódott. Hasonló sors érte a 41., 19. és a 36. gyalogsági gárdahadosztályt. A Dnyeper-kanyarulatban Perejeszlavtól délre lévő szovjet hídfőt a német csapatok tovább tudták szűkíteni. Ot szovjet harcokcsit találatlan felgyújtottunk. (MTI)

Serédi hercegprimás Kolozsváron

Serédi Jusztinián hercegprimás az erdélyi Actio Catholica napok alkalmából szombaton délután Kolozsvárra érkezett, ahol ünnepélyesen fogadták. Vasárnap a hercegprimás szentmisét pontifikál, délután pedig a Diákházban ünnepi beszédet mondott. A szombaton megtartott ülésen Nyisztor Zoltán dr. pápai pre-

látus a magyar katolikus szociális feladatait ismertette, Mihálovics Zsigmond az Actio Catholica igazgatója a katolikus actio jövő programjáról beszélt. — Hangoztatta, hogy tovább folytatják a harcot a sokgyermekes családok jóléte érdekében.

Halállal végződött a csikó kergetés

Részletesen beszámoltunk arról, napokkal ezelőtt igen súlyos állapotban szállították a debreceni sebészeti klinikára Repka István 11 éves félérbetűt gyermekét, akinek elülről mindkét fogcsora hiányzott. A gyermek Fehérpatakon az utcán megkergetett egy csikót, amely hátrarugott és a szerencsétlen gyermeket úgy szájbarugta, hogy mindkét fogcsora kihullott, de ezenkívül súlyos agyrázkódást is szenvedett. Az orvosok

mindent megkíséreltek, hogy a szerencsétlen gyermeket megmenték az életnek, de fáradozásuk hiábavalónak bizonyult, mert Repka István súlyos sérülésén kívül différiás is volt, és a debreceni klinikán meghalt.

Tekintettel arra, hogy halálával kapcsolatban gondatlanság látszik fennforogni, a vizsgálóbíró az ügyész segítségére fordult, hogy a bűntudatát és a temetéséről csak azután történik intézkedés.

Ghyczy Jenő részletes beszámolója a külügyi bizottságokban

Budapest, október 30. A felsőház külügyi bizottsága szombaton délután 11 órakor Kánya Kálmán elnöklésével összejött.

Az ülésen a kormány részéről Kállay Miklós miniszterelnök, Ghyczy Jenő külügyminiszter, Keresztény-Fischer Ferenc belügyminiszter, Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatási miniszter, Szász Lajos közellátási miniszter és Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter vett részt.

Ghyczy Jenő külügyminiszter tájékoztatta a bizottság tagjait a külpolitikai helyzetről. Ezt követően a gróf Jankovich-Bésán József, gróf Sigray Antal, Purgly Emil és Jozan Miklós bizottsági tagok részéről elhangzott felszólalásokra a külügyminiszter részletesen válaszolt, majd az ülés egy órákor véget ért.

A képviselőház külügyi bizottsága vitéz gróf Teleki Mihály elnöklésével délután öt órákor ült össze.

A kormány részéről Kállay Miklós miniszterelnök, Ghyczy Jenő külügyminiszter, Bornemisza Géza iparügyi miniszter, Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter, Radócsay László igazságügyminiszter, Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatási miniszter és Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter vett részt. Ghyczy Jenő külügyminiszter részletesen tájékoztatta a bizottságot az időszaki külpolitikai kérdé-

sekről. A bizottság tagjai közül Jaross Andor, Vajna Gábor, Mikó Imre, Szilágyi Jenő, Arvay Árpád, Baky László, Maróthy Károly, Rassy Károly, Donáth György, vitéz Imrédy Béla, Balás Károly, Gosztonyi Sándor és Rajnisz Ferenc szóltak fel. A felszólalásokra Kállay Miklós miniszterelnök és a külügyminiszter részletesen válaszolt. Az ülés 10 óra előtt ért véget.

MEGKEZDŐDÖTT SVAJCIBAN A KÉPVISELŐVÁLASZTÁS

Bern, október 30. (Bud. Tud.) Svájc valamennyi kantonjában ma kezdődött meg és holnap estig tart az általános képviselőválasztás.

BOSSZÚBÓL MEGLOPTA A GAZDÁJÁT

Bokk Béla Nagyszepes 10. szám alatt lakó gazdasági cseléd lopás bűntettével vádolva került a törvényszék elé. Dr. Trásy András tanácselnök, büntető egyeshíró elé, mert a vádat szerint munkaadójától Szilágyi Gábor gazdálkodótól két inget és egy alsónadrágot lopott. A most megtartott fővárosi tárgyaláson Bokk a lopás elkövetését beismerte és azzal védekezett, hogy a lopás azért következett, mert gazdája megdorgálta. A tanúk kihallgatása után a törvényszék loolás vétségében mondta ki bűnösnek és kéthónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Csokonai Színház

Tel. 25-45. Igazgató B. Unger István
Előadások d. u. fél 4, este fél 7-kor.

tel 4 órákor

Idegen asszony

Vasárnap este 7 órákor

SYBILL

Hétfőn este 7 órákor

Cigányszerelem

Hétfőn este 9 órákor

Tábornokné

magyar filmstúdió

Vasárnap és hétfőn!
Csak felnőtteknek!

Dr. Jörn

Főszereplők: A. Sjöstrand,
Viveca Lindfors

Előadások: vasárnap: 3, 5 óra
7 órákor. Hétfőn: 5 és 7 órákor

Apollo filmstúdió

Előadások d. e.: 11, d. u.:
negyed 4, negyed 6 és negyed 8
Muráti Lili és Bilicsi Tiva a
legbravúrosabb vigjátékuk

Megálmodtalak

Veszínház

Ma 3—5—7 órákor, hétfőn és
kedden 5—7 órákor utólagos a
szafiaság és a szerelem fe-
lejtethetetlen filmje:

A leányintézet hősei

Fősz.: Maria Mercader
Carla del Poggio.

Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai elnök nyugalomba vonult

Ma lesz az ítélőtáblán a hivatalos bucsuztatás

Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai elnök nyugalomba vonult és a mai napon át is adja a kir. ítélőtábla vezetését helyettesének, Barankay Miklós kir. ítélőtáblai tanácselnöknek, aki az új elnök kinevezéséig vezeti az ügyeket.

A kir. ítélőtábla elnökének hivatalos bucsuztatása ma délután fél 12 órakor fog megtörténni a kir. ítélőtábla I. emelet 17. számú tanácstermében, ahol ebből az alkalomból teljes ülést tartanak s azon a kir. ítélőtábla teljes személyzete, továbbá a kir. főügyész, kir. törvényszék, kir. ügyész és a kir. járásbírók bírői és ügyészi tagjai is megjelennek.

Csikszenttamási Baróthy Zoltán 1873 augusztus 25-én Nagyváradon született régi nemesi családból. Édesapja Baróthy Béla táblabírói címmel és jelleggel felruházott debreceni királyi törvényszéki bíró volt. A jogtudományi államvizsgát 1897-ben tette le, 1901 június

21-én tett bírói vizsgát. 1895-ben pénzügyi szolgálatba lépett, majd 1897 július 7-én a debreceni kir. ítélőtábla akkori elnöke, Bernáth Elemér a debreceni kir. járásbíróhoz segélydíjas joggyakornokká nevezte ki. Innen 1899-ben Nyíregyházára került, ahol nemsokára aljegyző lett. A debreceni kir. ítélőtábla elnöke 1901 október 7-én szolgálatára a debreceni kir. ítélőtáblához rendelte be, ahol a következő évben jegyzői kinevezést nyert. Albíróvá 1902 február 15-én nevezte ki a király a zilahi kir. törvényszékhez, de pár év múlva ügyészi szolgálatba lépett át és ott 1908 március 10-én ügyészi kinevezést nyert. Zilahon az összeomlásig mint vezető királyi ügyész teljesített szolgálatot. Onnan a hűség- eskü letételének megtagadása miatt a román hatóságok kiutasították. 1919 decemberében történt átjövetele után a debreceni ügyészségen nyert szolgálati beosztást. A debreceni kir.

ítélőtáblához 1921 október 25-én nyert táblabírói kinevezést, ahol előbb 1934-ben tanácsvezetői joggal ruházott fel, majd 1935 november hó 25-én tanácselnökké nevezték ki. Ebbeli minőségben a kir. ítélőtábla elnökének állandó helyettese volt és elődjének betegsége alatt a kir. ítélőtáblát huzamosabb időn át önállóan vezette. Táblai működése alatt csaknem kizárólag büntetőtanácsokba volt beosztva és legutóbb 1943 január 5-én a Kormányzó az igazságügy-miniszter előterjesztésére a debreceni kir. ítélőtábla elnökévé nevezte ki. Hivatali ügyek vezetésén kívül számos intézményeknél vállalt vezetősépet. Alelnöke a debreceni Urkaszinónak, tagja a Kékek Clubjának, a debreceni Patronage egyesületnek.

A kiváló jogász és bíró szolgálati idejének letelte után most saját kérelmére vonult nyugalomba.

November 6-tól megszűnik a le- és felszállási tilalom a debreceni sebesvonatokon

A debreceni nagyközönségnek nagy sérelme volt az a korlátozás, amelyet a magyar államvasutak igazgatósága a debreceni sebesvonatra léptetett életbe. A rendelkezés szerint a Budapestre 18 órakor Debrecen felé induló sebesvonaton és a Debrecenből 4.47 órakor Budapestre induló sebesvonaton a budapest—érmi-hályfalvai szakaszon tilos a fel- és leszállás. Elismertük, hogy az államvasutak igazgatósága ezzel a rendelkezéssel a sebesvonatpár túlsúfoltságát kívánta megszüntetni és a nagyobb távolságokra, nevezetesen az Erdélybe utazó utasoknak akart kedvezni és helyet biztosítani. Nehezményeztük azonban ezt a megszorítást, mert ezzel a legmagyarabb várost, az ország harmadik városát szinte kirekesztették a forgalomból. A Debreceni Újság-Hajdúföld több ízben szóval-tette Debrecen város közönségének ezt a nagy sérelmét és ennek az állapotnak mielőbbi megszüntetését kérte a nagyközönség nevében. Legutóbb éppen pénteki számunkban, vezércikkben foglalkoztunk ezzel a kérdéssel, s rámutattunk azokra a szempontokra, amelyek szükségessé teszik a debreceniek súlyosan érintő korlátozás megszüntetését. A magyar államvasutak igazgatósága méltányolta a debreceniek jogos kívánságát, s mint most a november elsején életbelépő új téli menetrendből értesülünk, teljesítette azt. A legnagyobb elismeréssel kell most szólnunk a MÁV igazgatóságáról, amiért gyors intézkedéssel, Debrecen város közönségének legnagyobb meglepetésére megszüntette a kérdéses sebesvonatpáron a le- és felszállási tilalmat.

ban, az új menetrend Debrecen csupán annyiban érinti, hogy az 1710. és 1709. számú sebesvonatoknál a budapesti nyugati pályaudvar és Debrecen között fennálló le- és felszállási tilalom november 6-tól kezdve megszűnik. November 6-tól az 502—501. számú kolozsvári gyorsvonatoknál szintén mérsékelte a MÁV a korlátozást, éspedig a Budapesti Keleti pályaudvar—Püspök-ladány viszonylatban. Ezek szerint tehát a le- és felszállási tilalom november 6-tól csupán erre a szakaszra és vonatpárra vonatkozik.

A MÁV-nak ez az intézkedése, amellyel a Budapest—Debrecen—Sepsiszentgyörgy vonatpárnál a fel- és leszállási tilalmat megszünteti, azt jelenti, hogy a jövőben Debrecenből ismét akadálytalanul lehet utazni a reggel 4 óra 47 perckor induló sebesvonattal Budapestre, valamint a budapesti nyugati pályaudvarról este 6 órakor induló Debrecenre este háromnegyed 11 órakor érkező sebesvonattal. November 6-tól kezdve ezeken a vonatokon természetesen semmiféle jegypótlékot és büntetéspénzt nem kell fizetni.

Zugvágónak csapott fel egy állásnélküli debreceni hentessegéd

A debreceni csendőrség igen érdekes ügyben fejezte be a nyomozást. Napokkal ezelőtt a csendőrség tudomására jutott, hogy Lőrincz Lajos állásnélküli hentessegéd, Jánosi-uca 79. szám alatti lakos nagyobb mennyiségű borjú- és sertéshúst adott el Kimpian György Nyugati-utca 8. szám alatti lakó kifőző tulajdonosnak. A csendőrség értesülése alapján megindította a nyomozást és ez szennyezős eredményre vezetett, mert sikerült leleplezni egy zugvágót, aki nemcsak árdragítást követelt el, hanem a közellátás érdekét is veszélyeztetve.

A csendőrség eusorban Kimpian Györgyöt hallgatta ki, aki elmondta, hogy Lőrincz neki 110 kiló borjúhúst ajánlott fel megvételre hat pengő árban. Tekintettel, hogy neki a húsról szüksége volt, megvette ezen az áron. Egy alkalommal pedig 18 kilogram sertéshúst vásárolt 8 pengő árban, majd 38 kiló sertéshúst szalonnával 12 pengős kilogramonkénti áron. Lőrincznek összesen 760 pengőt fizetett ki vételár fejében, de még 500 pengővel tartozik.

A csendőrség az eljárás során kihallgatta Lőrincz Lajos hentessegédet is, aki elmondta, hogy megfe-

lelő tőkével rendelkezett és elhárította, hogy berendezkedik zugvágó- ra. Egy keddi napon kiment a baromvásárba, hol egy ismeretlen embertől egy hentes borjút vásárolt meg 280 pengőért. A borjút még aznap éjszaka levágta fűskamrájában és húsát Kimpian György kifőzősnek adta el 6 pengős kilonkénti áron. Egy héttel később ismét kiment a baromvásárba és ismét vett egy hentes borjút, amit az előbbihez hasonlóan vágta le és húsát szintén Kimpian vette meg. Ugyanettől az embertől vásárolt egy fél sertést is, amelynek húsát Kimpian vette át. Kihallgatása során azzal védekezett, hogy nem tudott elhelyezkedni és meglévő kis tőkéjét nem akarta felélni, hanem ilyen formában gyűmöl- esztette.

A csendőrség a nyomozás befejezése után a dolgról jelentést tett a debreceni királyi ügyészségen, ahol Lőrincz ellen árdragító visszaélés és a közellátást veszélyeztető cselekmény miatt indítanak ellene eljárást.

Karjára csavarva 2000 kilogramm kenyérhez szükséges kenyérváltójegyet akart Budapestre csempészni Grünbaum

Néhány hónappal ezelőtt részlete- sen beszámoltunk arról a nagyszabású kenyérváltójegy panamáról, melyet a debreceni rendőrség leplezett le.

Még augusztusban feltűnt a debreceni Nagyalomáson egy zsidó férfi az ügyeletes rendőrnek, aki gyanú- san viselkedett. Megfigyelte, hogy a férfi a vízcsaphoz megy és mikor iszik, valami gyanúsan zörgés fe- lől érdeklődött a rendőr, Grünbaum habozni kezdett. A rendőr megmoz- gta és a karjára csavarva 2000 kilo- gramm kenyérhez szükséges kenyér- váltójegyet talált. Tekintettel arra, hogy ilyen nagymennyiségű kenyér- váltójegy csak bűnös úton juthat akárhézh is, bekísérte Grünbaumot

a rendőrségre. Itt kiderült, hogy Grünbaum a váltójegyeket Klein János nyíregyházi lakostól vásárolta, kilonként 70 fillért s Budapestre 2 pengőért akarta áruba bocsátani. A szálak azután tovább vezettek. Meg- állapítást nyert, hogy Klein viszont Raduciner Józsefné nyíregyházi la- kostól vette a váltójegyeket Geddi- ger Adolf közvetítésével.

Ilyen előzmények után a négy nyíregyházi lakost közellátás érde- keit veszélyeztető bűncselekmény miatt vonták felelősségre. Tegnap tartották meg a nyíregyházi törvény- széken a főtárgyalást s ennek során Raduciner Józsefné 2 hónapi fog- házra és 2000 pengő pénzbüntetésre Klein Jánost 8 hónapi fogházra és 5000 pengő pénzbüntetésre, Grün- baum Mórict 4 hónapi fogházra és 3000 pengő pénzbüntetésre, Geddi- ger Adolfot pedig 3000 pengő pénz- büntetésre ítélték.

Az idén sem lehet kivilágítani a sirokat

Öt óráig mindenkinek el kell hagyni a temetőt

A m. kir. minisztérium 6100—1942. M. E. számú, a sirok kivilági- tásának megtiltására vonatkozó ren- deléte az alábbiakban hozom a vá- ros közönségének tudomására:

1. §. A sirok kivilágítása további rendelkezésig az ország egész terü- letén tilos. 2. §. A temetőket októ- ber 31-én, november 1-én és 2-án a közönségnek 17 óráig el kell hagyni. 3. §. Amennyiben a cselekmény sú- lyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 2 hónapig, háború idején 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő az, aki az 1. vagy 2. § rendelkezéseit megszegi.

A pénz büntetésre az 1928. X. tc. rendelkezéseit azzal az eltéréssel irányadók, hogy a pénzbüntetési leg- magasabb összege 8000 P.

A fenti kormányrendelet értelmé- ben a helybeli napilapokban f. hó 30-án megjelent hirdetményem tár- gy talannak tekintendő. polgármester.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester látogatása az újjáalakított Fazekas Mihály állami gimnáziumban

A Fazekas Mihály állami gimnáziumnak, amelynek épülete a nyár folyamán nagyarányú átalakuláson ment át, szombaton délelőtt előkelő vendége volt. Megérkezett oda fél 12 óra tájt dr. Kölcsey Sándor polgár- mester dr. Szondy György tanügyi főtanácsos, főigazgatóhelyettes társa- ságában. Az épület bejáratánál Ur Márton, az intézet igazgatója várta a látogatókat és üdvözlő szavaiban hangsúlyozta azt a nagy örömet, melytől a polgármester látogatása je- lent az intézetnek. A tanári kar együl- tese a tanári szobában várta a pol- gármestert. Ur Márton igazgató kö- szöntötte elsőnek a polgármestert.

— Meg vagyok győződve — kezdte beszédét az igazgató —, hogy a Pol- gármester Urat a város minden isko- lájának a sorsa melegen érdekli, de különösen megérdemli ezt a mi is- kolánk, hiszen egyenes folytatása an- nak a régi reáltanodának, amelyet a múlt század hetvenes éveinek ele- jén létesített a város. Ezért — mon- dota Ur Márton igazgató — jól esik hinni, hogy voltaképpen hazajött a Polgármester Ur, mikor állt a mi küszöbünkön.

Majd dr. Szondy György tanügyi főtanácsos szólott. Beszédében reá- mutatott arra, hogy a Fazekas gim- názium Debrecen egyetlen állami kö- zéiskolája, mint a tankerület szék- helyén működő intézet mintaiskola is nem gyakorló tanárjelöltek részére, hanem a már pályájukon működő igazgatók és tanárok számára, akik majd szép számmal ide látogat- nak ebbe az iskolába, amely azóta, hogy reáliskolából gimnáziummá ala- kult, a kis emberek fiainak az isko- lájává lett és főképpen ilyen minő- ségben töltött és tölt be fontos szere- pet városunkban.

Dr. Kölcsey Sándor őszinte szívből mondott köszönetet az elhangzott üd- vözlésekért és a reájuk adott vála- szában klemelte, hogy Debrecenben

Vásárlási kötelezettség nélkül tekintse meg

ifj. Székely Szűcs Sándor

kályhás-mester

cserépkályha és kandalló mintaraktárát

Csapó-utca 33. Ipariskola-épület.

Telefonszám: 26-70.

Névre és címre kérem ügyelni!

Hivatalos közlés szerint deb- receni viszonylatban a téli me- netrend semmiféle változást nem hozott a vasúti forgalom-

A régebbi időkben ellenzéki szemmel és idegenül tekintettek minderre, ami állami, pedig a debreceni éghajlatot mindent debrecenivé varázsolta. Így lett ez ezzel az iskolával is. Az intézetet a küzdés, a nagy versenyfársakkal való nemes együttműködés tette nagyvárrá.

Azóta a polgármester megtekintette az épület tantermeit és szertárát, könyvtárát. Utja a képekkel díszített folyosókon át vitt. A polgármester figyelmét megfogták azok a képmémények is, amelyek a képek alatt, keretekben a festménnyel összefüggésben levő sorokat nyújtották a tanulóknak. Majd betértek az egyes osztálytermekbe is. Mindegyik újonnan festett, kellemes mintájú falak, a termekben gyönyörű új padok. Az egész épület a tisztaság

s rend megtestesülése, minden egyes kép és bútordarab a művészi elrendezés tanulója és az esztétikai képzettség hirdetője.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester látható nagy érdeklődéssel szemlélte végig a szinte újjászülött iskola minden izét és poreikáját. Örömmel lépett be az osztálytermekbe, ahol régi diákkorj emlékeit felidézve, beült az egyik padba és őszinte szívből megjegyezte, hogy de jó lehet ilyen tanulni. Teljes meglepődését fejezte ki a látottakon és kellemes hangulatban távozott Debrecen város egyetlen állami középiskolájától, amelyet egykor a város alapított s amelynek tanárai közül még mai napig is akad, aki a nemes város jelölése alapján foglalta el állomás helyét az állami Fazekas Mihály gimnáziumban.

Az IPOK második gyógytelepe még ez évben tető alá kerül

Az Ipartestületek Országos Központja tudvalevőleg nagyszabású gyártelepet építtetett Hajdúszoboszlón. Ezt a telepet az IPOK a rendkívüli háborús helyzetre tekintettel átengedte használatra a kincstárnak.

Közben az IPOK a már megépült épület mellett egy másik gyógyház felépítését is elhatározta. Most Nagy Antal elnök

az IPOK választmányi ülésén bejelentette, hogy az Iparügyi miniszter támogatásával az IPOK hajdúszoboszlói gyártelepének építési munkái folyamatban vannak, az épület még ez év folyamán tető alá kerül és eöreláthatólag a jövő év májusában üzembe is helyezhetik.

Ma lesz a katolikus dolgozó leányok egyesületének alakuló gyűlése

Ma délután 5 órakor a piarista gimnázium dísztermében lesz ünnepélyes keretek között a debreceni katolikus dolgozó leányok szerveződések gyűlése. A bevezetőt dr. Bárány László prépost mondja. A hivatalos szervezői öntudatról dr. Nádás Zoltán püspöki tanácsos beszél. Az egyesület célkitűzéseit pedig Prelowsky Magdolna vezetőnő ismeretli. Hozzászólnak Székely Imre lelkivezető, Wolfinau József HÉV

elnökigazgató a munkaadók nevében és Lovász Rózsa a dolgozó leányok nevében.

A vezetőség szívesen látja az ügybarájt, a leányok hozzátartozóit s különösen a munkaadókat.

A dolgozó leányok vasárnap reggel 8 órakor a Szent Anna templomban közös szentmisén és szentáldozáson vesznek részt. A szentbeszédet dr. Nádás Zoltán mondja.

Az üzleti záróra Debrecenben november 15-től március 15-ig

A polgármester értesíti a város érdekelte lakosságát, hogy a 45,732-1942. VI. sz. véghatározata szerinti november hó 15. napjától kezdődően a. a. téli záróra gyakorlati alkalmazásba vétetik az alábbiak szerint:

Debrecen sz. kir. város területén egyenlő nyit ásutási üzleteket, amelyekben kizárólag, vagy túlnyomórésztben élelmiszert (csemegét, cukorkát és fűszerfélet is beleértve) vagy tüzelőanyagot, továbbá élővirágot árúsítanak, az évek november hó 15. napjától március hó 15. napjáig terjedő szakában hétköznapokon reggel 7 (hét) óra előtt kinyitni és köznapiokon délután 5 (öt) óra után nyitvatartani nem szabad.

Egyéb nyit ásutási üzleteket az évek november hó 15. napjától kezdődően március 15. napjáig terjedő szakában hétköznapokon reggel 7 (hét) óra előtt kinyitni és este 6 (hat) óra után nyitvatartani nem szabad.

A munkácsabítókra szigorú büntetés vár

A munkabérek rendezése után több, kézművesiparban alkalmazott segéd a munkaadóját, illetve a munkahelyét törvényes felmondási idő mellőzésével otthagyták és egyes munkaadók olyan munkavállalókat alkalmaztak, akik előbbi munkavégzésük felbontását nem igazolták.

Illetékes helyről nyomtatékosan felhívják a figyelmet az 1884. XVII. t.-c. (ipartörvény) 90. szakaszának alábbi rendelkezésére:

Az iparos - sz. segédet - fel

kezddőleg március 15. napjáig terjedő szakában hétköznapokon reggel 7 (hét) óra előtt kinyitni és este 5 (öt) óra után nyitvatartani nem szabad.

Fentiek keretében az üzletek november 15-től március 15-ig terjedő időszakban déli fél 2 órától 3 óráig zárva tartandók.

Azokat az üzleteket, amelyekben kizárólag továbbárusítók részére szolgáltatnak ki árut - reggel 7 (hét) óra előtt kinyitni és köznapiokon délután 5 (öt) óra után nyitvatartani nem szabad.

A kizárólagos pálinkaméréseket és bortermelő kiméréseket hétköznapokon reggel 7 (hét) óra előtt kinyitni és este 6 (hat) óra után nyitvatartani nem szabad.

nem fogadhat, aki előbbi munkaadóval kötött szerződésének törvényes megszűnését - vagy azt, hogy munkaszerződése a jelen törvény értelmében felmondás által megszűnik, - nem igazolja. Aki ilyen igazolás nélkül segédet alkalmaz, az a segéddel egyetemlegesen felelős az illető iparosnak a segéd által okozott kárért.

Kívánatos, hogy úgy a munkaadó iparosok, mint a munkavállaló iparossegédek a gazdasági élet zavartalan menetének biztosítása érdekében az ipar-

törvény fentidézett rendelkezéseit tudomásul vegyék és ahhoz tartassák magukat. A törvény az 1884. évi XVII. t.-c. 157. §-ának c) pontja szerint 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető az az iparos, vagy gyáros, aki segédet kellő igazolás nélkül fogad fel.

Vásárhelyi Marciról

Verset írt Szabolcska Mihály „A kis Demeter Rózsikáról”. Sokan meg is könnyeztek. Nincs tehetségem a versírásához, még a prózához se, de írnom kell erről a szegény magyar gyermekről, hátha elolvassák, hátha valakinek jó eszméje, vagy elég kemény ökle van, hátha mégse kell meghalni Vásárhelyi Marcinak.

Vadházasságból származik 4 testvérel együtt. Anyja hosszas betegkedés után 5 évvel ezelőtt meghalt. Nemsokára idegen fajú, idegen nyelvű asszony került a házhoz. A magyar szót száműzte. Egészséges, tisztia, rendes volt, dolgozott. A két nagyobb leányt szolgáltni küldte, a két kisebb gyermeket úgy, ahogy ellátta, a saját gyermekét lassanként királykisasszonnyá tette, de Marcial nem volt mit kezdeni. Tanköteles volt, gyenge is, tehát egyszerűen tehetetlenné vált. Kitétek a majdnem félkilométernyire fekvő istállóba. Majdnem 5 év óta nem fekkidőgyba, tanulni se tudott, mert az istálló hideg és sötét, továbbra is rongyokban járt. Az apa az idegen asszony 3 napi rokonlátogatásra ment el. A 3 gyermeket egyszerűen kizárták. Marci betörte a kamara ablakát, kenyert és szalonnát lopott, véresre verték. Más alkalommal pénzt vett fel apja munkaadójától és jól lakott, a szomszédok vették ki a földművelt apa kezéből. Karácsony éjszakáján haza merészkedett, kikérgettek, de mert az istálló már bezárták és nem akartak visszamenni, a prágyadombot ajánlották fekvőhelyül. Az egyik szomszéd adott neki vacsorát és éjjeli szálát. A nyáron vesztet testl munkát végzett, keresztét elvették, vizezett tejet és kenyeret adtak neki, mert a tyúklevés nem az ő házába való volt. Szeptember 23-án tályogosan jelentkezett az OTI orvosnál. Ugyanazon a napon a munkaadó ki is jelentette. Jobban lett, de újból betegséget verte le. Ekkor már nem tartozott a betegsegélyzőhöz, az apja nem akart utána járni, pedig, mint kiskorú, oda tartozott. Az ablak nélküli istállóból átvitték a melegbe, a tetőhöz erősített ládába dugták, amelyben még felülni sem lehetett. Rongyos ingre csipőbe ért, üres szalmán fekkidő, kis rongydarab a takarója. Vasárnap rázárták az istálló ajtót, úgy, hogy a szomszédok se tudtak ennyitől beadni az elcsigázott szerencsétlen magyar gyermeknek. Az idegen asszony gyermeke lakkeletét kapott. Az apa házat vitt. Feljelentésre a rendőrség kiszállt, Marci kivették a ládából. Jártányi ereje nincsen, láza 39 fok, alig nyöszörög. 14 éves, de 9nek látszik, a combja talán megfelel egy 9 éves gyermek karja vastagságának, panaszkodni nem mer, fél a veréstől. Ma a dési kórházban ápolják. Az idegen asszony már régóta hűltöt fogadott a Marci halálára. Még azzal is súlyosbította fogadását, hogy az istálló földjét a lepiszkosabb helyen esékolja meg, ha Marci meghal. Az csak természetes, hogy az idegen asszony nem engedte törvényesíteni az 5 gyermeket, mert ideje sines az apának, sokba is kerül és bútor kell az új házba. Nemsokára feleségül is veszi a magyar ember az idegen asszonyt. A ház, a berendezés közös szerzemény, világos dolog, hogy nem az öt törvénytelen pária fogja örökölni.

Mindennapi dolog ez, ugyebár? De én anya vagyok, magyar asszony lázadzik a lelkem! Őt magyar gyermek földönfutó senki lesz. Egy halála ítéltve, a becsületérzés kiülve belőle, egy darab föld Magyarország testéből, egy meleg otthon a közjólétből ismét idegen kézre kerül és ezzel szemben egy ünnezt és nemzeti öntudat nélküli férfi megszerzte magának a kényelmet.

Szamosújvár, 1943 okt. 26.

Dr. S. I. h. körörcs

Ruhák, pongyolák, női és férfi fehérneműek nagy választékban

KERECSEN, Csapó-utca 8

Két és félévi fegyházra ítélte a debreceni törvényszék a horgászó kampóstolvait

A büntető hatóságoknak ismert alakja került a törvényszék dr. Fővényszék tanácsa elé Váczai Ferenc személyében, aki ellen a királyi ügyészség 14 rendbeli lopás büntetése miatt emelt vádat. A vádirat szerint Váczai Ferenc az utóbbi időkben Debrecenben a város különböző részeiben kampós bottal járva-keelve nyitott ablakokon keresztül ágyneműket, ruhaneműket és több esetben élelmiszert horgászott ki.

A most megtartott főtárgyaláson Váczai Ferenc töredelmes beismerő vallomást tett. A terhére rótt bűncselekmények közül azonban ötöt tagadott. A kihallgatott tanúk közül az egyik rendőr vallomása volt az érdekes, aki elmondotta, hogy a sorozatos feljelentések alapján már

büntetésben volt azzal, hogy ezeket a lopásokat csakis Váczai Ferenc követheti el. Eppen ezért kettőzött figyelemmel kísérte, hogy adott esetben el tudták fogni. Egy alkalommal a Petőfi-téren egy gyamus alakra ett figyelmes, aki egy nagy csomagot cipelt hóna alatt. Igazolásra akarta felszólítani, de a férfi elszaladt. A csomag tartalmából kitént, hogy azt az egyik Szent Anna utcai házból lopták. Már ekkor felismerte Váczit, de akkor nem tudta elfogni. Ennek kihallgatása és perbeszéd elhangzása után a törvényszék a kampós tolvajt kilencvenhárom napos fegyházra, a horgászót két és félévi fegyházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A hajdúszoboszlói KIE ma ünnepli fennállásának tízéves évfordulóját

A hajdúszoboszlói Keresztény Ifjúsági Egyesület, amely felbecsülhetetlen munkát végez Isten országának az ifjúság körében való terjesztésén, jelentős naphoz érkezett. Ugyanis ma, vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel Hajdúszoboszlón, a város háza tanácstermében ünnepi közgyűlés keretében ünnepi fennállásának tízéves évfordulóját. A jubileumi ünnepséget szombaton este 6 órai kezdettel vallásos estély vezette be. A szünűl meglett református templomban dr. Teleki László gróf, a piskópyéki református egyházmegye gondnoka, a Keresztény Ifjúsági Egyesület nemzeti szövetségének ügyvezető elnöke tartott igen érdekes és

gondolatokban gazdag előadást „A Keresztény Ifjúsági Egyesület a nemzet szolgálatában” címen.

A ma délelőti tartandó ünnepi közgyűlésen a KIE nemzeti szövetség ezüstszoszoris KIE-jelvényvel tünteti ki azokat az ifjakat, akik az elmúlt tízévi alatt jelentősebb munkásságot végeztek a hajdúszoboszlói Keresztény Ifjúsági Egyesületben. A nagyszabású szép ünnepséget vasárnap este 6 órakor reformációi emlékünnepepy fejezi be. A tízéves fennállási ünnepségre Debrecen Ifjúsági köréből is többen átmennek Hajdúszoboszlóra. A jubiláló egyesületet eme évfordulója alkalmából szeretettel köszöntjük!

K. J.

A beregszászi gazdász a vonat ablakán ugrott ki a bőröndje után, mégis ellopták

A debreceni rendőrség igen érdekes lopással kapcsolatban indított nyomozást. A feljelentést Péczhy László beregszászi gazdász tette egy ismeretlen, középtermetű, sötét ruhát viselő fiatalember ellen, aki désznöbörből készült utazóbőröndjét kétezer pengő értékű ruhaneművel és fényképezőgéppel együtt a debreceni állomáson a mozgó vonatról lelopta.

Az esetnek több szemtanúja volt, a tolvajt mégsem tudták elfogni. Péczhy László még Budapesten felszállt a vonatra, hogy Beregszászon élő szüleihez utazzon. Tekintettel arra, hogy a fülkében nagyon sokan voltak, nagyobb méretű, dísznőbörből készült bőröndjét a kocsi perronján helyezte el és esetenként nézett ki. Amikor a vonat a debreceni állomásra befutott, de még mozgásban volt, Péczhy kinézett az ablak és megdöbbenve látta, hogy egy fiatalember felugrik a vonatra, bőröndjét megfogja, majd leugrott és a sötétben futni kezdett vele.

A gazdász sem volt rest. Tekintettel arra, hogy a leszállás pillanatában sokan tartózkodtak a kocsi perronján, az ablakon keresztül kiugrott és úgy

vajt. Az azonban a sötétségben és nagy tömegben egérutat nyert és a gazdász eltévesztette szem elől. Ezután ment az állomáson szolgálatot teljesítő rendőrhöz, akinél panaszt tett. A rendőr is átkutatatta az állomást, de a pályaudvaron sehol sem találták. Nem lehetetlen, hogy a tolvaj egy éppen induló vonatra ugrott fel és elutazott Debrecenből.

Miután a nyomozás nem vezetett eredményre, a rendőrség a lopásról jelentést tett a királyi ügyészségen.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM AZ EGYETEMI EGYHÁZRESZBEN

Az egyetemi református egyházközség Nőszövetsége november 4-én délután 5 órai kezdettel ingyenes szabás-varrás tanfolyamot indít az egyházközség gyülekezeti termében. A tanfolyam 6 hétig tart, hetenként háromszor, 5-7 óráig.

A tanfolyamra jelentkezni lehet november 1-én délig dr. Mátyás Imréné csoportvezetőnél (Dóczy József-u. 8.) személyesen, írásban, vagy telefonon. (Telefon: 26-36.) A tanfolyamra minden debreceni református nőt szeretettel hív és vár a Nőszövetség.

szette üldözöbe a vakmaró föl-

Az igazságügyi tisztviselők gyűlése

Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai elnök és dr. Javornitzky Jenő miniszteri tanácsos felszólamlása

A bíróságok tisztviselői szombaton este 7 órakor a Vitézi székház dísztermében népes gyűlésre jöttek össze, hogy dr. Javornitzky Jenő miniszteri tanácsosnak, a KANSz. vezértitkárnak előadását meghallgassák. A bírói, ügyészi és fogalmazói kar is teljes számban résztvett a gyűlésen. A kir. ítélőtábla bírái és fogalmazói Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai elnök, a kir. törvényszék Jenei Sándor kir. törvényszéki elnök, a kir. járásbíróság dr. Fábán Antal kir. járásbírói elnök vezetésével jelent meg, míg a kir. főügyészséget Győry Győry kir. főügyész, a kir. ügyészséget dr. Mező Sándor kir. főügyészi helyettes képviselte.

A megjelenteket az egyesület nevében Berkó Géza kir. ítélőtáblai segédhivatali igazgató, az ISTOE. debreceni csoportjának elnöke üdvözölte. Megnyitójában a köztisztviselők nehéz helyzetét eszélte, a helyzetjavítást sürgette és a bírósági tisztviselők különleges viszonyait vázolta. Majd az igazságügyi segédhivatali tisztviselők nevében emelkedett szavakban vett búcsút a nyugalomba vonuló Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai elnöktől, s egyben az egyesület és a kar ügyei iránt tanúsított érdeklődéséről, úgyszintén az általánosan tapasztalt megértő támogatásért az egyesület minden egyes tagjának hálaát is köszönetet tolmácsolta. — Ezt követően nemzetvédelmi kérdésekről tartott felolvasást.

Dr. Javornitzky Jenő miniszteri tanácsos, az ISTOE. dísztagja és a KANSz. vezértitkára Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai elnök kimagasló érdemeit méltatta és kiemelte azt az irányadó szerepet, amelyet a most nyugalomba vonuló kir. ítélőtáblai elnök a köztisztviselői mozgalmakban, a KANSz működésében és az igazságügyi tisztviselők egyesületében kifejtett. Felkérte őt, hogy kapcsolatait ezekkel a rétegekkel és intézményekkel ne szakítsa meg ezután sem, mert az érdekképviseletek továbbra is számítanak aktív segítségére és támogatására.

Ezt követően általános tisztviselői kérdésekről és a külön-külön problémákról beszélt még dr. Javornitzky Jenő és ennek során teljes áttekintést adott a helyzetről és a várható fejleményekről. Megvilágította a pénzügyminiszter és a közellátási miniszter nyilatkozatait, amelyek tudvalevőleg a főbb közszükségleti cikkek természetben való kiszolgáltatás szándékát lobogtatták meg az érdekelt közszolgálati kategóriák előtt, amelyeknek ez már régóta hangoztatott kívánsága.

— Az érdekképviseletek debreceni hivatott vezetőivel — úgymond — állandó összeköttetésben állnak, számos felter-

jesztésüket, életrevaló javaslatukat vettem kézhez és használtam fel a központban, teljes mértékben ismerem tehát azokat a kívánságokat, amelyek a közalkalmazottak táborában úgy általánosan, mint a külön-külön törekvésekről számos személyes tárgyalás folyamán alkalmunk volt meggyőződést szerezni. A jó szándékok megvalósításának azonban, a dolog természete szerint, ma még bizonyos mértékig határt szabnak a korlátolt lehetőségek, főként a nyersanyag hiánya, amely a legelőbbrevaló honvédelmi szükségletek kielégítése után már csak kevés módot nyújthat a polgári szükségletek teljes kielégítésére. Mindazonáltal erre is mutatkoznak némi lehetőségek. E tekintetben talán elég lesz a m. kir. közellátási miniszter úrnak nemrégiben elhangzott kijelentésére utalni, amely az alsóbb fizetési kategóriákba tartozó közszolgálati alkalmazottak részére bizonyos textilanyagok juttatását helyezte kilátásba. Az erre vonatkozó előkészületi munkálatok már folyamatban is vannak. Ismeretes ezen kívül, hogy egyes önkormányzatok és állami ellenőrzés alatt álló nagyobb bankok és vállalatok jelentős összegű beszerzési segéllyel is siettek a nehéz sorsban vergődő alkalmazottaik segítségére, amit bizonyára nem tehetek volna meg, ha ahhoz a kormányzat hozzájárulását eleve ki nem eszköztették volna. Ez is reményt nyújthat arra, hogy a várt segítség valamilyen formában az állam alkalmazottainál sem fog elmaradni. Persze a részletekről ma még keveset lehet beszélni, bizonyos azonban, hogy az érdekképviseletek állandóan szőnyegen tartják a kérdést és egyetlen alkalmat sem mulasztanak el arra, hogy a kormányzatot a helyzetről, a helyzetjavítás szükségességéről és sürgősségéről, a felmerült kívánságokról, úgyszintén a segítség módjairól állandóan tájékoztassák. Az innen Debrecenből nyert ösztönzések az országos vezetőségnek állandóan nagy erőt adó jelöléseket jelentenek. A szorgalmazásunk edig is több ízben megmutatkozott már a kézzelfogható eredménye és minden remény meg van arra, hogy ez a jövőben is úgy lesz. Be kell várunk a kormányzat intézkedéseit s addig is, amíg ez bekövetkezhet, továbbra is belátással, bölcs mérséklettel és hazafias buzgalommal végezzük hivatali teendőinket és társadalmi, valamint szociális kötelességünket. Gondoljunk a határokon lévő véreinkre, akik még nálunk is nagyobb áldozatot vállalnak a Hazáért. Ők a külső fronton harcolnak, mi magyar köztisztviselők a belső frontot tartjuk.

A nagy tetszéssel és tapsal-

fogadott beszéd után Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai elnök kért szót. Megköszönte az elhangzott szavakat és teljes elismeréssel adózott azokért az értékes támogatásokért, amelyekben őt az itt lévő intézmények és érdekképviseleti szervek részesítették. Különösen dr. Javornitzky Jenő miniszteri tanácsosnak, a KANSz. országos vezértitkárnak áldásos munkáját, fáradhatatlan tevékenységét és kiválóan eredményes egyesületközi tevékenységét emelte ki, amelyért úgy a maga, mint az egész tisztviselői társadalom hálaát és köszönetét tolmácsolta. Nagy elismeréssel szövegezte az igazságügyi segédhivatali tisztviselői kar értékes hivatali munkájáról, valamint egyesületi példás működéséről, amelyért úgy Berkó Géza kir. ítélőtáblai segédhivatali igazgatónak, az egyesület helyi elnökének, mint a kar tagjainak teljes elismerését és meleg köszönetét nyilvánította. Szívesen ígerte meg, hogy ezután is fenntartja kapcsolatait ezekkel a szervekkel és azokat közhasznú munkájában ezután is töle telhetően támogatja.

Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai elnök lelkes életével fejeződött be az igazságügyi tisztviselők debreceni gyűlése, amelyek befejeztével a résztvevők még sokáig maradtak együtt.

A Szereltszövetség hírei

özv. Galambos Imréné (Abádszabolcs) 200 pengős ágyalaptványt tett árvaházunk javára.

Török Józsefné (Teleki-u. 10.) árvaink karácsonyi felruházására 50 pengőt, id. Parkas Gézáné (Varga-u. 26.) pedig 10 pengőt juttatott el árvaházunknak.

Koszorúmegváltás címén Sesztina-Nagybáky Jenő és felesége néhai özv. Vecsey Zoltánné és Csanak János vesprémi gazdasági felügyelő elhunytá alkalmából 30—30 pengőt, Hodászy István és neje, továbbá Weszprémi Zoltán Csanak János elhunytá alkalmából együtt 50 pengőt, özv. Bernáth Kálmánné és Zsedényi Béla ny. földm. államtitkár nejevel együtt 20—20 pengőt küldtek árvaházunknak Csanak János elhunytá alkalmából. N. N. küldött 10 pengőt árvaházunknak.

Természetbeni adományok: Szabó György (Csapó-u. 41) 2 kg. cukrász tésztát, Vámosi Ferenc 3 kg. kenyert és 40 kg. burgonyát, Bartha Józsefné (Deák Ferenc utca 9.) 10 kg. szőlőt, 7 kg. lisztet, Katona Ignác (Vigkedvő M.-utca 55.) 10 kg. szőlőt, Kondor Erzsébet Dóczi-intézeti tanítónő növendékei különféle élelmiszereket, Fegyveres Sándorné és Csaly Józsefné (Erzsébet-u. 75.) 10 kg. szőlőt, Piros Józsefné (Teleki-utca 80.) egy kisár szőlőt, Ujhelyi Piroška (Mikepércs) 5 kg. szőlőt, id. Harsányi Imre (Apati-u. 8.) 5 kg. grizt és végül Barta Sándor (Erdet-u. 16.) 10 kg. birsalmát adományozott a Teleki-u. 71. sz. alatti árvaházunknak.

Az értékes adományokért ezúton mond köszönetet az árvaház vezetőségére.

Betétjét jól kamatoztatja
vállalkozásokkal finanszíroz,
értékpapírokat ad. vesz

Váradegyházmezei Takarékpénztár R.-t.
Debrecen, Piac-utca 43.

A kultuszminiszter jóváhagyta öt debreceni orvos egyetemi magántanárát történt képesítését

Budapest, október 30. Magyar Távirati Iroda jelenti: A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Tatár József egyetemi tanársegédnek a „Szentmiklósi diagnosztika” c. tárgykörből, — dr. Székely Antal egyetemi adjunktusnak „Az idegbetegségek diagnosztikája” c. tárgykörből, dr. Rex-Kiss Béla egyetemi adjunktusnak „A vérsoporkutatás és annak gyakorlati vonatkozásai” c. tárgykörből és dr. Sarkadi-Kesztyűs Lóránt egyetemi tanársegédnek „A belső szekréciós rendszer és hormo-

nok élettana” c. tárgykörből a debreceni Tudományegyetem orvostudományi kar egyetemi magántanárát történt képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és nevezetteket ebben a minőségükben megerősítette. A miniszter megerősítése debreceni orvosi körökben bizonyára nagy örömet fog kelteni, mert az öt érdekelt orvos, illetve egyetemi magántanár valóban komoly felkészültségű tudós és határozott értéke a debreceni orvosi karnak.

A gépkocsik és motorkerékpárok forgalmának hétfői korlátozása

A hivatalos lap vasárnapi száma közli a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletét, amely a vasárnapi és ünnepnapon személyautóforgalom magyarországi korlátozását szabályozza.

A rendelet értelmében megkülönböztető jelzéssel látják el azokat a gépkocsikat, amelyek a rendeletben megjelölt tilalmi idő alatt is közlekedhetnek. — Ezeknek számát a rendelet a legminimálisra korlátozza. Az ilyen gépkocsik szélvédőüvegjén megkülönböztető „Ü” jelzést kapnak az „E” betű helyett. Azok a személygépkocsik, amelyeknek „E” jelzése megmarad, hétköznapi reggel 5 órától éjjel 23 óra 30 percig, míg szombaton, illetve ünnepnap előtti hétköznapi csak délután 16 óráig vehetnek részt a forgalomban.

Ugyanez vonatkozik a motorkerékpárosokra, bérkocsikra, taxikra. Ünnepnap, illetve a rendeletben megszabott egész tilalmi idő alatt továbbra is

csak az eddigi korlátozó intézkedések keretei között közlekedhetnek. A segédmotorkerékpárosokra és tehergépkocsikra a hétfői forgalomnak ez a korlátozása nem vonatkozik. A rendelet büntető szankciójában figyelemreméltó, hogy a rendeletbe ütköző cselekmény a szabadságvesztés, illetve pénzbüntetés mellett a megkülönböztető jelzés bevonását, sőt a gépkocsi elkobzását is maga után vonja.

Vendéglősök, korcsmárosok! szükségletüket legolcsóbban Pótor László borszárművelőnél szerezhetik be. Hatvan-u. 35. Telefon 82-71.

Ruhaneműeket lopott, mert Budapestre akart utazni egy fiatal leány

A hajdúböszörményi rendőrség igen érdekes ügyben fejezte be a nyomozást. A feljelentést Kiss Gáborné tette egy ismeretlen fiatal leány ellen, aki nála 2 pengő napszámlát, dolgozott és egy napon azzal küldte ki a házból, hogy a kert végén dolgozó férje hívja s ezt az időt arra használta fel, hogy az előre elkészített ruhaneműekkel és cipőkkel együtt megszökött. A feljelentés alapján a rendőrség azonnal megindította a nyomozást és a gyanú Balogh Erzsébet 18 éves leányra terelődött. A gyanú nem is volt alaptalan, mert Debrecenben egyik ismerősnél sikerült elfogni és az ellopott dolgokat is megtalálták nála. Beismerő vallomása alapján bekísérték az ügyészség fogházába.

Itt igen gyorsan került sor ügyének tárgyalására. Nagy Erzsébet lopás bűntettével vádolva került dr. Trásy András tanácselnök büntető egyesítő elé. A leány a fővárosi bíróságon beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy a ruhaneműeket már előre összeszedte és csak kinálkozó alkalmat várta a szökés végrehajtására. Amikor látta, hogy Kiss Gyuláné nem akar kimenni a házból, egy mentőölele támadt és kiküldte azzal, hogy a kert végében dolgozó férje hívja. A ruhaneműket értékesíteni akarta, mert nem volt pénze arra, hogy Budapestre utazzon, ahol esélendnek akart elállni. A tanuk kihallgatása után a törvényszék lopás vádjában mondta ki bűnösnek és négyhónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Mindszenti

koszorúvásár

Ábel Testvérek

virágüzletében

Ferenc József-út 87

Szolid árak — Nagy választék — Telefon 10-54.

Tankönyvek, füzetek, írószerek

az összes iskolák részére kaphatók

Böhm István könyvkereskedése

Debrecen, Kossuth-u. 2 (városház-épület)

Annyira részeg volt, hogy a „Szárnyaskerekben“ kabátot lopott és Királyházán a vonatban ébredt fel

A debreceni törvényszéken dr. Frásy András tanácselnök, mint büntető egyesbíró igen érdekes bűneljárásban tartott főtárgyalást. A királyi ügyészség Halász Péter Csillag-utca 88. szám alatti lakos ellen lopás bűntette miatt emelt vádat, mert január elsején a Szárnyaskerek Otthonban rendezett szilveszteri mulatság alkalmával ellopta Mező József kabátját.

Halász Péter a most megtartott főtárgyalás során ártatlanságát hangsúlyozta. Elmondta, hogy szilveszteri mulatságra ő is elment a Szárnyaskerek Otthonba és ottalozni kezdtek, hogy vidám hangulatban tessenek el az ő esztendőre. Ebben nem is volt semmi hiba, mert éjfélkor már olyan ittas volt, hogy még a nevét is elfelejtette. Az egész kabát történetéről csak annyit tud, hogy Királyházán a vonatban kötötte fel az egyik kalauz, hogy adja vissza a Mező József kabátját. Ő azonban

arra sem emlékszik, hogy hogyan került a kabát hozzá és ő hogyan került a vonatba, azt csak sejtli, hogy a királyházai vonatra szállhatott és a vonat vitté odáig.

Az ügyvel kapcsolatban a törvényszék több tanús halgatott ki. Az egyik tanu elmondta, hogy ő is ott volt a Szárnyaskerek Otthonban és látta, mikor Halász Péter felvette Mező József kabátját és azzal eltávozott. Kicsi idő múlva azonban ismét visszatért és ekkor saját bőrkabátját is felvette és végkép eltávozott. A királyházai vonaton szolgálatot teljesítő kalauz arról tett vallomást, hogy neki Mező József jó ismerőse és megdöbbenve látta Királyházán, hogy kabátja Halász Péteren van.

A tanuk kihallgatása után a törvényszék Halász Pétert lopás vétségében mondta ki bűnösnek és egyhónapi fegyházbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

frissek. Hogy a közönségről is mondja valamit, sajnos elég sokan vannak, akik úgy jegyzik meg az oldalt, ahol éppen abba-hagyják az olvasást, hogy behajtják a lap szélét, úgynevezett „számárfület“ csinálnak rajta... Ha erről is leszoknának, még azt is megbocsátanám, hogy egy nap alatt két könyvet is kiolvassanak!...

Igy fest a kultúrát szolgáló kölesönkönyvtárak élete Debrecenben...

Minőségi vetőmagruza igénylése

A Debreceni Gazdasági Egyesület által folyamatba tett vetőmag-akció során még korlátozott mennyiségben szaporító gazdaságtól kiutalt minőségi vetőmag igényelhető és a szaporító gazdasági felár és költség megtérítése ellenében az igényelt bűzamenyiség azonnal is átvehető.

Akik igénylésüket eddig bejelentették és arra előlegeket is fizettek be, ha az igényelt mennyiséget november hó 5-ig át nem veszik, illetve el nem szállítják, úgy igényük elvesztése mellett a még rendelkezésre álló vetőmagbűzamenyiség más újabb jelentkezőnek lesz kiosztva.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Október 31. vasárnap délután: Iden asszony.

Október 31. vasárnap este: Sybill. Bérletszűnet.

November 1. hétfő délután: Gigányszerelm. 10-szor.

November 1. hétfő este: Tábornokné. Bérletszűnet. 20-szor.

November 2. kedd: Iden asszony Munkásemléke.

November 3. szerda: Egy nap a világ. Tisztviselőest. Mérsékelt helyárak.

November 4. csütörtök: Luxemburg grófia. Barabás Sári vendégfelléptével.

SZÍNHÁZI MOZAIK

A debreceni kamaraszínház nov. 8-i nyitását lázas készülődés előzi meg. Eredetileg úgy volt, hogy a kis-színház Maeterlinck egyik darabjával fog nyitni, végül azonban az igazgatósgátságnak „Ha mi holtak felébredünk“ című drámáját választotta melyből már meg is kezdődtek a próbák. A darab főszerepét Belezna Unger István, Badóczy István, Havadi Nagy Ilonka és Moóry Lucy játsszák.

Megkezdődtek a gyermekszínház próbái is a kis szereplőkkel s az első darab, ami november közepén előadásra kerül, a Csipke Rózsika lesz s a tél folyamán bemutatják a múlt évben nagy sikert aratott „Láti-Maty“ gyermekdarab folytatását is, „Láti-Maty Robinson jett“ címen.

Lázasan folynak az előkészületek a színház próbáiban s a soron következő klasszikus operettből, a Luxemburg grófia című világhírű Lehár-daraból. Érdekesége, hogy a darab főszerepét felváltva a vendégszereplő Barabás Sári és Németh Ilonka fogja énekelni és alakítani, aki a Gigányszerelm és a Sybill főszerepeiben már rendkívül előnyösen mutatkozott be a Csokonai Színház közönségének. A Luxemburg grófia reprisze november 4-én lesz.

NÉPMŰVELÉS

Repatriálás

Mi, magyarok keservesen megtanultuk ennek az idegen szónak a jelentőségét. Száz, meg százezer repatriált a huszas esztendőkből a négy világtól felül a csonka hazából, mert kiűzték őket szülőföldjük-ről, ezer esztendő honukból. A magyar államot kivéve soha senki komolyan nem gondolt ezeknek a vándorló örökölt magyaroknak a sorsával. A nagy világ meg se hallgatta, tudomásul annál kevésbé vette. Kit érdekelt rajtuk kívül a vagonlók nyomora, jajja, a hazátlan családok keserves kálvária járosa...

Nos, most aztán olvassuk, hogy a világ, elsősorban világ alatt mindig az angolszász hatalmakat kellene érteni szerintük, igen, ez a világ a második számú világháború keltő közepén új intézményt teremtett meg, nevezetesen a repatriálók egyesületét. Ennek az egyesületnek az lesz a feladata, hogy a háború alatt és után hazatérni vált honpolgárokat juttassa hazához, esetleg vissza oda, ahonnan el kellett jönniök. Elismerjük, hogy a mai világ-egés több embernek fargatta meg a feje alját, de méltán adjuk fel a kérdést, hogy miért nem alakult annak idején mondjuk a Népszövetség című részvénnyársaság bélelt falain belül is egy komoly munkájú ilyen intézmény, amikor például félmillió magyarnak hazátlan repatriálás sorsát kellett volna rendezni.

Kérdezzük, de erre feleletet nem kapunk. Ellenben, ha szemünk van, akkor látjuk, hogy milyen mértékkel mérték annak idején nekünk és most, milyen mértékkel akarnak mérni mondjuk Benes Ede és kapcsolt részeinek esetleges angolszász győzelem esetére.

Kénytelen kellett undorral látni, hogy itt valami újabb gazdaság és világi elveteműtség van készülőben. A magyar nem lelta honját a hazában, idegenné züllesztették, ellenben azok, akiknek semmi közük nem volt juss szerint a mi kincsünkhöz, hazánkhoz, úgy rendezkedtek be, hogy az már több volt mint szegény.

Most aztán olvassuk, hogy a nemzetközi repatriáló bizottság megteremtéséről ismét rólunk akarnak gondoskodni. Feltehető, hogy ismét csak a mi számlánkra és minden bizonynyal éppen ezért sokkal, de sokkal gավallérossabban, mint azt bárki remélni merné.

Vakulj magyar, ne láss tör — jut eszünkbe a régi jó jobbágy közmondás és most időszerű is erről gondolkozni már azért is, mert a fókot se gondolják, hogy törvénytlen keresztapjuk megfélekedett róluk. Benes Eduárd ökegyelmessége, Elsősorban ő, aztán mi jövünk szá, mításba akkor, amikor a repatriációs bizottság gondoskádásáról írnek, beszélnek, gyűlésezen.

Kérdezzük ezek után, hogy még mindig nem akarnak látni Európában az emberek. Még mindig ott tartunk, hogy a mindenre elszánt farkasokkal akarják őrizetni a gödölyét, vagy helyesebben kutyára a hájat bízzák!...

Nekünk magyaroknak nem szabad és nem lehetett behúny szemmel járni, bedugott füllel élni, mert mindenről tudunk kell, hogy eleve megtegyük az ellenintézkedést és esetleges ellenmérgét előállítsuk. Így is sokat késtünk, mert magyar kényelemmel és mítánommi oda jutottunk, hogy a mi sorsunk nem függhet mások sorsától. Sajnos, az utolsó negyedszázad megantott bennünket arra, hogy a mi sorsunk igen, igen sokszor függvénye közén Európa sorsának.

Mi tehát minden hírt jó, ha számon tartunk, jó, ha minden eshetőségről tájékozottjuk népünket és nem állunk tudatlan és járatlan emberként abban a fergatagban, melyet ma európai vizálynak neveznek.

Mi sok mindenben keresztül mentünk negyedszázad alatt, de nem lehet tudni, hogy milyen megpróbáltatásokat tartogat számunkra az idő.

Ellenségeink nem gondolnak a nyugalomra, mi se higyük, hogy nincs itt semmi hiba, mert szécsend van bizonyos gondolatok fölött. A hamu alatt izzik a gyűlölet parazsa. Mi ebben a parázsban csak mint égők szerepelünk egyelőre és rajtunk áll, hogy mi tesszük a felszított tűzre azokat, akik minket szántak erre, vagy ők fognak valóban elégetni bennünket!

Okosnak kell lennünk, ügyesnek és szemünk, fülünk nyitottan várja az eseményeket. Mi már nem akarjuk azt, amit annak idején kifosztott tehetetlenségünkben reánk kényszerítettek, mi azt akarjuk, amit az okulás és tanítás nagy tanója után megtanultunk: a magyar élet minden harcok között magyar módra, ha kell, az egész világgal szemben!

Sz. R. I.

Mit olvas a debreceni közönség a háboru alatt?

1 kölesönkönyvtárak, mint a kultura terjesztői — 10 fillér naponta az olvasási díj — Akikkét könyvet is elolvassanak

Tudvalevő, hogy az utóbbi öt év alatt — dacára a papirtakerekodásnak — több könyv hagyta el a sajtót, mint azelőtt. Jöforinán nap-nap után új szellemi termékek látnak napvilágot. Arról azonban, hogy milyenek ezek a termékek, nem is jó beszélni...

S mindenki olvas. Fialat és öreg egyaránt. S mindegy, hogy mit: napilapot, képeslapot, regényt vagy novellát, — csak be-tű legyen. S mindenhol. Utca-n, villamoson, vonaton, otthon — mindenhol.

Ennek logikus következménye az utóbbi öt év alatt megkét-szereződött a kölesönkönyvtárak száma Debrecenben. Volt olyan hét, amikor két ilyenfajta könyvtár nyílt meg.

Ha jól a mélyére nézünk a dolgoknak, üdvös dolog egy ilyen intézmény. Az ember befizet egy bizonyos összegets ezért a pénzért olvashatja a világ irodalom legkittünőbb íróinak műveit vagy tetszés szerint gyönyörködhet a magyar irodalom lírikusaiban. S mindenféle könyv megtalálható egy ilyen könyvtárban. Kezdve a nemes ponyvától, a szerelmi regényeken keresztül, egészen a szindarabokig. Melleltük azonban szerény helyet foglalnak el a képes folyóiratok... Szóval, ami agynak és szemnek ingere, minden található itt...

SZERELMES REGENY A LIBLING

— Nálam bármilyen könyvet meg lehet találni! — mondja az egyik főutcai kölesönkönyvtár tulajdonosa, miközben a falat körülövező állványokra mutat. A legnagvobb angol írók műveitől kezdve végig minden ország íróinak könyvéig. De leginkább magyar könyveket tartok...

Elmondja ezután, hogyan lehet belépni az olvasók közé. Mindenekelőtt ki kell tölteni egy nyilatkozatot, amelyben X. ur kötelezi magát arra, hogy bármilyen történet a kivitt könyvvel, minden felelősséget vállal.

Ezután lefizet két pengőt, az egyhavi előfizetési díjat s olvas hat annyi könyvet, amennyit csak akar. S ami fő: nem kell betétet hagyni a könyvekre. Egy etlen kikötés van csak, nem szabad egyszerre csak egy könyvet elvinni.

—Milyen könyveket kedvel leginkább a közönség? — érdeklődünk.

— Vannak különböző olvasók. A fiatalok leginkább a szerelmeseket bujják és a kalandos regényt... Leginkább amerikai írók könyveit szeretik. Már az idősebbek a komolyabb, tartalmasabb könyveket olvassák, az öregek pedig a régi, békebeli történetekkel szimpatizálnak. — Természetesen kivételek minde-nütt akadnak!

Hány előfizetője van? Kissé nehezen árulja el a kullisszatitkokat, de erre a kérdésre is nyilatkozik.

— Hála Istennek, az utóbbi időben nagyon jól megy az üzlet. Átlag 5—700 előfizetője van. Szóval hallgatólagosan jegyezhetjük meg, szépen lehet könyvekkel keresni.

TIZ FILLER EGY NAPRA

Ezek után egy könyvkereskedésbe látogattunk el, ahol melleleg kölesönkönyvtár is van. A tulajdonos mindenekelőtt felfedi előttünk, hogyan is lehet belépni az olvasótáborba.

— Nálam nem kell betétet fizetni, csak a szokássos nyilatkozatot kell kitölteni. S a könyvek olvasási díja naponként 10 fillér. Ahány napig kint van valakinél a könyv, annyi 10 fillért tartozik fizetni.

Itt tehát a jó olvasók, akik egy-két nap alatt elolvassnak egy regényt, előnyben részesülnek azokkal szemben, akik lassabban olvasnak.

—Leginkább a magyar és természetesen az új regényeket szeretik az olvasók — informál tovább bennünket a tulajdonos. — Minden új könyvet a megjelenés után egy héttel meghozatok, úgy, hogy könyveim állandóan

PAPP MODELLSZALONBAN

művészi tervezésű kosztümök, kabátok gyapjú, szövettől is. Kapható és rendelhető. Szent Anna-utca 12. szám. Telefon: 39-07.

Budapesten elfogták az 1800 pengőt sikkasztó debreceni kocsi

Október 22-én Jónás János debreceni bornagykereskedő, Varga-utca 3 szám alatti lakos megbízta a szolgálatában álló fiatalokú kocsi, hogy a nagyalomás áruháza felől vártsa ki a felesége üzlete részére érkezett paprikát. Erre a célra 1800 pengőt adott át a fiúnak, aki kocsijával ki is hajtott a nagyalomásra. Itt össetalálkozott egyik régi cimborájával, akinek eldicsekedett, hogy gazdája 1800 pengőt bízott rá.

— Ne legyél hülye, — mondotta ekkor a cimborá, — vágd zsebre a pénzt, és menjünk fel Budapestre egy kis görbe-utat csinálni.

A fiút nem kellett sokáig hirtatni. Otthagyta lovát, kocsiját az állomáson, jegyet váltott és a legközelebb induló vonattal felruccantak Budapestre. Itt nem sokáig élveztek a könnyen szerzett pénz gyönyörűségét, mert észretek, hogy kezd me-

leg jenni a talaj lábuk alatt. Visszatartak Debrecenbe, ahol a legkülönbözőbb helyeken bujkáltak. Közben tudomást szereztek arról, hogy a rendőrség országos körzést bocsátott ki ellenük. Erre ismét vonatra ült a fiatal kocsi, gondolta, Budapestre csak könnyebben el tud rejtezködni a nyomozók elől, mint Debrecenben. Mikor megérkezett a fővárosba, első útja a Teleki-térre vezetett. Itt egy pulvert vásárolt magának, majd egy rend ruhára kezdett alkudni, mikor lecsapott rá a végzet. Egy detektív felismerte és átadta a rendőrség Teleki-téri kirendeltségének. Innen értesítették a debreceni rendőrséget. Egy detektív felutazott Budapestre és Debrecenbe hozta a fiatalokú bűnözőt, 1400 pengőt még megtaláltak nála. Őrizetbe vették. Ellene tovább folytatják az eljárást.

Bodnár János egyetemi rektor megemlékezése Tisza István vértanúhaláláról

Doktoravatás a debreceni egyetemen

Tegnap délelőtt ismét új doktorokat avattak az egyetem aulájában. A hét jelölt közül Nagy János Józsefet (cum laude), Baskay Istvánt, Gebauer Lajost és Kaczián Bélát a jogtudományok, Karász Benőt (cum laude), E. Szabó Lászlót és Veress Endrét az orvostudományok doktorává avatták.

Az avatás a szokásos fényes külsőségek között folyt le.

Dr. Bodnár János, az egyetem „Rector Magnificus” avatóbeszédében a következőket mondotta:

Holnap, október 31-én lesz huszonöt éves évfordulója Tisza István gróf miniszterelnök tragikus halálának. A nagy férfiú 1918 októberének ezen a napján esett áldozatul az öszirózsás forradalomnak, mert ennek a megmozdulásnak vezetői tudták, hogy egyedül Tisza István tudja és tudná a forradalom szekerét megállítani. Ezért kellett meghalnia.

Tisza Istvánt a háború legfőbb okozójának tartották akkor, — ma pedig már elismert tény, hogy ez a vád alaptalan, mert hisz tudjuk, ő volt az, aki legkorábban, leghamarabb észrevette, hogy az a háború lesz a magyar nemzeti erő pusztulásának egyetlen oka. „Láttam, esirától kezdve lát-

tam a veszélyt — mondta a nagy miniszterelnök —, tudtam, hogy honfitársaim többsége lidércfény után megy, de ők legázoltak engem és mentek tovább a végzet útjain.” Tisza István utolsó napjairól ránk maradt feljegyzések alapján láthatjuk és érezhetjük az ő, szinte egyedülálló és magasatos lelkiéletét.

Hívei rimánkodva kérték, hogy helyezze biztonságba a nemzetnek oly drága életét, de ő nem akart bujkálni az aljas ellenfél elől.

Tud-e valaki hozzá hasonlító erkölcsi nagyságot felmutatni?

Mindezt azért mondom — folytatta a rektor —, hogy lássák és kövessék őt a lelkiismeretesség útjain.

Holnap ott állok majd a geszti sír előtt — mondta dr. Bodnár János. — Legyenek önök is legalább lélekben velem és merítsenek lelki erőt az ezután következő nagy küzdelemhez.

Az újonnan avatottak nevében dr. Karász Benő mondott köszönetet az Egyetemi Tanácsnak és tett ígéretet arról, hogy tudásukkal mindig híven szolgálják a nemzetet.

Az ünnepség, melyen nagyszámú érdeklődőt láttunk, ezután véget ért.

Felhívás

a hadisegélyezettekhez!

A hadisegélyben részesülők a bevonult névnek kezdőbetűje szerint a következők rendben vehetik fel a hadisegélyt 1943 november hónapban:

November 2. napján (kedd) az A, B, C, Cs, D, E, F, G, Gy, H, I, J névkezdőbetűsök jöhetnek;

November 3. napján (szerda) a K, L, M névkezdőbetűsök jöhetnek;

november 4. napján (csütörtök) N, O, Ö, P, R, S névkezdőbetűsök jöhetnek;

november 5. napján (péntek) Sz., T, U, Ü, V, Z névkezdőbetűsök jöhetnek a hadisegélyért.

Aki a megfelelő kifizetési napon nem jelenik meg a hadisegélyért, az november 6-tól kezdve veheti fel a segélyt. Városi szociális ügyosztály.

Anyák találkozója Debrecenben

Az egyházak és egyházrészek bevonásával nagyszabású előadássorozatot rendeznek a sokgyermekes anyák részére

Debrecenben az Országos Családvédelmi Népi Alap debreceni szervei az egyházak és egyházrészek, valamint az Iskolánkülső Népművelési Bizottság és az Egészségvédelmi Fiók Szövetség bevonásával nagyszabású mozgalmat indított a sokgyermekes anyák ismereteinek fokozására. Az előzetes tárgyalások során megvitatták, hogy a sokgyermekes anyákat a gazdasági megsegítésen kívül még fokozottabb mértékben részesítik erkölcsi és szellemi nevelésben. Az első részben az egyházakra, míg a másodikban az Iskolánkülső Népművelési Bizottság kiváló előadói közül az a nemzetmentő és nemzetnevelő feladatot, amelyet célul tűztek.

Előadások keretében tanítják meg a sokgyermekes anyákat a gyermek helyes nevelésére, a gazdaságos háztartás vezetésére, az egészségügyi követelmények betartására és ezen előadások keretében végzik az egyházak az erkölcsi nevelést, amely protestáns részről bibliorák, katolikus részről pedig lelkigyakorlatok tartásában nyilvánul meg. Debrecenben az előadásokat 19 helyen tartják a később megjelölendő helyeken, időpontban és az előadók szemé-

lyét is csak később nevezik meg. A vezetők kitérnek megválasztását Gera Katalin szociális gondozónő vállalta magára az egyházak segítségével.

A központilag irányított előadássorozat során általánosságban ismertetik az Országos Családvédelmi Alapot, annak célkitűzéseit és eddigi áldásos működését. Előadást tartanak arról, hogy milyen legyen a magyar édesanya. Ezekben az előadásokban vezérfontként az lebeg az előadók előtt, hogy milyenek képzelik el az igazi magyar anyát.

A nevelés köréből hat előadást tartanak részben az egészség, részben a háztartás- és gazdaság köréből. Ezeknek az előadásoknak tartását a családlátogatások során tett gyakorlati tapasztalatok tették szükségessé. A nevelés köréből az alábbi címen hangzanak el 19 helyen Debrecenben előadások:

1. Miért rossz a gyermek? 2. A gyermeknevelés főbb szabályai. 3. A gyermek és a játék. 4. A gyermek foglalkoztatása a családban. 5. Az illetudás. 6. A pályaválasztási tanácsadás.

Az előadások másik része az egészség körébe tartozik. En-

nek során szakemberek igen érdekes előadásokat tartanak az alábbi címen: 1. Hogyan lesz a lakásból otthon? 2. A testápolás fontossága. 3. Az anyaság egészségét. 4. A csecsemő gondozása. 5. A házi betegápolás szabályai. 6. Az elsősegélynyújtás.

Az előadássorozat harmadik része a háztartási gazdaságot elemeli foglalja magában és ez az előadássorozat különösen most a háborús háztartások vezetésével kapcsolatban mutat irányt az anyáknak. Előadói a következő címen tartják meg majd előadásukat: 1. Takarékoság. 2. Tervezés háztartás, mosás, főzés stb. 3. A vitaminok haszna. 4. A zöldségfélék termelése és téli tárolása. 5. A baromfityésztés. 6. Hulladékok hasznosítása a családban.

Ezeknek az előadásoknak megtartásáról természetesen az Iskolánkülső Népművelési Bizottság gondoskodik s ugyanakkor az egyházak és egyházrészek a lelkiélet neveléséről gondoskodik bibliorák és lelkigyakorlatok tartásával.

Mindegyik csoportnak lesz egy vezetője, ki a lelkigondozás munkáját vállalja és akinek feladata, hogy az anyák találkozásánál olyan bizalmas légkört biztosítson, hol az édesanyák nyugodtan feltehetik az ő gondjaikat és bajait. Az egyes egyházak és egyházrészek részéről gondoskodás történik az előadók személyének kijelöléséről.

Az előadásokon elsősorban szeretettel várják a sokgyermekes anyákat, de mindenkit szívesen látnak, akik gyermekneveléssel foglalkoznak.

Az Országos Népi és Családvédelmi Alap az érdekeltek bevonásával olyan hézagpótló munkát vállalt magára ezeknek az előadásoknak megrendezésével, amelyre már régen szükség lett volna. Ezek az előadások közelében éreztetik majd hatásukat nemcsak szociális és lelki téren, hanem gazdasági és egészségvédelmi téren is s ennek az egyének keresztül az egyetemes nemzet veszi hasznát.

Kegyeletkeresztek

A Szent Anna róm. kat. főplébánia templom előtt Mindszentek és halottak napján buzgó hölgyek és diákleányok 50 filléres kegyeletkereszteket árúsítanak, melynek tiszta jövedelméből szegény betegeket segítyeznek a kórházmisszió keretében. A hívőknek módjukban lesz ezáltal alamizsnájukat kedves elköltözöttjeik lelki üdvéért felajánlani és egyben szentmisét bemutatni. A Szociális Misszió hölgyei már hónapokkal ezelőtt szentmiséket gyűjtöttek a Ft. papságtól a kegyeletkeresztes halottakért, s így az alamizsnán kívül a szentmiseáldozat végtelen érdemeiben is részesülnek. Az első ilyen engesztelő szentmiseáldozatot dr. Bánáss László prépost mutatja be halottak napján reggel 9 órakor a Szent Anna-templomban.

Lőtt vada!
nyulat, fácánt, libát
legmagasabb áron
VESZEK
Zahely Sándor
Debrecen, Déli-sor 4-b. Tel. 12-23
A vadakért érte küldök.

Mindszentek napján járatokat indít a MÁV. a Köztemetőbe

A múlt évekhez hasonlóan a Köztemetőbe igyekvő közönség kényelmesebb utazása céljából november 1-én, Mindszentek napján Debrecen állomás és a Köztemető IV. sz. kapuja között motoros ingavonatot helyez a MÁV debreceni üzemeltetősége forgalomba. E vonat megállanak a Budai Ezsaiás-utcánál, Vámospercsi-útnál, a Temető-utcánál, Debrecen-Csapókertnél és a Köztemető III. és IV. sz. kapujánál. A temetői járatok Debrecenből 10 óra 40, 14 óra 10, 15 óra

30 és 16 óra 10 perckor indulnak. A járatok indulási idejét a fenti megállóhelyeken hirdetőtáblákon is közzéteszi a MÁV debreceni üzletvezetősége. Fentiekén kívül utasok le- és felszállása céljából november 1-én a Köztemető IV. sz. kapujánál a Debrecenbe 9 óra 02 perckor érkező és Debrecenből 14 óra 53 perckor induló menetrendszerű személyszállító vonatokat is megállítjuk. A temetői vonatokon a menetdíj 40, illetve 20 fillér.

Ma leplezik le a balmazújvárosi hősi emlékszobrot

Nagy ünnepe lesz ma Balmazújváros községnek. Ünnepeles keretek között délelőtt fél 11 órai kezdettel leplezik le az első és második világháború 850 balmazújvárosi hősi halottja emlékeit megőrkítő művész emlékszobrot.

Az ünnepélyt megelőzően, reggel 9 órakor felekezeti szerint ünnepélyes istentisztelet tartanak. Az ünnepélyen dr. Benkő Géza országgyűlési képviselő mondja az ünnepi be-

szédet. Megnyitóbeszédet mond Szőőr Antal községi vezetője, a szobrot a község nevében Vass István községi bíró veszi át.

Balmazújváros nagy ünnepére Debrecenből is igen sokan utaznak ki. Ertesülésünk szerint résztvesz a szoborleplezésen a debreceni hadtestparancsnok, valamint Szilassy László főispán, Hajdú vármege több vezető tisztviselőjevel.

Az udvarias lovag meglépett a leány ridiküljével

Boda Rózsi 22 éves háztartási alkalmazott, érmihályfalvai, Morgó-utca 17. szám alatti lakos bejött Debrecenbe, hogy a zsidogón ócska ruhaneműket és cipőt vásároljon magának. Mivel nem volt ismerős Debrecenben, a nagyjállomáson megkérdezett egy férfit:

— Legyen szíves megmondani kérem, merre van a zsidogó. — Nagyon szívesen, — mondotta a férfi — sőt el is kísérem, magam is odaigyeksem. Egyébként szabad legyen bemutatkoznom: X. Y. postai ártiszt vagyok...

Ezek után együtt indultak el a zsidóvásár felé. Boda Rózsi váogatni kezdett a kirakot-

ruk között. Egy cipő nagyon megtetszett neki. Fel akarta próbálni. Az udvarias lovagnak pedig odaadta a ridiküljét, amelyben 140 pengő készpénz és egyéb értékei voltak. Míg aztán próbálta a cipőt s gyönyörködött benne, az udvarias lovag szépen elsodródott a tömegben, természetesen a pénztárcával együtt. Hiába kereste ezután a károsult, nem találta meg a zsidóvásárban. Kára 200 pengő.

Boda Rózsi feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást a férfi kézrekerítésére, akiről pontos személyleírást kapott a leánytól.

A Szamosba esett a kisiklott tehervonat néhány kocsija

Ezért volt többórás késése a debreceni sebesvonatnak

A Debreceni Újság—Hajdúföld tegnapi száma vidékről érkezett híradás alapján arról számolt be, hogy a debreceni sebesvonat Dész és Zsibó között belerohant egy tehervonatba. Pénteken aztán kiderült, hogy csakugyan volt késése és forgalmi akadály a debreceni sebesvonatnak, de karambolja nem volt. A vasuti baleset lefolyását egyik debreceni főkalauz mondta el, aki a debreceni sebesvonaton teljesít szolgálatot.

— A debreceni sebesvonat éjjel fél 3 óra felé érkezett meg Szamosmezőre, ahol leállították, mert a jelentés szerint Szamosmező és Galgó között egy tehervonat kisiklott és eltorlaszolta az utat. Az történt ugyanis — mondotta a főkalauz —, hogy hibás vállállítást következtében a tehervonat ráfutott a most készülő második vágányra, amelynek sinjel csak rá voltak fektetve a talpákra, de nem voltak lecsavarozva. A szerelvény természetesen kisiklott, itt a második sínár énitése miatt le kel-

lett vágni a hegyoldal s az egész úttest nagyon keskeny. Egymás mellett fut az országút, a két vágány és a Szamos. A kisiklott szerelvény kocsijai aztán teljesen eltorlaszolták ezt a keskeny útrészt, sőt néhány kocsi belezuhant a Szamosba. Ilyen körülmények között a sebesvonat nem mehetett tovább hiszen a vagonok eltávolítása 48 órai munkát vett igénybe. Két óra 40 pernyi veszteség után a sebesvonat megközelítette a kisiklott tehervonatot, Közben a másik oldalon ideérkezett a Dészről induló szerelvény. A debreceni sebesvonat utasai ebbe szállottak át s úgy folytatták tovább útjukat Székelyföld felé, a dési vonat utasai pedig a debreceni sebesvonatra ültek át. A debreceni sebesvonat utasai és vezetői közül tehát senkisért nem sérült meg, hiszen nem is volt karambol, csupán a tehervonat egyik személyzete szenvedett kisebb sérüléseket.

Levelek valahonnan Magyarországból

VI.

Az élet legszebb törvénye a szeretet. Szeresd felebarátodat, szeresd a nagy természetet, szeresd mindent, amit az Isten teremtett. Már a Mindenható egy való Isten egyetlen szerelme Ftia is azért halt meg, mert szerette az emberiséget, ezt a bűnös gyülekezetet. Ma nincs szükség ilyen hősi önfeláldozásokra, Krisztus példája meg sokkal magasabb, szebb istenibb volt, mintsem hogy halandó ember meg tudná ismételtti. Ma az élet szeretetére van szükség, a szükségben, a szenvedésben, a nagy világegyetben szeretni testvéreinket, barátainkat és megbocsátani a legvzött ellenfélnek. Az új világ csak a szeretetre épülhet fel, s nevezhetik azt nemzeti szocializmusnak, faszizmusnak, magyar politikának, szocialis politikának, a szeretet az alapja.

A férfiak egymás iránti szeretetének megnyilatkozása a bajtársiasság. Ott született meg ez az érzés a közös bánatban, közös szenvedésben, közös megpróbáltatásban, a lövészárkok, a véres, vad rohamok ádáz, észvesztő pillanaiban. Erre épül fel honvédségünk lelki ereje is és hála Istennek ennek megnyilvánulásait nap mint nap találkozzunk. S míg látjuk megnyilvánulásait, addig nem vagyunk veszendő nép, addig bizhatunk népünk fennmaradásában, Hazánk virulásában, nagyobbodásában és erősödésében.

Nvikorognak a kerekék. A Budapesti Helyiérdekű Vasut szerelvénye nyugve áll meg a budatényi állomáson. Sokan szállnak le a kocskból, polgári utasok, honvédek. Egy tűzér hatalmas csomagokat cipel. Hátán hatalmas hátizsák, puskája vállán keresztül vetve, gázlárc, kenverzsák, sisak. Hóna alatt hatalmas csomag és mindkét kezében hatalmas utazótáska. Tul lépés után meg kell állania. Tul sok a csomag s a késő őszi napfény is most ontja melegét. Egy őrmester ér oda a verejtékező simaparolis tűzérhez. Melén szép kitüntetések. Kisezüstök, vitézségi érem, a nyugatmagyarországi felkelés ritka érme, nemzetvédelmi kereszt, tűzkereszt és sok más csillogó, vitézi medália. Nem szól semmit a tűzérnek, csak kiveszi kezéből a két hatalmas utitáskát és megindulnak szótlanul egymás mellett. Jó nyugodráig tart az ut, a simaparolis tűzér szabadkoczik, hogy így őrmester ur, úgy őrmester ur, mégis csak... De az őrmester nem tágít. Közben a tűzér elmeséli, hogy most jön haza a frontról. Egy tűzér-főhadnagy tisztiszolgája, a szeretett gazdája csomagjait viszi az édes apához. Megérkeznek a célhoz. A főhadnagy édes apja csodálkozva fogadja az őrmestert. Ő csak tűzért várt. De a mint szemébe csillan a medáliasor, mindent megért és melegen kezét szorít az őrmesterral.

— Ugy-e az őrmester ur sokat volt kint a fronton? — kérdezi.

— Igen, voltam néhányszor, az első világháboruban, meg a mostaniban is. És megtanultam becsülni a magyar honvédet!

Németh őrmester, te nem ki-sebbedtél azzal, hogy egy honvédnek segítettél vinni a terheket! Ezzel a tetteddel megmutattad egy őszhajú apának és egy izzadó honvédnek a leg-

szebb medáliát, amely a sok kitüntetés alól elő csillogott mindennél fényesebben: a szívét!

2. Fejér megye sok csodát szolgáltatott az utóbbi időben számomra. De egyik legkedvesebb emlékem Alcsutól való, amikor a budapesti hadiipari munkások küldött... meglátogatta a nagy községet és elvitte a faluhoz, népéhez a szívét.

Három egyszerű, fekete magyarba öltözött hadiüzemi munkás beszélget a községháza folyosóján. Barna arcu, mokán magyarképi hadnagy halad el mellettük. Már túlhalad csoportjukon, mikor az egyik munkás hirtelen megfogja a hadnagy karját.

— Hadnagy uram! Hát mégis visszatért? — kérdezi.

A tiszt meglepetten fordul meg és a két magyar szemé egybekapcsolódik. Nem ismeri az embert, aki most egy kicsit meghökken.

— Bocsánatot kérek, — fáttyolodott el a szemé, — de összetévesztettem valakivel, — mondja. A hadnagy urammal, aki parancsnokom volt, kint Oroszországban... A napsugár megcsillan a combjukába tűzött picit, bronz tűzkereszt... Az egyik útközben esett el, szegény és épen olyan volt, mint a hadnagy ur... Már megőrültem, hogy csak megsebesült és most ismét viszontláthatom.

A hadnagy szemébe könny szökött és a munkás szeméből egy könnyesepp gördült le. Két kemény, magyar kéz kapcsolódott össze...

3. Végtelen nagy és emberileg felmérhetetlen az a szeretet, amely a honvédet és a tisztet összekapcsolja. Ott született ez a szeretet a véres tusák, viadatok hevében!

Mi mindig csak megbocsátottunk és könnyen elfelejtettük a bennünket ért szenvedéseket, sérelmeket. Idegen író, Bruno Brem írta rólunk: egy könnyű-csúcp, egy mosoly és a magyar minden megaláztatást, méltatlanságot, ami évszázadokon át érte, elfelejt ezért az egyetlen szívmegejtő pillanattért. Igen és ennek naponta szemtanui vagyunk. A Szolnok-Doboka megyei Néma községhen életreberedt a szeretetre épült szent-istváni gondolat. Itt annyira szeretők embertársainkat, hogy a kedvükért meg a nyelvüket is odahagyták a magyarok. A jelenlegi román pap: Sigartu Emil nagyapja még a község magyar főjegyzője volt. Ma már lassan elfelejti a magyar nyelvet is az unoka. A megszállás alatt Bianco román potentát, aki jelenleg Bessarabia helyettes kormányzója nagy kastélyt és 500 holdat szerzett a községhen. Északkerdély visszatérése után nem vették el csak úgy ingyen, mint mások teszik, jó keleti szokás szerint, a magyarok Bianco földjét, készpénzért megvásárolták! Szóval mi sohasem fizetünk gyűlölettel, mi minden időkben megmaradtunk lovasias nemzetnek. De így van ez jól, hiszen a szeretet, ha lassan is ismerik fel az emberek, nem gyűlöletet szül, hanem szeretetet. És ennek az eredménye hogy ma már román viseletű emberek magyarul köszöntik rád a „Jó napot!” — Néma községhen.

— Hadnagy uram! Hát mégis visszatért? — kérdezi.

A tiszt meglepetten fordul meg és a két magyar szemé egybekapcsolódik. Nem ismeri az embert, aki most egy kicsit meghökken.

— Bocsánatot kérek, — fáttyolodott el a szemé, — de összetévesztettem valakivel, — mondja. A hadnagy urammal, aki parancsnokom volt, kint Oroszországban... A napsugár megcsillan a combjukába tűzött picit, bronz tűzkereszt... Az egyik útközben esett el, szegény és épen olyan volt, mint a hadnagy ur... Már megőrültem, hogy csak megsebesült és most ismét viszontláthatom.

A hadnagy szemébe könny szökött és a munkás szeméből egy könnyesepp gördült le. Két kemény, magyar kéz kapcsolódott össze...

4. Végtelen nagy és emberileg felmérhetetlen az a szeretet, amely a honvédet és a tisztet összekapcsolja. Ott született ez a szeretet a véres tusák, viadatok hevében!

Mi mindig csak megbocsátottunk és könnyen elfelejtettük a bennünket ért szenvedéseket, sérelmeket. Idegen író, Bruno Brem írta rólunk: egy könnyű-csúcp, egy mosoly és a magyar minden megaláztatást, méltatlanságot, ami évszázadokon át érte, elfelejt ezért az egyetlen szívmegejtő pillanattért. Igen és ennek naponta szemtanui vagyunk. A Szolnok-Doboka megyei Néma községhen életreberedt a szeretetre épült szent-istváni gondolat. Itt annyira szeretők embertársainkat, hogy a kedvükért meg a nyelvüket is odahagyták a magyarok. A jelenlegi román pap: Sigartu Emil nagyapja még a község magyar főjegyzője volt. Ma már lassan elfelejti a magyar nyelvet is az unoka. A megszállás alatt Bianco román potentát, aki jelenleg Bessarabia helyettes kormányzója nagy kastélyt és 500 holdat szerzett a községhen. Északkerdély visszatérése után nem vették el csak úgy ingyen, mint mások teszik, jó keleti szokás szerint, a magyarok Bianco földjét, készpénzért megvásárolták! Szóval mi sohasem fizetünk gyűlölettel, mi minden időkben megmaradtunk lovasias nemzetnek. De így van ez jól, hiszen a szeretet, ha lassan is ismerik fel az emberek, nem gyűlöletet szül, hanem szeretetet. És ennek az eredménye hogy ma már román viseletű emberek magyarul köszöntik rád a „Jó napot!” — Néma községhen.

5. Végtelen nagy és emberileg felmérhetetlen az a szeretet, amely a honvédet és a tisztet összekapcsolja. Ott született ez a szeretet a véres tusák, viadatok hevében!

Mi mindig csak megbocsátottunk és könnyen elfelejtettük a bennünket ért szenvedéseket, sérelmeket. Idegen író, Bruno Brem írta rólunk: egy könnyű-csúcp, egy mosoly és a magyar minden megaláztatást, méltatlanságot, ami évszázadokon át érte, elfelejt ezért az egyetlen szívmegejtő pillanattért. Igen és ennek naponta szemtanui vagyunk. A Szolnok-Doboka megyei Néma községhen életreberedt a szeretetre épült szent-istváni gondolat. Itt annyira szeretők embertársainkat, hogy a kedvükért meg a nyelvüket is odahagyták a magyarok. A jelenlegi román pap: Sigartu Emil nagyapja még a község magyar főjegyzője volt. Ma már lassan elfelejti a magyar nyelvet is az unoka. A megszállás alatt Bianco román potentát, aki jelenleg Bessarabia helyettes kormányzója nagy kastélyt és 500 holdat szerzett a községhen. Északkerdély visszatérése után nem vették el csak úgy ingyen, mint mások teszik, jó keleti szokás szerint, a magyarok Bianco földjét, készpénzért megvásárolták! Szóval mi sohasem fizetünk gyűlölettel, mi minden időkben megmaradtunk lovasias nemzetnek. De így van ez jól, hiszen a szeretet, ha lassan is ismerik fel az emberek, nem gyűlöletet szül, hanem szeretetet. És ennek az eredménye hogy ma már román viseletű emberek magyarul köszöntik rád a „Jó napot!” — Néma községhen.

6. Végtelen nagy és emberileg felmérhetetlen az a szeretet, amely a honvédet és a tisztet összekapcsolja. Ott született ez a szeretet a véres tusák, viadatok hevében!

Mi mindig csak megbocsátottunk és könnyen elfelejtettük a bennünket ért szenvedéseket, sérelmeket. Idegen író, Bruno Brem írta rólunk: egy könnyű-csúcp, egy mosoly és a magyar minden megaláztatást, méltatlanságot, ami évszázadokon át érte, elfelejt ezért az egyetlen szívmegejtő pillanattért. Igen és ennek naponta szemtanui vagyunk. A Szolnok-Doboka megyei Néma községhen életreberedt a szeretetre épült szent-istváni gondolat. Itt annyira szeretők embertársainkat, hogy a kedvükért meg a nyelvüket is odahagyták a magyarok. A jelenlegi román pap: Sigartu Emil nagyapja még a község magyar főjegyzője volt. Ma már lassan elfelejti a magyar nyelvet is az unoka. A megszállás alatt Bianco román potentát, aki jelenleg Bessarabia helyettes kormányzója nagy kastélyt és 500 holdat szerzett a községhen. Északkerdély visszatérése után nem vették el csak úgy ingyen, mint mások teszik, jó keleti szokás szerint, a magyarok Bianco földjét, készpénzért megvásárolták! Szóval mi sohasem fizetünk gyűlölettel, mi minden időkben megmaradtunk lovasias nemzetnek. De így van ez jól, hiszen a szeretet, ha lassan is ismerik fel az emberek, nem gyűlöletet szül, hanem szeretetet. És ennek az eredménye hogy ma már román viseletű emberek magyarul köszöntik rád a „Jó napot!” — Néma községhen.

7. Végtelen nagy és emberileg felmérhetetlen az a szeretet, amely a honvédet és a tisztet összekapcsolja. Ott született ez a szeretet a véres tusák, viadatok hevében!

Mi mindig csak megbocsátottunk és könnyen elfelejtettük a bennünket ért szenvedéseket, sérelmeket. Idegen író, Bruno Brem írta rólunk: egy könnyű-csúcp, egy mosoly és a magyar minden megaláztatást, méltatlanságot, ami évszázadokon át érte, elfelejt ezért az egyetlen szívmegejtő pillanattért. Igen és ennek naponta szemtanui vagyunk. A Szolnok-Doboka megyei Néma községhen életreberedt a szeretetre épült szent-istváni gondolat. Itt annyira szeretők embertársainkat, hogy a kedvükért meg a nyelvüket is odahagyták a magyarok. A jelenlegi román pap: Sigartu Emil nagyapja még a község magyar főjegyzője volt. Ma már lassan elfelejti a magyar nyelvet is az unoka. A megszállás alatt Bianco román potentát, aki jelenleg Bessarabia helyettes kormányzója nagy kastélyt és 500 holdat szerzett a községhen. Északkerdély visszatérése után nem vették el csak úgy ingyen, mint mások teszik, jó keleti szokás szerint, a magyarok Bianco földjét, készpénzért megvásárolták! Szóval mi sohasem fizetünk gyűlölettel, mi minden időkben megmaradtunk lovasias nemzetnek. De így van ez jól, hiszen a szeretet, ha lassan is ismerik fel az emberek, nem gyűlöletet szül, hanem szeretetet. És ennek az eredménye hogy ma már román viseletű emberek magyarul köszöntik rád a „Jó napot!” — Néma községhen.

8. Végtelen nagy és emberileg felmérhetetlen az a szeretet, amely a honvédet és a tisztet összekapcsolja. Ott született ez a szeretet a véres tusák, viadatok hevében!

Mi mindig csak megbocsátottunk és könnyen elfelejtettük a bennünket ért szenvedéseket, sérelmeket. Idegen író, Bruno Brem írta rólunk: egy könnyű-csúcp, egy mosoly és a magyar minden megaláztatást, méltatlanságot, ami évszázadokon át érte, elfelejt ezért az egyetlen szívmegejtő pillanattért. Igen és ennek naponta szemtanui vagyunk. A Szolnok-Doboka megyei Néma községhen életreberedt a szeretetre épült szent-istváni gondolat. Itt annyira szeretők embertársainkat, hogy a kedvükért meg a nyelvüket is odahagyták a magyarok. A jelenlegi román pap: Sigartu Emil nagyapja még a község magyar főjegyzője volt. Ma már lassan elfelejti a magyar nyelvet is az unoka. A megszállás alatt Bianco román potentát, aki jelenleg Bessarabia helyettes kormányzója nagy kastélyt és 500 holdat szerzett a községhen. Északkerdély visszatérése után nem vették el csak úgy ingyen, mint mások teszik, jó keleti szokás szerint, a magyarok Bianco földjét, készpénzért megvásárolták! Szóval mi sohasem fizetünk gyűlölettel, mi minden időkben megmaradtunk lovasias nemzetnek. De így van ez jól, hiszen a szeretet, ha lassan is ismerik fel az emberek, nem gyűlöletet szül, hanem szeretetet. És ennek az eredménye hogy ma már román viseletű emberek magyarul köszöntik rád a „Jó napot!” — Néma községhen.

9. Végtelen nagy és emberileg felmérhetetlen az a szeretet, amely a honvédet és a tisztet összekapcsolja. Ott született ez a szeretet a véres tusák, viadatok hevében!

Mi mindig csak megbocsátottunk és könnyen elfelejtettük a bennünket ért szenvedéseket, sérelmeket. Idegen író, Bruno Brem írta rólunk: egy könnyű-csúcp, egy mosoly és a magyar minden megaláztatást, méltatlanságot, ami évszázadokon át érte, elfelejt ezért az egyetlen szívmegejtő pillanattért. Igen és ennek naponta szemtanui vagyunk. A Szolnok-Doboka megyei Néma községhen életreberedt a szeretetre épült szent-istváni gondolat. Itt annyira szeretők embertársainkat, hogy a kedvükért meg a nyelvüket is odahagyták a magyarok. A jelenlegi román pap: Sigartu Emil nagyapja még a község magyar főjegyzője volt. Ma már lassan elfelejti a magyar nyelvet is az unoka. A megszállás alatt Bianco román potentát, aki jelenleg Bessarabia helyettes kormányzója nagy kastélyt és 500 holdat szerzett a községhen. Északkerdély visszatérése után nem vették el csak úgy ingyen, mint mások teszik, jó keleti szokás szerint, a magyarok Bianco földjét, készpénzért megvásárolták! Szóval mi sohasem fizetünk gyűlölettel, mi minden időkben megmaradtunk lovasias nemzetnek. De így van ez jól, hiszen a szeretet, ha lassan is ismerik fel az emberek, nem gyűlöletet szül, hanem szeretetet. És ennek az eredménye hogy ma már román viseletű emberek magyarul köszöntik rád a „Jó napot!” — Néma községhen.

10. Végtelen nagy és emberileg felmérhetetlen az a szeretet, amely a honvédet és a tisztet összekapcsolja. Ott született ez a szeretet a véres tusák, viadatok hevében!

Mi mindig csak megbocsátottunk és könnyen elfelejtettük a bennünket ért szenvedéseket, sérelmeket. Idegen író, Bruno Brem írta rólunk: egy könnyű-csúcp, egy mosoly és a magyar minden megaláztatást, méltatlanságot, ami évszázadokon át érte, elfelejt ezért az egyetlen szívmegejtő pillanattért. Igen és ennek naponta szemtanui vagyunk. A Szolnok-Doboka megyei Néma községhen életreberedt a szeretetre épült szent-istváni gondolat. Itt annyira szeretők embertársainkat, hogy a kedvükért meg a nyelvüket is odahagyták a magyarok. A jelenlegi román pap: Sigartu Emil nagyapja még a község magyar főjegyzője volt. Ma már lassan elfelejti a magyar nyelvet is az unoka. A megszállás alatt Bianco román potentát, aki jelenleg Bessarabia helyettes kormányzója nagy kastélyt és 500 holdat szerzett a községhen. Északkerdély visszatérése után nem vették el csak úgy ingyen, mint mások teszik, jó keleti szokás szerint, a magyarok Bianco földjét, készpénzért megvásárolták! Szóval mi sohasem fizetünk gyűlölettel, mi minden időkben megmaradtunk lovasias nemzetnek. De így van ez jól, hiszen a szeretet, ha lassan is ismerik fel az emberek, nem gyűlöletet szül, hanem szeretetet. És ennek az eredménye hogy ma már román viseletű emberek magyarul köszöntik rád a „Jó napot!” — Néma községhen.

Mementó...

Mindszentek s Halottak napjára — 1943. —

A halottak országánál, a hatalmas méreű kőfalon kívül s azon túl, állunk meg néhány pillanatra magunkba szállva, elmélkedünk a mulandóság örök és megmásihatatlan törvénye felől.

Az élet és halál birodalmának határvonalán levő kapuknál a belépőket nem igazolta senki. E végett nem állnak ott örök! Szabad az út mindenkinek! Felőtlékek, kicsinyeknek, gazdagoknak egyformán. „Kivétel nélkül!”

Bent vár a „Múlt”, a „Jelen” és „Jövő” alapja!

Diszes síremlékek, egyszerű muskátis, őszirózsás sírok. Elfelejtett, besüppedt hantok! Mindmegannyi figyelmeztető: „Vigyázz! Az élet véges, a halál végtelen!”

A tegnap még zöld levelek, ma lehullva, sárgultan hevernek az úton! Ugy érezzük: hogy a láthatatlan világ intése ez, a látható világ számára.

Hiába! Egyszer minden elműlik! Az élet homályos tükre, amelybe annyiszor tekintünk be, céltalan és ki nem elégített kíváncsisággal, itt most kivilágosodik!

Látjuk: amit a szeretet és a gyűlölet, a kapzsiság és az önzellenesség odakint eltakarnak: a harcok, a reménykedések, a boldog és boldogtalan órák végét. A „könyörtelen pontot”, mely után nincs folytatás!

A halál szava halk, de parancsoló!

Nem érti meg más, csak akihez szól!

Alázatos szolgál, vagy büszke nagy úr: egyformán engedelmessékedik neki!

Ki tudná kiszámítani, hogy évezredek folyamán hányan haltak meg? Milliók — Billiók — Trilliók?

A holtak száma milliószor nagyobb, mint az élőké! Oriási sereg, akiknek elporladt csontjai nővették a földet a ma élők számára. Hamvaikon házak, paloták emelkedtek. Gyorsvonatok, autók robbognak felettük végig! Es távoli mezezőken, szántóföldeken, az ekevasa szánt felettük.

Az élet tehát, a temetők végeletlenül hosszú során épült fel!

Ki tudja: hogy ott, ahol él és dolgozik, vagy éppen „mulatt” néhány méterrel lentebb nem valamely őse pihen-e?

Ki sejtí: hogy évszázadok múltán mi fog épülni teteme felett?

Ezermi megválaszolhatatlan kérdőjel mered felénk, ha ezekre gondolunk! A bizonyosság csak egy: „Az élet igazi értelme: mindenekelett megbékélni a halál gondolatával!”

Ezt tartuk mindig szem előtt, mert a „memento mori” nemesebbé, megértőbbé tesz mindnyájunkat.

Most, amikor halottak napja felé kegyeletos szívvel emlékezünk Istenben boldogult kedveseinkre: itt a kereszték és fejfák világában tiszta lélekkel boruljunk rá, az anyára, a testvérre, a hitvesre, a gyermekre, vagy jó barát sírjára.

Es ne feledkezzünk meg arról, hogy mi is csak halandó emberek vagyunk!

Kiss István, nyug. főjegyző

ÓLMOT VESZ
lapunk nyomdája
Rózset kir. herceg-utca 16.

Örökös reformáció

Szentlélek Isten ó jövel, jövel, légy e világhoz egészen közel; hajolj le hozzá sultogó beszéddel s a mennyország szépségét beszéld el.

Simogasd meg a verejtékes arcot, a kezét, amely nagyon sokat harcolt, a küzdelemben elfáradott lelket, mely imádkozni már-már elfelejtett. Hajolj le ahoz, aki megcsalódott s tudván tudja, hogy sohasem lesz boldog.

Aki lemondott, meghasonlott ember, ki mindentől fel és remélni sem mer.

Vagy jöjj mint vihar, szélvész zúdulása, a közömböst, az alvót ki felrázza, azokat, kiknek ügyis mindegy miben; az imádsággal se szebb a föld itten! Ó jöjj azokhoz, akik harcban állnak, akik ellened vad táborba szállnak, a Sátán kiket hamis, júdás-pénzzel kifizetett!... Ó jöjj zúgó szélvesszel; jöjj te lelkeket megrázó erőddel, mert a szent ügy itt minden percben dől el, mert minden perc az enyémér itt drága, sokat csakul istenországa!

Jövel Szentlélekisten újra hozzánk,

hadd gyűljön ki megint a szívünk, orcánk, hadd gyűljön fel megint a lelkünk, lángja, mint önmagunkat elemesztő máglya, melynek célja csak az, hogy égjen, égjen, világgóság legyen a sötétségben!

Te drága Tűz, világot égető, te nagy hegyeket mozgató Erő, aki fáradtál örök-szakadatlan a nagy erős lutheri akaratban, ki ott lángoltál Genf város tűzében, lánggal égtél, hogy Kálvin lelke égjen ki ott voltál a komor esti csendben, mikor gályán szolgáltak jáncsaverteren rab prédikátor derék eleink; jöjj s e világon lobbanj fel megint!

Szentlélek Isten lelkünket kitárjuk, csodatevő hatalmad várjuk, várjuk Nagy munka vár rád újra

Wittenbergben: sokat hanyatlott lelkében az ember, sok diadalt tilt a test, a világ s nagyon kellenek ide a csodák! Ó tégy csodákat itt a lelkeken, hadd súlyosbodjék a történelem! Ó égi Tűz, ó ird he, ird be meg minden napon itt minden emberszív, az örökös reformáció nevé!

Wittenbergben: sokat hanyatlott lelkében az ember, sok diadalt tilt a test, a világ s nagyon kellenek ide a csodák! Ó tégy csodákat itt a lelkeken, hadd súlyosbodjék a történelem! Ó égi Tűz, ó ird he, ird be meg minden napon itt minden emberszív, az örökös reformáció nevé!

SZIGETHY FERENC.

A kézművesipar átszervezése a béketermelésre

Gép- és anyaghietek nyújtása, közcélú gépműhelyek létesítése

Az iparügyi miniszter intencióinak megfelelően az Ipartestületek Országos Központja (az IPOK) tájékoztató és adagyűjtőakciót indított a kézművesipar a háborút követő béketermelésre való átszervezésre vonatkozólag. Evégből leiratot intézett a Debrecen és Vidéke Ipartestület elnökségéhez, amely ennek alapján az alábbi átirattal fordult valamennyi szakosztály elnökségéhez:

Bár ma még a háború véres vihara dől mindenfelé, már mosi elő kell készítenünk a céltudatos gazdasági szervezés erejével a kézművesipar áttérését a béketermelésre.

Gondolnunk kell már most arra, hogy az átmenetgazdaság idején a megszűnő kincstári rendelkezések helyébe munkaalkalmakat kell biztosítani a kézművesiparosság számára. E célból az Ipartestületek keretében működő közszállítási csoportokat kell átszervezni és megfelelő hitelnyújtással támogatni olyképp, hogy központi irányítás és támogatás mellett a kieső kincstári munkák helyett minél számszerűsített (csendőrség, posta, vasút, szocialis intézetek, iskolák, internátusok stb.) vállalkossanak munkát. De jelentős munkamegbizásokat kaphat a kézművesipar a gyáripariól is (alkatrészek, szerelési munkák stb.). E gazdasági szervezés fogja lehetővé tenni azt is, hogy a kézművesiparosok minél nagyobb mértékben kapcsolódhassanak be az árukivitelben.

A kézművesipar átmenetgazdasági munkaprogramjának keretében tartozik az iparosok szövetezti szervezkedésének hathalós támogatása, a kézművesipar racionális termelésének fejlesztése gépés angyerszerzési hitelek nyújtásával. Mint a gyáriparban, úgy a kisiparban is igen jelentős probléma az elhasznált gép és üzemi felszerelés felújítása. E téren igen nagy jelentőségű az iparügyi minisztérium munkaprogramja, mely a jövő évi költségvetésben nagyobb összeget irányzott elő arra, hogy minél több közcélú gépműhely létesüljön, ahol az iparosság az általuk külön be nem szerzehető cépeket lehetőleg díjmentesen közösen használhatja.

Felkérjük az igen tisztelt Elnökséget, hogy a fentiek alapján a kézművesiparosság gazdasági szervezkedésének ügyével minél behatóbban foglalkozni, s kérdést az érdekelte iparosokkal a szakosztályokban megárgyalni sziveskedjék. Egyben kérjük mielőbbi b. választ az alábbi kérdőpontokra:

1. Van-e a t. Szakosztály tagjai keretében iparos, termelő vagy értékesítő szervezet? Ha igen, melyek azok és kielégítő működés fejlenek-e ki?

2. Mely közszállítási csoportok alakultak meg a szakosztály tagjai kebelében, hány tagjuk van és el vannak-e látva és minő munká val?

3. Miképpen látja a t. Elnökség megoldhatóak a közszállítási csoportoknak átszervezését oly munkacsoportokká, munkaközösségeké, amelyek nemcsak kincstári munkákat, hanem ezek elmaradása esetén különböző közületektől vagy nagyobb rendelőkől egyb munkákat is közösen vállalkhassanak.

4. A szakmában lehetséges volna-e ily munkacsoportok megszerzése, hány tag tömörülésére volna kilátás és minő árukat tudnának nagyobb mennyiségben készíteni.

5. A szakmában közös gépműhely felállításra szükségesnek látszik-e és mily gép beállítására volna leginkább szükség és a helyi viszonyok figyelembevételével miképpen gondolja a t. Elnökség az ilyen közös gép beállításának és használatának legcélszerűbb megoldását? Tudna-e a t. Elnökség, illetve az érdekelte iparosok ily gépműhely létesítése céljából helyiséget biztosítani?

Ismételten kérjük, hogy teljes figyelemmel a fentiekben vázolt fontos gazdasági munkaprogramra, e kérdéseket alapos tanulmánytárgyává tenni és nb. észreveteleit és javaslatait Testületünkkel mielőbb közölni sziveskedjék.

Debrecen, 1943 október hó 1-én. IPARTESTÜLET ELNOKSÁGA.

Ezt az átiratot egymásután tárgyalták az Ipartestület egyes szakosztályai s az abban kifejezésre jutott kormányzati gondoskodást és előrelátást nagy örömmel fogadják.

1911. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1912. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1913. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1914. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1915. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1916. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1917. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1918. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1919. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1920. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1921. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1922. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1923. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1924. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1925. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1926. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1927. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1928. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1929. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1930. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1931. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1932. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1933. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1934. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1935. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1936. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1937. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1938. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1939. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1940. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1941. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1942. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1943. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1911. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1912. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1913. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1914. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1915. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1916. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1917. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1918. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1919. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1920. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1921. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1922. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1923. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1924. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1925. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1926. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1927. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1928. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1929. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1930. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1931. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1932. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1933. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1934. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1935. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1936. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1937. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1938. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1939. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1940. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1941. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1942. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1943. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1911. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1912. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1913. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1914. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1915. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1916. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1917. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1918. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1919. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1920. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1921. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1922. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1923. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1924. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1925. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1926. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1927. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1928. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1929. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1930. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1931. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1932. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1933. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1934. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1935. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1936. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1937. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1938. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1939. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1940. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1941. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1942. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1943. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1911. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1912. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1913. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1914. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1915. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1916. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1917. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1918. évi törvény a közszállítási csoportokról.

1919. é

Emlékezés Tisza István grófról meggyilkolásának 25. évfordulóján

Irta: Nagy József ny. rendőrfőtanácsos

Émlékezzünk, ne feledjünk!
Könnyű a tüzsóvát, a széna-szal-
makozalba bedobni, de a tüzet el-
táni, annak terjedését, pusztítását,
rombolását megakadályozni nehéz.
Könnyű a hegy tetejéről a lavinát
megindítani, de hogy az útjában ne
zuzzon, ne törjön, ne romboljon,
azt megakadályozni igen nehéz.
Könnyű a háborúban az első golyót,
a fegyvert ágyucsőbe tenni, kilőni,
de az utolsó golyót kilőni, az utol-
só hüvelyt kivenni, az már nagyon

nehéz. Könnyű az első parancsot
kiadni; fegyvert vállalni! Szuronyt
szegezni! Előre! Tüzelj! Lőj! de az
utolsó parancsot kimondani: tüzet
szüntess! Allj! Fegyvert lábhoz! bi-
zony nehéz, ahhoz idő, sok sok idő
kell.
Az első golyótól, az utolsó go-
lyóig sokat kell szenvedni, küzdeni,
sok vérnek kiömleni, sok millió hő-
sötönök életét feláldozni és sok
millió embernek békés otthonát el-
hagynia, hontalanná lenni.

egyeséges erős magyar Hazáért.
Állandóan figyelmezteli a nemzet-
et: „Vigyázzon, léte forog kockán,
komolyan készüljön fel a veszede-
lemre!” Ő mondja: „Fogjunk ke-
zel, nem a mohácsi vész után, ha-
nem a mohácsi vész előtt a ma-
gyar nemzet megmentéséért.”
Küzd, fárad, szónokol, egész éle-
tén át Hazája, népe megmentésén,
nem törődik a népszerűséggel sem.
Hazája érdekében a véderő tör-
vény megszavaztatásánál, az obsz-
trukciónál az erőszakról sem riad
vissza. Vasakarattal keresztülhajtja.

Eldördül egy revolver

1914. július 28-án Szerajevóban
eldördült Princzip Gavrillo revolvere
s az ártatlan kis acélgolyó kiolja
az Osztrák Magyar Monarchia trón
örökösének, Ferenc Ferdinándnak és
nevének életét.

Princzip Gavrillo lövése, fegyveré-
nek ártatlan kis acélgolyója volt a
világháború kibombatója, a lavina,
a világégés megindítója, sok sírás
rivás, fájdalom, bánat, könnyhullás
okozója.

1914. július 28-án megtörtént a
hadüzenet. A nagytekinélyű hatal-
mas császár és király, sok millió nép
ura, az öreg Ferenc József kiadta
a híres történelmi manifesztumát:
„Mindent meggondoltam és megfont-
oltam. Bizom népeimben!”

Megindul a borzalmas világhábo-
ru. Megszólalnak a kürtök, megper-
dülnek a dobok, bömbölnek az
ágyúk, kattognak a gépfegyverek,
búgnak a repülőgépek, hegyen-völ-
gyön, szárazon-vízen, fent a levegő-
ben. Tombol négy éven át északon-
délen, keleten, nyugaton a szörnyű,

gigászi harc. Pusztulnak a javak,
égnek a házak, falvak, városok. —
Rom itt, Rom ott... Sírás, jajgatás,
fájdalom, szenvedés mindenhol. Hossz-
szu, nehéz éveken, a sok csatában
a hős magyar katonák vére öntözi
a Kárpátok fenyveseit, havasait, a
lengyel, orosz, olasz, francia, rom-
án és szerb földet. Sok ezer dél-
ceg magyar vitéz lesz hősi halott,
fent a Kárpátokban, Erdélyben,
Ivangorodnál, Sabácnál, Bucsnánál,
Isonzón, Doberdón, Volhinában, s
alussza örök álmát idegen földben,
orosz, olasz, francia, szerb honban.

Aludjatok, pihenjétek, ti hős ma-
gyar katonák. Ti, akik a hazáért leg-
drágább kincseteket az életeteket
adtátok, áldozták fel. Pihenésnek
legyen békés, nyugodt, ti költés-
teket dicsőn teljesítettétek s hogy a
hosszu dicső harcok után ezredei-
teknek mégsem a győzelem jutott
osztályrésztül, s hogy nem mint győz-
tesek kerültek vissza hazájukba, an-
nak sem ti, sem a háború után ha-
zatért bajtársaitok nem voltak okai.

A gyászos október

1918. októberében a harcstereken
elhaláltak az ágyúk, a gépfegyve-
rek. Jöttek haza a katonák, az ez-
redék. Mindnyája azt hittük, hogy
a sok harc után vége a szenvedés-
nek, jön a megnyugvás, jön a béke,
a kiengesztelődés, a lelkek megbé-
kélése, jön a sebek gyógyítása, or-
voslása, a megértés, jön az építő-
munka. Sajnos, nem így történt.
Most jött csak az igazi nagy fel-
fordulás, a pusztító forradalom, a
kommun, a megszállás, a feldara-
bolás, a megcsönkítés.

Amikor itt is, ott is felbomlott a
rend, amikor északon, délen, kelet-
en, nyugaton megszűnt a fegyelem,
amikor orosz, lengyel honból, Ison-
zóról, Doberdóról, Sabác, stb. alól
jöttek haza a katonák, még mindig
hittünk, reménykedtünk, hogy az
erős, vaskezü, vasakaratu Tisza
rendet teremt, megmenti a megmen-
tetőt, a szép Magyarországot! Saj-
nos, ez sem így történt!

Amikor Budapesten már a rend,
fegyelem, teljesen felbomlott, Tisza
Istvánt jóakarói, barátai figyelmeztet-
ték, utazzon el, mert élete veszély-
ben van. Válasza ez volt: „Nem

bujok sehová, ahogy éltem, úgy fo-
gok meghalni!” Nem távoztól el,
nem bujt el, bátorságát, hősiesség-
ét életével fizeti meg, a forradal-
om első áldozata s martírja lett.
Kidől a vasakaratu, hatalmas erős
vezér, a nagy államférfi, kiben-
 minden bizalmunk, hittünk, remé-
nyünk volt. Elment, elkövetett egy
szébb, boldogabb hazába, ahol
nincs gyűlölet, ellenszenv, nincs ha-
rag, bosszu. Ele'ének utolsó percé-
ben is határozott, nyugodt, higgadt
volt. Nem félt, nem ijedt meg a
reá törő gyilkosoktól s amint élet-
ében annyiszor bátran, nyíltan
szembenézett, szembeállított ellenfe-
leivel, most is kezébe ragadja re-
volverét, hirtelen a utolsó pár-
baját ellenfeleivel, De amikor lát-
ja, hogy nem méltó ellenfelekkel
áll szemben, leteszi revolverét. A
fegyverek eldördülnek, piros vére
kiömlik, jó szíve megszűnik dobog-
ni, nemes lelkét kileheli s meghal-
hü hitese s a megsebesült Almás-
sy Denise grófné jelenlétében. Utol-
só szava: „Ennek így kellett len-
nie!”

Korának legnagyobb embere volt

A nagy embernek, hazafinak, kit
az orosz, olasz harcstereken az el-
lenség gránát, srappnel golyói meg-
kíméltek, saját otthonában, drága
jó hitese jelenlétében orgyilkosok
golyóitól kellett elvérzenie. Amikor
az országban szétfutott a hír, hogy
már nem él, meghalt a vaskezü,
vasakaratu nagy Tisza, igaz, hü
követői sirunk, sirattuk őt s a szép
Magyarországot. Ereztük, tud-
tuk, hogy a nagy vezér nélkül, mint
aldóit kéve széthull nemzetünk.
Sajnos, ez csakhamar bekövetke-
zett. Kommun, megszállás, feldara-
bolás, Trianon.

Tisza korának legnagyobb, legki-
válóbb embere volt. Óriási tudás-
tal, nyelvi, helyi, személyismerettel,
kiváló érzékekkel, szép lelki és testi

tulajdonságokkal volt megáldva a
jó Istentől.
A puritánság, jellemzilárság,
korrektség, az önzellenség, köteles-
ségérzet, az akaraterő, a szívósság
a vallásosság, bátorlás, a magyar
Hazáját, fáját, népét szerető állam-
férfiu nemzeti hős mintaképe. Ra-
jongó, izzó lelkü magyar, ki előre
lát, félti nemzetét, Hazáját, népét.
Látnoki szemmel látja a közelgő
veszélyt, belát a jövőbe, félti imá-
dott Hazáját, magyar népét a ka-
tasztrófától, ami azonnal be is kö-
vetkezett, amint megszűnt nemes
szíve dobogni.

Minden gondolata a haza, a
magyar népl Mindent elkövet, Ha-
zája érdekében, hogy a katasztró-
fát elkerülje. Fiatal korától küzd az

Tisza nem akarta a háborút

A háború kitörését mindenképp
igyekszik megakadályozni. Amidőn
látja, hogy szóval nem tudja elhárí-
tani, írásban fordul az Uralkodó-
hoz és kéri háritsa el, akadályozza
meg a nagy vérontó háborút.

Ellenségei háborus uszítónak ne-
vezik. A szerbeknek küldött utimá-
tum értelmezőjének tartják. Türi.
Soha egy szóval nem tiltakozik el-
lene. Hogy mily nagy lelkierejű,
vasakarattal, önuralommal, türel-
mel kellett bírnia, bizonyítja, hogy
soha sem szóval, sem írásban a
rágalmakat meg nem cáfolja. Há-
ború után a koronatanács jegyző-
könyve, a híkos iratok bizonyítják,
hogy csak ő volt az, aki erőlyesen
tiltakozott a háború ellen.

Az ország ügyeit a háború első
percétől kezdve erős kézzel, vas-
akarattal erőlyesen vezeti. Figyelme
mindenre kiterjed. Mindent meg-
tesz, hogy szeretett Hazáját az el-
lenségtől, az inváziótól megóvja.

Az orosz invázió után bejárja
az oroszok által feldúlt területeket
gondoskodik feldúlt, elpusztított há-
zak, mielőbbi felépítéséről. A leg-
kisebb emberek ügyeiben, kik hoz-
zá fordulnak eljár, azonnal intéz-
kedik. Gondoskodik hadbavonultak
családjairól, a hősi halottak özve-
gyeiről, árváiról s a hozzá fordul-
óknak sokszor maga ír levelet,
hogy megnyugtassa őket, s tudassa
ügyeik kedvező elintézéséről.

Amikor IV. Károly király az el-
lenfelei befolyására elejt, megren-
dülve adja át helyét, kormányfői-
ki székét utódjának Eszterházi gróf-
nak, s meggy hű magyar huszár-
jához, s lesz azoknak gondos szer-
ető atyjuk, mindenök.

A harctéren

A harctéren egyszerű, fehérre
meszelt házikóban lakik, egyszerű
butorokkal berendezve. Tábori vas
ágyú, festetlen fehér, fenyő írorszá-
i, fenyőszék, fogas, kis szekrény,
pejroléumlámpa. Ebben az egyszer-
ű szobában, helységben dolgozott
hallgatta meg hű huszárjai kéré-
seit, panaszait s teljesítette jogos
kérsüket. Huszárjai szerették, ra-
jongásig imádlák.
Tisza szerette a zenét, magyar
dalt, s meghitt családi körben név-
estéken, lakadalmakon örömmel vi-
gan járt kedves nőiájára: „Vé-
kony deszka kerítés” cigányzene
kíséret mellett a ropogós esárdást.
Kilönő lovas, vívó volt. Még ma-
gas korban is résztvett az urlova-
sok versenyén és lovagolta győze-
lemre kedves párját. Amint első
volt a parlamentben vívott harcái-
ban, ugy első volt a vívóteremben
is. Rövidlátása ellenére még maga-
sabb korban is ellenfelei fölött
párban győzelmet aratott.

„Uraim, nem történt semmi...”

Nyugodtságára, higgadtságára,
személyes bátorságára jellemző,

hogy amikor a gyűlöli közül Ko-
vács Gyula képviselő a parlament-
ben többször reá lőtt s többen a
pad alá bujták, hogy a lövések
előli védelmet találjanak, ő nyugod-
tan ül elnöki székében s mintha
mísem történt volna szólal meg:
„Uraim, semmi sem történt, foly-
taljuk az ülést!”

Aki őt közelebbről nemes jó lel-
kéről, szívééről, hazafias sovínisza
érzelmeiről megismerte, célludatos
politikájának, a haza érdekében ki-
adott rendeletei végrehajtásának
célszerűségéről, helyességéről meg-
győződött, az fanatikus, tántorítha-
talan hü követője lett. Amint szer-
eték, tisztelték, becsülték követői,
egy ő is minden munkasegítőársá-
harcosát. Sohasem szerette a hang-
zatos jelszavakat. A jelszavas poli-
tikuskok ellen állandóan küzdött.
Szándékai, rendelkezései, tettei
mindig a hazaszereletből fakadtak,

a haza érdekét szolgálják. Ha né-
ha erőszakos volt is, a kivételben,
annak szükségét s célszerű voltát
indokálta abban látta, hogy azzal a
Haza érdekét szolgálja és a Hazá-
jának használ, tessz szolgáljat.

Nemcsak kiváló örökké dolgozó
kormányelnök, pártvezér, államférfi,
hanem Isteben bizó, Istent féltő, Is-
tent imádó, igen vallásos, buzgó
kálvinista volt. Bármennyire elis volt
fogalma a Haza ügyeivel, arra
mindig szakított időt, hogy az egy-
ház ügyeiben is résztvehessen, egy
háza érdekeit szolgálhassa.

Erős hite, vallásossága, Isteben
való bizalma nyújtott, adott neki
erőt, az élet nehéz küzdelmeiben,
hogy sohase féljen, ne retegjen,
ne csüggedjen s mindenhol, minden
körülmények között teljesítse hiva-
tását, helyesen, megfelelően tudjon
cselekedni a Haza, az egyház és a
nép javára.

A történelem igazolta Tiszát

Mély vallásossága, Isteben való
bizalma adott neki élte utolsó per-
cében lelki, testi erőt, hogy a gyil-
kosok megjelenésénél, a fegyverek
eldördülésénél az egész életéhez
méltó magatartást tudjon tanusíta-
tani s az elkerülhetetlen végzetben
megnyugodni.

Szerető férj, ritka jó családapa,
rokon, igaz jó barát volt.

Aldott jólelkű felesége Tisza Ilo-
na éppoly gazdag volt érényekben,
mint ő. Mindig mellette volt, sze-
rette, imádta, mindig féltette, a
családfeljót, koronáját, az ő István-
ját. Látja, miként ollják ki a nemes
érzésű, drága jó férj életét a gyil-
kosok, de meggátolni nem tudja.

A nemzet nagy vértanúját Buda-

pestről Gesztre szállították, hol hü
hívei könnyzáró közzött helyezik
örök nyugalomra s mond imát fele-
lette dr. Balázár Dezső debreceni
püspök.

A történelem egy államférfiut
sem igazolt oly gyorsan, mint ő.
Ahol annyit harcolt, küzdött, szó-
nokolt, a Parlament előtt ma már
hatalmas szobra áll.

Sírját minden év október 31-én
régi hü hívei, új követői felkeresik,
hogy erőt, sugallatot, ihletet nyer-
jenek az elvesztett területek vissza-
szerzéséhez.

A nagy dicső, ma már mindenki
ál'ál elismert nemzetünk martírja
pihenj, nyugodt, áldadj a szer-
Magyarország feltámadásáról.

A debreceni kertészeti felügyelőség munkája és jelentősége

Balogh Vilmos kertészeti felügyelő nyilatkozata Debrecen
kertgazdaságáról

Lapunk munkatársa a tegna-
pi nap folyamán felkereste a
Batthyányi-utca 1. szám alatt
lévő Tiszántúli Kertészeti Fel-
ügyelőséget s felvilágosítást
kért Balogh Vilmos kertészeti
felügyelőtől Debrecen város és
környékének kertgazdálkodásá-
ról és a kertészeti felügyelőség
célkitűzéseiről. Balogh Vilmos a
következő nyilatkozatot tette:

— A debreceni kertészeti fel-
ügyelőség feladatainak körébe
a gyümölcs, zöldség, dísznövé-
nyek természetének engedélye-
zése, a termelés irányítása, és a
piac rendezése tartozik. Ezenki-
vül még számtalan nem kevésbé
fontos kérdésben gyakorol irá-
nyítást. Általában a földművelés
minden ágára kiterjeszkedik,
amire a földművelésügyi mi-
nisztérium nem intézkedik. Ez a
feladatkör a helyzetnek és fej-
lődésnek megfelelően állandóan
változik. Különös gondunk van
a faiskolákra, mert ezek a gyü-
mölcsstermelés alapjai és fej-
lesztésének meghatározói. Igen
fontos az ország gazdasági éle-
tének előrehaladása szempontjá-
ból az is, hogy gyümölcsfák le-
gyenek telepítve azokon a vidé-
keken, ahol mátra nem lehet fel-
használni a talajt és amely kü-
lönösen a gyümölcsstermelésre
volna alkalmas. A gyümölcsster-
melők helyzete általában köny-
nyű, még a mai nehéz háborús
viszonyok között is. A kereske-
dők állandóan és nagytételek-
ben végzik a vásárlást, mert a
fogyasztók száma is igen nagy.

Ha minőségi termelésre aka-
runk törekedni, akkor szüksé-
ges, hogy a gazdálkodó és gyü-
mölcsstermeléssel foglalkozó ale-
hetőséghez mérten fokozottabb

erővel és körültekintéssel vé-
gezze a talajmunkákat. A
gyümölcs termelési anyagok-
nak fejlettségére legjobb bizo-
nyíték az, hogy míg régebben
piacra való hozatala, csomagolá-
sa és tárolása kosárban történt,
napjainkban mindinkább elő-
térbe nyomul a ládaforma cso-
magolási mód. A gyümölcsster-
mesztésben erőteljesen hala-
dunk a minőségi természet-
felé.

— Közreműködünk a terme-
lési hirszolgálatában is — foly-
tatta Balogh Vilmos. — A föld-
művelés irányításával foglalko-
zó szervek nem is tudnának tisz-
ta képet kapni, ha nem tájékoz-
tatnánk őket állandóan a terme-
lés előrehaladásáról, vagy visz-
szaezéséről. Előmozdítjuk a deb-
receni gyümölcsnek külföldre
való kivitelt is. Minden erőnk-
kel Debrecen város gyümölcs-
forgalmának előmozdítására tö-
rekszünk.

— Állandóan rendezünk ker-
tészeti tanfolyamokat. Mint min-
den vonalon, úgy nálunk is
szükséges, hogy csak szakembe-
rek foglalkozzanak kertgazda-
sággal. De ugyanúgy igen kép-
zett szakembereknek kell len-
niük azoknak is, akik ezeket az
új szakembereket és kertgazdái-
kodással foglalkozókat kiképzik.
A kiképzett új kertgazdák ezüst
jelvényt kapnak éppenúgy, mint
a szatmárnémeti aranykalásos
gazdák, akiket most becsajított
útfőra első ízben az Intézet. A
népnek szakoktatása és nevelése
nagy körültekintést és felké-
szültséget igényel és hasonlatos
a mindenfelé ismeretes népmű-
velődési előadásokhoz.

ASSZONYOK, LÁNYOK

Erdélyi utiémények

Irtta: Ifj. Zakar János (Hajdúszoboszló)
I. rész.

Őszi divatbluzok

Már beköszönött ugyan az ősz, mégis legtöbb napján a hűnek, járhattunk kabát nélkül, jó meleg kötött, vagy szövetruhában. Az ilt kötött bluzok mindegyike olyan, hogy délbe, amikor még jó melegen süt a nap, kabát nélkül hordhatók. Kihasználhatjuk azonban ezeket a bluzokat őszi kabát és tálibunda alá is.

1. sz. Két régi szövetanyagból készült kombinált bluz. A gallér és váll összedolgozásnál tűzve. Raglán-szabás, hátul berakva holokba.
2. sz. Csíkos szövetből (vagy egy színű szövetből, színes gyapjúfonállal csíkozva) készült, fiatalos bluz. A gallér, a zsebek széle és a két válldísz világos szövetből, vagy anyagból készült.
3. sz. Kapucnis kis kabátbluz. A zsebek széle és kapucni bélelése sötét szövetből, a két nagy zseb lenyújtója legombolható. — Csuklóban

egy kis szoros pánt tartja össze a bő ujjakat.

4. sz. Rossz rasonú régi bluzunkat alakíthatjuk át ilyen formán. A begombolható elejérsz lehet kötött anyagból is. Derékgig rejtett kapcsolódással csukódik.

5. sz. Világos szövetből készült bluz. Tűzése élénk élítő színű gyapjú pamutból készült. A zseb helyett zsebalakú tűzés.

6. sz. Kombinált bluz. Az öv és a bluz teit része egy színű anyagból, a többi rész mintás szövetből készült.

7. sz. Nagyon csinos, fiatalos, sötét és világos szövet, vagy kötött kombinált bluz. Világos szürke és piros, kombináció, kék tűzéssel nagyon kedves. A sapka mindig a sötétebb anyagból készült.

8. sz., 9. sz., 10. sz. Mindegyik bluz könnyebb szövetből, vagy se-lyemből készíthet.

páj Ilona.

Háztartási jótanácsok

Minden háztartásban vannak olyan problémák, melyek pillantnyi megoldása sokszor egész komoly károktól menti meg az ügyes háziasszonyt. Most néhány ilyen praktikus jótanácsot kívánok közölni, melyeket ha a háztartásban felhasználunk, sok bosszúságtól szabadulunk meg.

Ha politúros bútort akarunk megtisztítani, a tisztítandó bútort gondosan letöröljük. A kisebb és hozzáférhetőbb helyeken a port régi fogkefével, vagy ecsettel távolítjuk el. Fele arányban összeöntünk petróleumot és langyos vizet, majd puha tiszta ruhával ezzel az oldattal a pormentesített bútort ledörzsöljük. A dörzsölést úgy végezzük, hogy kis köröket írunk le a bútoron és ha a rongy piszkos lesz azonnal másik helyen használjuk. Utánna száraz, puha ronggyal szárazra törölve, a bútor egészen megújodik.

Téli nagytakarításkor a cserépkályhákat ajánlatos szódás szappanos vízzel áttisztítani, mert a kályhára a nyár folyamán sok piszkos és por tapadt. Tetejére legcélszerűbb ha újságpapírost helyezünk és ezt cserélgetjük, takarításkor.

Olajfestményeket a következő el-

járással tisztíthatjuk meg. Teljesen pormentesített olajfestményt olivajjal vastagon bekenjük és órák hosszáig állni hagyjuk. Az így rárakott olajat fűrészporrá (finom fűrészporrá) ledörzsöljük róla, majd állott vízzel, — melybe kevés szappant teszünk — puha szivaccsal mosunk le és mikor megszáradt vékonyan átkenjük finom képrémiszszel.

Gobelinképeket a penészfoltól igen könnyen megtisztíthatjuk a következő eljárással. A foltot, ha nem régi és nem nagy felülete van, panamaforgács oldatával kísérjük meg kioldani, úgy, hogy a képet az oldattal megnedvesített ruhával a szálmintén dörzsöljük be. Ha az eredmény nem kielégítő a következő oldatot készítjük. Egy evőkanál szalmiákszesz, öt evőkanál hidrogénhiperoxid és húsz evőkanál víz keverékét jól összerázzunk. Ezzel az oldattal azonban nagyon óvatosan kell bánni. Először próbáljuk meg a kép kerete alatti kis részen, hogy nme-e fakulnak meg a szálak. Az átdörzsölt részeket még alaposan dörzsöljük át vízzel, mert ez a folyadék igen maró hatású.

Ezüst, vagy arany fémfonálból ké-

szült terítőket, vagy szőtt anyagokat magnézium és tisztbenzin keverékével tisztítjuk. A tisztítandó tárgyat egy kissé kiporoljuk. Az elkészített pépet puharonggyal rákenjük a fémtárgyra úgy, hogy mindegyik érje. Az anyagot most összehajtogatjuk és fehér ruhába csomagolva két-három napig félretesszük. Ezután a kibontott anyagot kiporoljuk és az ismét a régi fényében fog ragyogni. Ha nagyon régi a szenny, akkor ezt az eljárást az anyagon még egyszer megkíséröljük. (A benzinnel óvatosan bánjunk, mert tűzveszélyes!)

Sárgaréztárgyakat (kilincset, mozsarat stb.) legjobb só és ecet keverékével tisztítani. Ezzel az oldattal bekenjük a tisztítandó tárgyat és dörzsöljük. Utána leöblítjük tiszta vízzel és szárazra töröljük. A nagyon megfeketedett réztárgyakat ugyanezzel az oldattal többször kenjük be. Rézroszdát szalmiákszállal, (nagyon erősen hígítva) távolítjuk el.

Fehérneműből penészfoltot négy rész denaturált szesz és egy rész szalicilsav keverékével lehet eltüntetni. Jól kiveszi a penészfoltot, ha friss próba bemártjuk a penészes ruhát és addig hagyjuk benne, míg a penészfolt el nem tűnik.

Fehérneműbe ha jántartott került Rebarbara rött levébe tesszük, a tintafoltos részt. Utána szappanoldatba mosunk át, tisztavízben kiöblítjük és a folt teljesen eltűnik.

Gyümölcsfoltot mindentéle szövetből ki lehet venni. Természetesen a tisztításhoz azonnal hozzá kell fogni. A foltos részt valamilyen kis edény felett forrásban lévő víz gőzében tiszta vízzel addig öntözzük, míg a folt el nem tűnik.

Erősebb zöldfoltot ugyanezzel az eljárással vehetjük ki. Citromlével a folt bedörzsölésre is eltávolodik. Az ilyen bedörzsölés után a ruhát minden alkalommal bőségesen öblítjük.

Jótanácsaim közlését a következő vasárnapi számban folytatom. — Amennyiben valamilyen olvasónak hasonló problémája volna, kérszég-gel válaszolok a feltett kérdésekre.

— Fiaink pilótaképzésére áldozunk két fillért! Kérjük repülőbélyeget.

Ez év augusztusában jomagam és két vállalkozószellemű barátom elhatároztuk, hogy turizuskodva egy kicsit körülnézünk Erdélyben. Egyik társam műszaki hajlama miatt a fotóriporter szerepét vállalta, a másik — gyógyszerész lévén — egészségügyi főfelügyelővé neveztük ki. Az elhatározás után nem is tőprengtünk sokat, hanem hamarosan megcsináltuk a részletes úttervet és mivel sokan ijesztgettek, hogy éhen fogunk halni, jól megpakolt hátizsákokkal útnak indultunk.

Az odautazás nem volt olyan rossz, mint gondoltuk. A vonat ugyan zsúfolva volt, de mi néhány barátságos szót váltottunk a kalánzzal és ennek következtében Debrecenről kezdve kényelmes plüss ülésen szundikáltuk át az éjszakát.

Nagykároly és Dés érintésével útnak első állomása Maroshévíz, ahonnan autóbusszal mentünk Borszékre. Az út gyönyörű volt, végelelathatatlán és végeérhetetlen fényerdőkön át, merész szerpentineken kanyargott felfelé, egészen az 1200 m. magasságban lévő nyeregig, a honnan aztán már könnyen „gurultunk” le a kb. 900 m. magasan fekvő Borszékfürdőre.

Borszék fő attrakciója a sok borvízforrás, ami alatt kellemes ízű, erősen szénsavas, jéghideg és nagyon üdítő ásványvizet kell érteni. Mi nagyon megszereltük ezeket a „borvizeket”, ha nem győztük a természetet megöltetni és későbbi útaink — bár még sok borvízforrással találkozunk, — olyan szénsavas és olyan kellemes ízű vizet, mint a borszéki, ahol sem találtunk.

No, de mi tényleg lévén, nemcsak a borvizet kóstoltuk, nemcsak az igazán gyönyörűen épült sétáutakon jártunk, hanem felmentünk a magas hegyekre is. Borszék mellett a legmagasabb hegy az 1305 m. magas Bükkhavas. Felhőlen égből tüzött le ránk a nap menetközben, de az odavezető misztikus szép erdei út, majd egy festői mély völgy elfeledtett évelünk, hogy felfelé kapaszkodunk és melegünk van. A Bükkhavas tetejére felérve, gyönyörű körkép tárult elénk. Láttuk a Kelemenhavas impozáns vonulatát, a romániai havasok is látszottak és fotóriporterünk remek prizmas Zeiss látcsövét egymás kezéből téptük ki, hogy teljesen kiélvezzük a hegyeknek, felhőknek és távolágoknak tüneményes látványát. Am, ahogy egy kicsit kezdtünk magán a csúcson körülnézni, észrevettük, hogy van ott egy hatalmas háromszögletű gúla, melynek közelében érve, láttuk, hogy annak a leghégyében feketére mázolt deszkára oda van vésvé egy T. S. monogram és „Debrecen” felírás. Tehát debreceniek jártak erre, de nemcsak jártak, hanem jó magasan meg is öröközték Csokonai ősi városának nevét. Jól eső, meleg érzés fogott el bennünket a felírás láttára, hogy a Kárpátok csúcsán a szép Alföld legnagyobb városának nevét olvashattuk. Egy-másra talált a hegy és a róna — Erdély és az Alföld.

Útnak következő állomása a Gyilkos-tó volt. A gergyszentmiklósi lemaradt utasok irigykedve nézték a három jól felpakolt turistát, mint cihelődik fel az autóbusszra, mert bizony ott közelharcot kellett vívni minden helyért, de benn a kocsiiban még raitunk sajnálkoztak a főlényes pesti utasok, akiket a már Pesten a Vigadóteri Ibuszban megrendelt és lefoglalt szobák vártak Gyilkostón. Mert nekünk bizony nem volt foglalás szobánk, de még csak foglalt szénapajánk sem, viszont az autóbusszban előre megmondták a kalauz is, meg a vezető is, hogy szoba nincsen és vissza sem lehet jönni, mert egy hétre előre minden visszafelé jövő kocsiira az összes jegy elővételben elkelt. Bizva azonban jószere-

csénkben és főként az időközben szerzett jó ismeretségekben, mi főlényesen hallgattuk a kioktatást és elindultunk. Nem csalódtunk! Gyilkostón már vártak bennünket az autóbussz-megállónál és elvezettek a legszebb villa, legszebb szobájába és így a lakásprobléma címén megoldódott és mi a Sieste-villa lakói lettünk és annak páratlan vendégszeretetét élveztük.

A Gyilkos-tó ezelőtt 104 évvel egy hegyomlás következtében keletkezett, úgy, hogy a hegyomlás elzárta a békáspatoki völgyét és az eltorlaszolt völgy feltöltődött vízzel, minthogy pedig a völgy fenyeződeréje volt borítva, így a fenékek is mind víz alá kerültek. Ezeknek a fenékeknek elhalt, száraz csúcsai meredeznek most ki kísértetiesen ennek a remekférvésű hegyi tónak a tükrekből. A tó és a völgy jellegzetességét az egész vidék felett uralkodó „Kisohárd” nevű hatalmas sziklabérc adja meg, ami közvetlen a 980 m. magasan fekvő tó szélén szökken fel 1355 m. magasba.

Mindjárt másnap nekivágtunk a Békás-szorosnák. Égbennyúló meredek hegyek, széleselyes sziklaalakulatok és lenyűgöző méretek mindenütt.

A szoros mélyén kisebb-nagyobb vízesekeket alkotva, dűbörögve zúg szikláról-sziklára a hűtlen Békáspatak. (Hűtlen, mert kifolyik az országból.) A patak partján hatalmas páfrányok, a sziklákön móha és az itt-ott kinálkozó peremen fené-nyő.

A patak mellett éppen hogy elfér meg az országút. A szoros kb. 7 km. hosszú és folytonosan lejtve Gyergyóakánál éri el az országhatárt. Van egy hely a szorosban, az ú. n. Kisbékáspatak betorkolásánál, ahol három oldalról olyan gigászi méretű meztelen sziklák meredeznek az ég felé, — elvágvá oldalról mindenféle kilátást, — hogy az ember szinte nem is földi tájon képzel magát, — mintha ez a pokol Kapuja lenne már. A mai Magyarországónak kétségkívül a legszebb és legfényesebb alakulása a természetnek.

A Gyilkos-tó környékén még sok szép kisebb útát tettünk meg és ezek egyikén gyógyszerészünk egy keresztes viperát fogott, amit nagy diadallal szállásunkra is hozott. Es ez nem is volt baj, a baj csak az volt, hogy vadászsákmányát haza is akarta hozni és ezért spirituszt akart vásárolni. Spiritusz azonban a világon sem volt és a büszke terv már majnem füstbe ment. De mégsem. Másnap reggel a fotóriporter éppen feltvezőrtözött barackpálkájából akar egy kupicával jünni, mikor látja, hogy a drága nedűből alig van már valami az üveg fenekén. Nem szaporítottam a szót, a barackpálka hiányzó részében akkor már a vipera strandolt és a fotóriporter érthető bánatát csak az enyhítete, hogy egy rosszsmájú konkurens gyógyszerész szerint az nem is vipera, hanem csak egy sikló volt. (Folyt. köv.)

TIZ PÁLYÁZÓ VAN A HAJDÚHADHÁZI KÉT REF. TANITÓNŐI ÁLLÁSRA

Mint a Debreceni Újság—Hajdúföld már jelentette, a hajdúhadházi ref. egyház pályázatot hirdetett két tanitónői állásra. A kitűzött határidőig tíz pályázat érkezett be a két állásra. A választást november hóban fogja a hajdúhadházi presbitérium megejteni.

TÖLTŐTOLL
JAVÍTÁS. ELADÁS.
HURAY műszerész u. IPARKAMARA

HIREK

A magyar Élet pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló félemelet, ahol a párti szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvessznek minden hétköznap délelőtt 9-1 óráig.

JAJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig panasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi M.E.P. titkárnak adhatóak.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA

„Mégváró” Major örökösök, Piac-utca 18. Telefon: 14-69. — „Mura-közy” Horváth Zoltán, Piac-utca 72. Telefon: 30-35. — „Bocska” Laszanyi József, Cegléd-utca 22. Telefon: 29-14. — „Csokonay” Dr. Bartary István, Mester-utca 43. Telefon: 10-15. — „Árpád Fejedelm” Mikos Edith, Csapóker, Jánossy-u. 44. sz.

LAPUNK legközelebbi száma a közbejött ünnep miatt szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.

D. dr. Révész Imre ref. püspök Budapesten. D. dr. Révész Imre ref. püspök hétfőn Budapestre utazik, ahol részt vesz az Országos Református Lelkészegyesület közgyűlésén és az országos református napok ünnepein.

A Péterfia-utcai egyház-rész Nőszövetsége november hó 9-én délután 5 órakor szeretetrendésgét rendez a Baltazár-teremben. Előadást tart dr. Kacsóny Sándor e. ny. r. tanár. Érdeklődőket szeretettel vár a Nőszövetség.

A Debreceni Repülő Club felhívja az 1928-29. évfolyambeli középiskolai növendékeket, akik repülőpályára készülnek, hogy vitorlázó kiképzésre való felvételük céljából jelentkezzenek a Debreceni Repülő Club városi irodájában a délelőtti órákban.

Senk isem nélkülözheti az üvegbiztosítást. Az üvegtörés igen gyakori, annak helyreállítása biztosítás nélkül súlyos terhét. Ebben a biztosítási ágazatban is szívesen szolgál felvilágosítással az 1857-ben alapított legrégebb, immár 85 éves **Első Magyar Általános Biztosító Társaság** helyben: Ferenc József-út 59. sz. alatt.

Püspökladány nagyközség két irodatiszt állást szervezett újonnan. A két állásra a hivatalos lap legutóbbi számában tették közzé a pályázati hirdetményt.

Három láda ellopásáért egyhónapi fogház. Timár Sándor 37 éves napszámos, Nyugati-utca 6. szám alatt lakos lopás bűntettével vádolva került a törvényszéken dr. Trásy tanácselnök, büntető egyesbíró elé, mert a vádirat szerint tavaly decemberben a Rum-és esenczemes Szepességi-utca 13. szám alatt levő telepéről három üres ládát ellopott. Timár Sándor a főtárgyaláson tagadta bűnösségét. Azzal védekezett, hogy az üzem udvara átjáró ház és bárki más ellophatta a ládákat. Anyját azonban beismeri, hogy egy ládát el akart lopni, de tettenérték. Elek Gyula kihallgatása után a törvényszék megállapította bűnösségét és jogerősen egyhónapi fogház-büntetésre ítélte.

Vénasszonyok nyara

Szánt négy ökor,
a tarló néma tenger.
véghetetlen...
Méltóság, béke,
aranyló szépség
s fény csorog,
— égig hajózó
szívvel álmodok.

Sörgo
fűszálak közt ülök,
mellettem mofozva
apró egér oson:
— ó, várj varázs,
boldog magyar varázs,
míg szomorúságomat
édes vizedbe megmosom.

CSIA ISTVAN

Az Országos Középszkolai Tanáregyesület

Debreceni Köre november 1-én, hétfőn délelőtt 11 órakor az állami Fazekas Mihály gimnázium dísztermében ülést tart, melynek tárgya dr. Szondy György tanügyi főtanácsos előadása: „Művészi” érzék nevelése a középiskolában.

A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség központi helyiségében (Hatvan-u. 1. I. 38.) október 31-én, vasárnap d. u. fél 6 órai kezdettel reformációi ünnepélyt tart. Az ünnepi beszédet dr. Tankó Béla egyetemi tanár tartja.

Orvosi hír. Dr. Ritter Sándor orvos (Burgondia-u. 4.) újra megkezdte rendelését.

Gyomorsavtúllengés és gyomorfelek ellen csak **Kalcisztin** (ezelőtt Hajduint) használják. Hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: „Sztankay” gyógyszerár. Debrecen, Szent Anna-utca 64. sz.

Felhívás a repülő-modell-zőkhöz. A Magyar Aero Szövetség 3-as számú modellező műhelye felhívja a középiskolák Aero-körébe tartozó növendékeket, hogy a novemberben meginduló modellező munkába kapcsolódjanak bele és jelentkezzenek a Debreceni Repülő Club városi irodájában felvételük céljából a délelőtti órákban.

A kollégium alakulatok tanévnyitó ünnepélye. A református Kollégium alakulatainak tanévnyitó istentisztelete november 2-án, kedden délelőtt lesz a református Nagytemplomban. Az évnyitó istentisztelet után az ünnepélyt a gimnázium a Nagytemplomban, a polgári iskola az Oratóriumban tartja. A tanítóképzőintézet pedig november 3-án, délután 2 órakor tartja tanévnyitó ünnepélyt az Oratóriumban.

Dr. Naményiné Szentendrei Olga gyorsíróiskolájában, gépiróiskolájában (Batthyányi-utca 1.) november 1-én kezdőtanfolyam. Előkészítés államvizsgára. Védlekieknek vasútközlekedésművelő. Telefon: 22-53. Debreceni tank. kir. főig. eng. száma: 6471/1942.

Böröndlopásért háromhónapi fogház. Janik Pál budapesti lakos a múlt nap lopás bűntettével vádolva került a debreceni törvényszéken dr. Tomola Béla büntető egyesbíró elé, mert a vádirat szerint a füzésabonyi vonat egyik III. osztályú kocsijából ellopta ifjú Komlódy Józsefné böröndjét. Janik a főtárgyalás során a lopás elkövetését beismeri, miután a törvényszék megállapította bűnösségét és jogerősen háromhónapi fogházbüntetésre ítélte.

Hirek az iskoláról

Az Állami Fazekas Mihály gimnáziumban ma, vasárnap 11 órakor szülői értekezlet lesz. — Tanítás kezdte november 3-án 8 órakor istentisztelettel.

A Dóczy-intézet tagozatainak együttes évnyitó istentisztelete november 2-án d. e. 10 órakor lesz a Kistemplomban. Gyülekező az iskolában fél 10 órakor. Igazgatóság.

Évnyitás a Svetits-intézetben. A Svetits-intézet mind-egyik tagozata részére a Veni Sancte november 3-án reggel 8 órakor lesz. Utána osztályrendezés és az előadások kezdete.

A Miklós-utcai evangélikus népiskola évnyitó istentisztelete november 2-án délelőtt 9 órakor. Iskolai felszerelését minden növendék hozza magával. Igazgatóság.

A debreceni kereskedelmi leányközépszkolában a tanítás szerdán, november 3-án kezdődik. Megjelenés fél nyolc óra körül kötelező.

A Dóczy ref. elemi iskola évnyitó istentisztelete 2-án d. e. 10 órakor lesz a Kossuth-utcai templomban. Gyülekező a termekben 9 órakor.

A Gyakorló gimnázium tanulói november hó 3-án, szerdán reggel 8 órakor gyülekezzenek évnyitóra az intézetben.

A kereskedő tanoncskolában a tanítás november 3-án 2 órakor kezdődik. Megjelenés mindenkire kötelező.

Vattay tancsiskolában november 8-án diákkolón kezdődik. Kossuth 11.

A fodrász-szakosztály elnöksége értesíti a nagyérdemű közönséget és a szakosztály tagjait, hogy tekintettel a hétfői pirosbetűs ünnepre, üzleteiket déli 12 óráig tartják nyitva. Elnökség.

Új tanfolyam kezdődik november elején a Simai Magdolna és Sipkovich Béláné Slezák Mária gyorsíró-, gépiró- és szepíróiskolájában. Előkészítés államvizsgára. — Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tank. kir. főig. eng. száma: 5548/1942-43.

B. Máriássy Magda táncintézetében november 9-én kezdő, 15-én haladó tanfolyam kezdődik. Péterfia 30.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város állatállománya részére nagyobb mennyiségű lucerna-szénát, löhereszenát, zabbosbikkony-szénát, muhar-szénát, takarmány-és alomszalmát vásárol. A város állatállománya részére megvásárolt mennyiség az eladó pont-beszolgáltatási kötelezettségébe beszámít. Ajánlatokat szóban, vagy írásban a gazdasági ügyosztály-nál (Városháza, magasföldszint 14. számú szoba) a hivatalos órák alatt lehet beadni. Gazdasági tanácsnok.

Vasárnapi istentiszteletek

Református istentiszteletek

Reformáció emlékünnepe
Úrvacsoraosztás újbórra

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál D. dr. Révész Imre, ágendázik dr. Farkas Pál, délután 5 órakor dr. Erdei Mihály. Kistemplomban 9 órakor pr. Uray Sándor, ág. dr. Erdei Mihály, 11 órakor pr. dr. Ferenczy Károly, ág. Kerekes János, délután 5 órakor Telológus gyülekezet ünnepélye. — Kossuth utcai templomban 10 órakor pr. Baja Mihály, ág. Dusicza Ferenc, délután 5 órakor Dusicza Ferenc. Károlyi G. téri templomban 9 órakor pr. Kolozsvári Kiss László, ág. Sulyok Kálmán, délután 4 órakor Varga Balázs. Ispóty-templomban 10 órakor pr. Molnár Ferenc, ág. Siposs Imre, délután 5 órakor Birinyi János. Árpádtéri templomban 10 órakor pr. dr. Hegyaljai Kiss Géza, ág. Tariska Zoltán, délután 5 órakor Tariska Zoltán. Homokkerti templomban 10 órakor pr. Kiss István, ág. Bányai Zoltán, délután 5 órakor Kovács József. Nyilastelepi templomban 10 órakor pr. Sipos Károly, ág. Bárdi Ferenc, délután 5 órakor dr. Juhász László. Csapókeri templomban 10 órakor pr. Püskly Imre, ág. Balogh József, délután 3 órakor Balogh József. Kerekes-telepi templomban 10 órakor pr. Kovács József, ág. Fentős Tibor, délután 3 órakor Fentős Tibor. — Egyetemi templomban 11 órakor pr. Szentes László, ág. dr. Erdős Károly. Augustus szanatóriumban negyed 10 órakor Konecz Zoltán. Egyetemi klinikákon egész héten Szentes László és Konecz Zoltán. Ügyészségi fogházban 9 órakor Magyar Bertalan. Tégliáskerti áll. iskolában 10 órakor Birinyi János. Téglavetői gyül. házban 9 órakor Erdei Károly. Wolaffka-telepi olvasókörben délután 6 órakor Bányai Zoltán. Szegegyházban 8 órakor dr. Erdei Mihály. Olajútban délután 3 órakor Szűcs Tibor.

Tanyai istentiszteletek Ebes 10 órakor Molnár Gyula t. ONCSA-telep (Szotyori-u. 22. sz. délután 5 órakor prédikál és ágendázik Varga Balázs. Nagyesere 11 órakor Szata Molnár Károly. Kőszélszeg 10 órakor és 2 órakor Nagy Sándor. Belső-ohat 8 órakor, Ohattelekháza 11 órakor, Egyek 3 órakor, vitéz Szabó Endre. Pallag 9 órakor Pál Antal. Haláp 9 órakor, Póhegy 11 órakor és Allóhegy 2 órakor László L. Elek. **Gyermekistentisztelet:** Egyetemi templomban fél 9 órakor Szentes László.

A Szent Anna utcai főplébánia-templomban: Krisztus Király vasárnapján esences szentmisék reggel 6, 7, 8.20, 9 órakor. Fél 10 órakor a nagymisé mondja és prédikál dr. Bánáss László prépost. Csendes misék még 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Homokkerten dr. Vass Péter. Szoboszlói-úton Román Béla. Pallagon Nagy Miklós. Fogházban Palmaj József. Augustus szanatóriumban Goes György. Mikepéresen dr. Zernye József mondanak szentmisét és szentbeszéd a dolgozó leányok részére lesz. A fél 10-es nagymise ünnepélyes szentséges mise lesz, melyet a békéért ajánlunk fel. — Este fél 7 órakor utolsó rózsafüzérfajtatosság és családfelelőse megújítás Jézus Szent Szívének.

Mindszentek napján a miserend a Szent Anna templomban mint vasárnap. Délután 3 órakor rózsafüzér, fél 4-kor körmenet a temetőbe, 5 és fél 7 órakor szentbeszéd és könyörgés a templomban a megholtakért. **Halottak napján** 9 órakor szentmise a kegyelkeresztésekért. Fél 10-kor plébániai mise az összes meghalt hívekért.

A három debreceni katolikus plébánián vasárnap, Krisztus Király

Darmol a legelterjedtebb és legrégebb csokoládés hashajtó. 35 éve milliók használják mert teljesen megbízható, ártalmatlan.

Ünnepén a katolikus családok ünnepeles felajánlása lesz Jézus Szent-szíve Szívének. A nehéz időben a Szent Szív áldását és védelmét kéri a családokra és egyesekre, a kint harcolókra és az itthon dolgozókra.

A Fereuces plébánia hírei:

Vasárnap délelőtt a Halápon 9. s Nagyeserén pedig 11 órai kezdettel lesz szentmise, illetve szentbeszéd.

Az evangélikus templomban:

Vasárnap délelőtt 11 órakor reformációi ünnepi istentisztelet, igehirdetéssel, úrvacsora-osztással. — Prédikál dr. Pass László tb. esperes-lelkész. Este 5 órakor reformációi ünnepi vallásos este a templomban, melyen vitéz Horkay Béla tábori főesperes mond ünnepi beszédet, művészi műsor keretében.

A gör. kat. templomban:

Reggel negyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmissze, 9 órakor katonamisse. 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet dr. Nyika Béla hittanár mondja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzérfajtatosság. 4 órakor vecsernye és októberi fajtatosság, szentbeszéd. — November 1-én, hétfőn délután 5 órakor halottainkért megemlékezés és könyörgés, szentbeszéd.

Unitárius istentisztelet a reformáció napján:

A debreceni unitárius templomban (Hatvan-u. 24. szám) október hó 31-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel, a reformáció napján tartandó ünnepi istentisztelet a lelkeszi szolgálatot Simón Dániel, kolozsvári unitárius teológiai tanár látja el. Délután 5 órai kezdettel a templomban műsoros vallásos ünnepélyt tartanak. Az ünnepi előadást: „Magyar reformáció” címen színtén Simón Dániel kolozsvári unitárius teológiai tanár tartja. Mindkét alkalomra híveinket s minden érdeklődőt szeretettel várjuk.

Leloptak egy zsák tengert a kocsirol. Loós József fuvaroskocsis, Busi-utca 18. szám alatt lakos árut szállított. A kocsin 8 zsák tengeri is volt, amelyből egy zsákkal az Apafy-utcan ismeretlen tettes elloptott útközben. Feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást a tettes felderítésére.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város a verestarka marhatenyésztés minőségi fejlesztése érdekében több városi tulajdonú képző fiatal tenyész-bikát kíván elhelyezni gazdaságoknál, vagy más személyeknél a város határában különböző pontokon. Felhívom mindazokat, akik szívesen vállalkoznak, hogy abbéli szándékukat a Városházán a gazdasági ügyosztályban (főemelet 13. sz. a. szoba) a hivatalos órák alatt 8-2-ig jelentésk be. Ugyanott a tartási feltételek is megtudhatóak. Gazdasági tanácsnok.

Gyászrovat

Özv. Baresai Kálmáné szül. Bálint Jullánna 75 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. A. ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Gyászolják: gyermekei, veje, testvérei, sógora, sógornője és a rokonság. Lakás: Szoboszlói-út 2. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Tóth István kereskedő 62 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Harsányi Gusztáv-utca 9. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Özv. Tóth Istváné szül. Kovács Jullánna 58 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Ebes 8. szám. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Bajor József hivatásos repülő-hadnagy temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Nyári Péter 75. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Kinzsi-utca 58. Temetését Bartha vállalta végzi.

Özv. Kiss Jánosné Vagner Eszter 66. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Dembinszky-u. 28. Temetését Bartha vállalta végzi.

Pinó István 64 éves temetése ma délután 2 órakor lesz a díszteremből református egyház szertartása szerinti imával. Lakás: Világos-utca 8. sz. Csurka temetkezési vállalat, Dégenfeld tér 2. szám végzi.

Köszönetnyilvánítás. Minden azon rokonainknak, az elhunyt kártársainak, ismerőseinek, kik forrón szeretett férjem, nevelőapám elhunytával mély fájdalomunkban részvétel voltak. Temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. — Özv. Zih Gézané és nevelt leánya, Szathmári Zoltánné.

Köszönetnyilvánítás. Áldott emlékü szeretett édesapánk és apósunknak, Lámor István nv. igazgató-tanítónak a temetésén megjelent rokonok, jóbarátok és ismerősöknek részvételükért, a ravatalra küldött koszorúk és virágokért ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Minden azon rokonok, jóbarátok és ismerősöknek, kik nagyon szeretett jó édesanyánk, nagymamánk és dédnagymamánknak, özv. Vég Istvánné szül. Kertész Sárának a temetésén résztvettek, nagy fájdalomukat vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorút vagy virágot küldtek, ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Istenben boldogult feleségem és édesanyámnak a temetésén megjelent részvételükért, a ravatalra küldött koszorúk és virágokért ezúton is hálás köszönetet mondunk. Balogh János máv. Intéző és leánya.

Köszönetnyilvánítás. Szeretett édesapánk, nagyapánk, Marton György Máv. kocsiutas temetésén megjelent részvételükért, a ravatalra küldött koszorúkért és virágokért rokonainak, jóbarátainknak és ismerősöknek, a helyi Vasút igazgatóságának, valamint a DHV daikörének ezúton fejezzük ki hálás köszönetünket; az elhunyt Marton Györgynek fronttól hazatért fia és a gyászoló család.

Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat

SZERETETHULLAMHOSSZ

Debrecen, október 30., szombat. Lángoló hazafias érzéstől átforgószótt levél érkezett elmúlt nap a Debreceni Újság-Hajdúföld szerkesztőségébe a messze Oroszországból, Farkas Dezső őrvezetőtől az M. 213 számú tábori postaszámról. Ezeket írja:

„Ismét a messze orosz földről írok, nagy hálával és szeretettel mondok köszönetet a Debreceni Újság-Hajdúföldnek, amiért előbbi üzeneteimet itthon maradtól ismerőseim számára közvetítette. Jölesik itt az orosz földön a Debreceni Újság-Hajdúföld hasábjain keresztül az otthoni életről tájékozódni. Most ezúttal jól érzem magam, de ritkán kapok levelet. Szeretettel üdvözlöm keresztstársaimat, számos névnapot kívánok nekik, ezenkívül Semlyéni néniemnek is szerető csókjaimat küldöm. Sokszor csokolom nagymamámékat, nagybátyáimat és az összes unokatestvéreimet. Minden jót kívánok és sok üdvözetet küldök ismerőseimnek, szomszédoknak, jó barátainknak, a vasúti tiszt uraknak, az összes kollégáknak, kolléganők-

nek. Arra kérem az otthonmaradtakat, magyar lelkiismerettel, érző szívvel és hideg fejjel vigyázzanak mindenre és mindenkire, aki magyar és debreceni, hogy majd mindannyian emelt fővel nézhessünk az utódok és egymás szemébe. Mély szeretettel köszöntöm az állomásőröket és főnökhelyettes urakat, azért, hogy gondolnak egy magyar honvédre!”

Téglás: Kovács Imre tizedes a Z. 5124 tábori postáról szeretettel csókolja szüleit. Arra kéri őket, több levelet írjanak, mert már nagyon tégen nem kapott semmiféle értesítést hazulról. Egészséges, csókjait küldi az egész családnak.

Debrecen: Ifj. Szöllős András tizedes a H. 813 tábori postáról szeretettel csókolja szüleit és menyasszonyát. Hála Istennek egészséges s kéri ne aggódjanak miatta. Ismerőseit, barátait üdvözi.

Üzeneteink közlését folytatjuk! (Adjon Isten szebb jövőt minden magyarnak!)

ismerősöknek, a Helyi Vasút igazgatóságának, valamint a DHV daikörének ezúton fejezzük ki hálás köszönetünket; az elhunyt Marton Györgynek fronttól hazatért fia és a gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Szeretett édesanyánk, anyósunk és nagymamánknak, özv. Benesik Józsefné szül. Molnár Rozáliának az elhunyt alkalmával megnyilvánult részvételükért, a ravatalra küldött virágokért ezúton mondunk köszönetet. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Istenben boldogult szeretett édesapánk, nagyapánk, apósunk, testvérünk, polgár id. Bakóczy János földhírtokos temetésén megjelent rokonok, jóbarátok és ismerősöknek részvételükért, a ravatalra helyezett koszorúk és virágokért ezúton mondunk fájó szívvel köszönetet. A gyászoló család.

Exhumálási értesítés. Boldog emlékü szülein, Bakóczy András és neje, Kozák Zsuzsánna és nagyszülein, Bakóczy Péter és neje exhumálása kedden reggel 8 órakor lesz a Péterfia-utcai temetőben. Bakóczy testvérek. — Csurka temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám végzi.

Tej árúszító fűszerkereskedők figyelmébe! A Baross Szövetség fűszer-szakosztályának elnöksége november 1-én, hétfőn este 6 órakor az egyöntetű eljárás céljából a tejalványok kezelése, elszámolása, a tejetermelőknek a pontos és megkönnyítést végeztet felvilágosító értekezletet tart a Baross-szövetség helyiségében, Ferenc József-út 9. sz. alatt.

Besurranó tolvaj ellopta Nagy Tóth János Máv. órabéres bördődjét a Máv. vasúti lakatnyából. A bördőndben 200 pengő értékű rubanemű volt. A rendőrség keresi a tettest.

Az Iparoskör elnöksége felhívja az önálló iparosokat és hozzátartozóikat, hogyha német nyelvoktatásban részesülni óhajtának, úgy ezt a szándékukat az Iparoskörben, Sívári Ferenc úrnál szíveskedjenek bejelenteni pontos címükkel együtt. Ez a felhívásunk az Iparos Ifjúság Önképzőkörének tagjaira is vonatkozik. A nyelvtanfolyamot a Német Tudományos Intézet tartja rendkívül kedvező feltételek mellett.

Az élelmiszerüzletek és élelmiszerpiacok vasárnapi zárórja

Ertesítem a város érdekeit lakosságát, hogy az 57.000—1938. K. K. M. számú rendelet alapján hozott 10.620—1939. VI. számú polgármesteri véghatározat értelmében az évek november 1-től április 30-ig terjedő szakában az üzletek vasárnapi nyitvatartása az alábbiak szerint alakul:

I. Az élelmiszerüzleteket, — amelyek kizárólag, vagy túlnyomóan élelmiszert árúsítanak — vasárnapokon az év november 1-től április 30-ig terjedő szakában egész napon át zárva kell tartani és az üzletekben élelmiszereket ezen időszakban munkaszüneti napokon tilos házhoz szállítani is.

II. Péksüteményeket és pékfiókokat november 1—április 30. napjáig terjedő időszakban vasárnapokon reggel 7—9 óráig szabad nyitvatartani. A nyitvatartás ideje alatt azonban

kizárólag kenyeret és péksüteményt szabad árúsítani.

Kenyeret és péksüteményt a sütőiparos, vagy ennek alkalmazottja vasárnapokon egész éven át délelőtti 11 óráig házhoz szállíthat.

III. Tejszernakokat és tejfiókokat, amelyek kizárólag tej, tejtermékek, tejjel kevert kakaó, kenyér és péksütemény árúsítására vannak berendezve, egész éven át munkaszüneti napokon reggel 7—8 óráig szabad nyitvatartani. A nyitva tartás ideje alatt azonban kizárólag fenti cikkek árúsíthatók.

IV. A napi piac árúsítás tekintetében közlöm, hogy a november hó 1-től április hó 30-ig terjedő időszakban vasárnapokon reggel 7—8 óráig szabad árúsítani tejet és tejterméket, reggel 7 órától reggel 9 óráig lehet árúsítani kenyeret és péksüteményt, míg minden egyéb élelmiszer árúsítása tilos.

CSALÁDI ÉRTESSÍTŐ

Könya Ilonka és Vadász Miklós rep. örm. folyó hó 31-én 4 órakor tartják esküvőjüket a Szent Anna-utcai 12. Városi bérház.

MEGERKEZTEK A GYÖNGYÖS BAROMFIÁK

A Debreceni Gazdasági Egyesület baromfi-akciója keretében igényelt és kiutalt gyöngyös kakas és gyöngyös tyúkok a tenyészteléről megérkeztek és azok az igénylők által azonnal átveendő.

A kiosztásra az utalványokat az Egyesület titkári hivatala adja ki az ár- és a költségterítés előleges befizetése után.

IGAZGATÓVÁLTOZÁS A HAJDÚHADHÁZI POLGÁRI ISKOLÁNÁL

Mint értesülünk, a hajdúhadházi polgári iskolánál igazgatóváltás történt. Nádudvari József igazgatót Dunapatajra helyezték át, míg Hagymássy Árpád ottani igazgató Hajdúhadháza kerületébe. Hagymássy Árpád Hagymássy Ferenc nyugalmazott református pap fia, akinek működése elé nagy bizalommal néznek Hajdúhadházon.

A Szeretetszövetség bibliaköre ismét megkezdte működését és minden pénteken d. u. 5 órakor tartja összejöveteleit a Teleki-utca 71. sz. alatti árvaházban. Minden érdeklőt szeretettel hív és vár a vezetőség.

A Csokonai Kör november hó 3-án, szerdán délután 6 órakor a Déri Múzeum kistanácstermében választmányi ülést tart. Az ülésen a közgyűlés idejének megállapítása egyéb ügyek szerepelnek. Szíves megjelenést kér az elnökség.

Felnők pilótaképzésére áldozunk két fillért! Kérjük repülőbéllyegyet.

A dióbel új ára. Az 1943. évi terméskézelés legmagasabb irányára november 1-től: Egyszeres fekete mentes dióbél árak diótörőre, de nagykereskedő részére kg-ként 24 pengő, diótörőre: kiskereskedők részére kg-ként 25 pengő, nagykereskedők részére kg-ként 25.50 pengő. — Fogvasztói ára az egész ország területén egységesen kg-ként 28 pengő.

Halottak napjára

Halk léptekkel járom a temetőt, Hogy ne zavarjam a síri csendet. Szorongó érzés vesz rajtam erőlt, ahol megszűnt a földi élet.

Isten által rendelt állomás ez, Itt békén pihen gazdag és szegény. Bár a Halál soha nem kegyelmez A Felámodás nem hiu remény!

Minden haldandó végső nyughelye, Hová a test pihenőre tér, De nem marad a sírban örökre, — Ha út az óra, új életre kell!

IFJ. BENKŐ JÁNOS

A FERENCES PLEBÁNIA HIREI

Dr. Bánáss László prépost-plebánus ma délután 4 órakor fogja megáldani a Csapókertben új rendházát. Utána 5 órakor rózsafüzérátvitel, P. Kiss Szaléz ünnepi beszéde, majd a családok felajánlása Jézus Szent Szívének. Az ajátosság vezérelt P. Könyg Kelemen főszekerest fogja bemutatni a csapókerthi új atyákat. — November 1-én Nyilastelepen 7. 9 és 11 órakor lesznek a szentmisék, míg Csapókerthben 9 és 11 órakor. November 2-án mind a két templomban 7, 9 és 11 órakor szentmise a meghaltakért, délután fél 6 órakor Szt. Antal-ajátosság. — November 3-án, szerdán d. e. fél 9 órakor lesz mindkét iskolánk Veni Sancte-ja. Novemberben minden pénteken, szombaton és vasárnap d. u. fél 6 órakor könyörgés a tisztító tűzben szenvedőkért.

FELHÍVÁS A DEBRECENI ADÓHÁTRALEKOSOKHOZ

Felhívja a városi adóhivatal az adózó közönséget arra, hogy az 1943. év IV. évnegyedére esedékes, együttesen kezei közdadótartozását 1943. évi november hó 15-ig fizesse be. A befizetés naponként 8—12 óráig a városi adópénztárban, vagy pedig a 87.958. sz. postatakarék pénztári befizetési lap felhasználásával eszközölhető. A csekk lapon a küldemény rendeltetése és a főkönyvi tételszám feltétlen feltüntetendő.

Ugyanakkor figyelmezteti a városi adóhivatal az adózó közönséget arra is, hogy a mulasztók ellen a határidő lejártja után a legszigorúbb eljárási fogja folyamatba tenni.

A DEBRECZENI UJSÁG RÁDIÓMŰSORA

1943. évi november hó 1-től 1943 november hó 7-ig.

Rádió-hírszolgálat

Magyar nyelvű hírek.

1.15 Dunai német adók 325.4 m. (Brünn.)
1.00 Olasz rádió 25, 41 rövidhullám
8.00 Zágrabi rádió 276 középhullám.
17.30 Pozsonyi rádió 760 m.
18.30 Olasz rádió 1925 rövidhullám
19.15 Dunai német adók 325.4
20.40 Olasz rádió 25.45 rövidhullám és II. középhullám 221 és 263 m.
21.25 Dunai német adók 253.4 m. (Brünn.)
22.00 Dunai német adók 325.4 m. (Brünn.)

Hétfő

November 1.

BUDAPEST I. MŰSORA

8.00 Fohász. — Szózat. Utána reggeli zene.
8.45 Hírek.
9.00 Zenekari művek.
9.30 Egészségügyi Kalendárium. A Közegészségügyi Intézet közleménye.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben dr. Hausner Ignác erzsébetvárosi plébános mondja. Énekel a templom énekkara Berg Ottó vezetésével.
11.00 Orgonaművek.
11.20 Kamarazene.
12.15 Leventeműsor.
1. Erkel: Hunyadi László, gyászinduló. 2. Vitéz Somogyváry Gyula a boldog szunnyadókhöz. Elmondja egy levente. 3. Hősi sírok között, vitéz Major István ezredes előadása. 4. Kacsóh: Késő ősz van. 5. Emlékezzünk... Kolár Erzsébet előadása. 6. Erkel-Vörösmarty: Szózat.
12.55 Szekesfővárosi Zenekar. Vezényel Vincze Ottó.
1.45 Időjelzés, hírek.
2.00 Művészlemez.
3.00 Negy színész emléke. Kürthy József, Odrý Árpád, Pethes Imre és sugár Károly. Barsi Ödön előadása hanglemezekkel.
4.25 Bayreuth zenéje.
5.00 Negyszemközti Bókay Jánossal a könyvtárszobában. Az íróval beszélget Budinszky Sándor.
6.00 Szalonötös.
1. Kemény Akos: Pasztorale. 2. Musorgszkij: Könyvek. 3. Viu-ze Otó: Római emlék. 4. Massenet Maditatio, hegedűszólót előadja Kiss Ferenc. 5. Borodin: A kolostorban. 6. Corelli: Adagio és allegro. 7. Handel: Largo. 8. Csajkovszkij: Szomorú dal. 9. Lavolta Legenda.
5.00 Délutáni muzsika.
5.40 Magyar őstörténel. Bárczy Géza dr. egyetemi tanár előadása.
6.05 Az Operaház előadásának közvetítése. Verdi: Requiem. Vezényli Faolinj Sergio. Karigazgató Roubal Vilmos.
6.50 Hírek.
7.50 A líra él! Sik Sándor egyetemi tanár beszél a keresztény himnuszokról. A verseket elmondja Tasnády Ilona.
8.10 Budapesti Hangverszenyenek. Vezényel Faolinj Sergio. Tristan és Isolda. Előjáték és Isolda szerelmi halála.
9.40 Hírek.
10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Zenekari művek.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

8.30 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

9.00 Délelőtti zene.
9.30 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Spanyol gitárművek. Előadja Kovács Barna.
7.20 Százéves szindarabok. Szász Károly előadása.
7.40 Liszt-zsolttörök
8.10 Az arab filozófia Germanus Gyula egyetemi tanár előadása.
8.40 Nagy mesterek — örök művek.
9.30 Löversenyeredmények.
10.40 Hírek.

KÜLFÖLD

POZSONY: 17.30 Hírek magyarul. Német műsor: 20.15 Szórakoztató zene.

Kedd

November 2.

Halottak napja

BUDAPEST I. MŰSORA

6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskeresztbajtársi rádiószolgálat.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
9.30 Hírek.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István Bazilikából. A szentbeszédet mise után dr. Pusztai Sándor leányfalui plébános mondja. Énekel a templom énekkara Harmath Artúr vezetésével. Előadása kerül: Mozart: Requiem. Mosonyi Mihály: Libera me.
12.00 Haragszó — Fohász — Himnusz.
12.10 Orgonaművek.
12.40 Hírek.
12.50 Máday-együttes. Tagjai Máday Sándorné — zongora; Zipernovszky Fülöpke — I. hegedű; Cserfalvy Elíz — II. hegedű; Zipernovszky Mária — mélyhegedű; Czákó Éva — gordonka.
1.20 Időjelzés, vizálasjelentés.
1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskeresztbajtársi rádiószolgálat.
2.00 Művészlemez.
2.30 Hírek. Műsorismertetés.
3.00 Budapesti Kórus. Vezényel Bárdos Lajos.
3.30 Temetőlátogatás. A közvetítést Nyiregyháziáról vezeti Budinszky Sándor.
3.40 Szekesfővárosi Zenekara. Vezényel Vincze Ottó.
4.00 Halottak napja. Harsányi Zsolt előadása.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 A rádiózenekar hangversenydobogóján. Közreműködik Basilides Mária, ének — Ifr Sári, zongora; Lilitassy György, ének — Varga Tibor hegedű. Zongorán kíséri vitéz Pongrácz István.
6.00 A halottak ének. Uzdorocz Zdravecz István ny. tábori püspök előadása.
6.20 Szalay Lajos játszik a Zeneművészeti főiskola orgonáján.
6.50 Hírek.
7.00 Itt élne s halnod kell. Összeállította vitéz Somogyváry Gyula.
7.40 A nagy világszínház. Misztérium játék három részben. Irta Calderon. Fordította és átdolgozta Pozsonyi László. Zenéjét szerezte és a rádiózenekart vezényli Farkas Ferenc. Közreműködik a Földényi együttes. Rendező Németh Antal dr. Bevezetőt mond dr. Nyisztor Zoltán.
9.40 Hírek.
10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Liszt: Requiem. Magánzókat énekl: Rösler Endre, Szabó Miklós, Jámor László, Lilitassy György. Orgonál Laczkovich János A Budai Dalárdát és a fúvóegyüttest vezényli Ádám Jenő.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
9.40 Művészlemez.
10.40 Hírek.

KÜLFÖLD

POZSONY: 17.30 Hírek magyarul. Német műsor: 20.15 Szórakoztató zene.

Szerda

November 3.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskeresztbajtársi rádiószolgálat.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
10.00 Hírek.
10.15 Szórakoztató zene.
10.15 Szekesfővárosi Tűzoltózenekar játszik. Vezényel Eördögh János. 1. Seregi Artúr: József nádor induló. 2. Fucsik: Marinarella, nyitány. 3. Lehár: Luxemburg gróf, keringő. 4. Pécsi József: Tempótempó. 5. Král: Kék-dandár induló. 6. Popy: Keleti képek. 7. Schneider: Károly főherceg — induló.
11.15 Hubert Lajos gordonkázik.
11.40 Stanci néni. Szemere György elbeszélése.
12.00 Haragszó — Fohász — Himnusz.
12.10 Roócz Emil szalonegyüttese játszik.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vizálasjelentés.
1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskeresztbajtársi rádiószolgálat.
2.00 A folyamerők fúvózenekara játszik. Vezényel Ifj. Friesay Richárd.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés. Utána árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.00 Szórakoztató zene.
3.30 Nagy kortársaink. Hamvas Béla beszél Jungról, al élektan megújítójáról.
4.20 Orlay tánczenekar játszik.
4.45 Hírek, időjelzés.
5.00 Száll az ének szájáról szájra. — Rádióegyveleg. Összeállította és hangszerelte Zakál Dénes dr. Közreműködik: Barabás Sári, Szilvassy Margit, Háromy Imre, Udvardy Tibor, a rádiózenekar Fridl Frigyes vezényletével.
6.00 Honvédműsor.
6.40 Világpolitikai kérdések — vélemények.
6.50 Hírek.
7.00 Schubert: VII. szimfónia. A rádiózenekar vezényli Rajter Lajos. C-dúr.
7.50 A Magyar Muzsa Irodalmi Társaság estje. A közvetítést a Magyar Sajtó Házából vezeti Budinszky Sándor.
8.45 Magyar nóták. Karácsonyi Margit és Vargha Imre énekel, kíséri Oláh Kálmán és cigányzenekara. Karácsonyi Margit énekszámai: Népdalok: Hej, búra termelt idő. A csillár hegyek alatt régen lecselt a hó. Házunk előtt kedves édesanyám. Huber Sándor: Selyemkendő, selyemkötény. Szentirmay Elemér: Tíz pár csókot egygyéből. Várady Aladár: Mézeskalács piros szív. Balázs Árpád: Nem kell nekem a világon semmi. Háromy Várnagy Dalma: Mondd meg nekem vén diófa. Teghze-Gerber Miklós: Ici-pici kis galambon. Vargha Imre énekszámai: Belezna Antal: Ha elmegyek édes ró-

szám. Tornay Károly: Kerlek alatt sir a páva. Dankó Pista: Halod-e rózsám Katika. Kulor Ferenc: Lányok, lányok, simongái lányok. Zimay: Nem hallottam volna soha ily bús haragszót. Fráter Béla: Hívlak akkor is, ha nem jössz. Dankó Pista: Hamis a rózsám. Lögre, löre, komisz löre — népdal.
9.40 Hírek.
10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Szórakoztató zene.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Gallerani Bonaventura.
7.30 A szimfonieta szalonhatos műsora.
8.05 Kiket adott a Felvidék a magyarságnak: Fadrusz János, Gedényi Mihály előadása.
8.20 Jámor László énekel.
8.50 Régi szép magyar versek: Petőfi nyomában. Összeállította és az összekötő szöveget írta Semekay József. A költeményeket elmondja Semnyey Vera.
9.15 A Récz-láncgyűltes játszik. — Közvetítés az Európa-szálló Hangulat-termből.
9.40 A rádiózenekar műsorából.
10.40 Hírek.

KÜLFÖLD

POZSONY 17.30 Hírek magyarul. Német műsor: 20.15 Szórakoztató zene.

Csütörtök

November 4.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskeresztbajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ebreszló. Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
10.00 Hírek.
10.15 Ilneky László szalonzenekara játszik.
1. Lineke: Rosita hercegnő, nyitány. 2. Járni Richard: Holdvilágkeringő. 3. Riedl: Keleti képek. 4. Egyveleg Lehar műveiből. 5. Monti: Csárdás. 6. Krome: Kék szalag, egyveleg. 7. Escobar: La trolaja.
11.10 Szemközti műsor közvetítés.
11.15 Kamaramuzsika.
11.40 Külföldi híradó. Felolvasás.
12.00 Haragszó. — Fohász — Himnusz.
12.10 A Budapest honvéd őrszázalój zenekara játszik. Vezényel Pongrácz Géza.
1. Stílp: Radetzky, nyitány. 2. Ziehrer: Ejszakázók, keringő. 3. Nebdal: Lusta Jancsi, balettzeneszerzetek. 4. Losonczy Dezső: Csapj fel öcsém katonának. 5. Kiss Angyal Ernő: Filmegyveleg. 6. Pongrácz Géza: Keringő-intermezzo. 7. Sztójánovics Jenő: Csárdás, balettzerzetek.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vizálasjelentés.
1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskeresztbajtársi rádiószolgálat.
2.00 Magyar Revü Tánczenekar játszik.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés. Utána árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.00 Budapesti Levente Szimfonikus Zenekar. Vezényel Csáky Nándor. 1. Dvorzák Lajos: Piros, fehér, zöld induló. 2. Waldteufel: Sziren vorázs, keringő. 3. Supé: Költő és baraszt, nyitány.

3.25 Az utak jelentősége a falu életében. Elischer Pál miniszteri osztálytanácsos előadása.
Közreműködés előadássorozat.
3.45 Liszt: Velence és Napoly tarantella.
3.55 Háztartási időszerű tanácsadó. Kapitán Mária előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.
4.20 Bura Sándor és cigányzenekarp muzsikál.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság irodalmi délutánja a Református Teológiai Akadémia dísztermében.
1. Elnöki megnyitó. Mondja Kapi Béla ev. püspök. 2. Muraközy Gyula költeményeiből olvas fel. 3. Harsányi Zsolt novelláját olvassa fel. 4. Szelezky Zita verseket mond. 5. Zárószót mond Fáy István államtitkár.
6.00 Jókai daltalok. Közreműködik Major Ida, Némery András, Madaras Gizella, Ságody fivérek és a rendőrszenekar, vezényel Bánfalvi Miklós.
6.50 Hírek.
7.00 Rátkay László emlékezete. Bevezeti Preszly Elemér. Közreműködik Petrás Margit, Csongor István és a Melles Béla-zenekar, vezényel Várhelyi Antal. Az összekötő szöveget írta és elmondja Patay József.
8.00 Muzsikáló szívek. Szilágyi Ödön előadása hanglemezekkel.
8.40 Hadszinterek földrajzi szemmel. Takács József beszél Dél-Olaszországról.
9.00 Se szó, se beszéd — muzsika. Közreműködik Marjay Erzsébet, Nagypál László, Budapesti Kamarakórus Paulovits Géza dr. vezetésével és a rádiózenekar Vincze Ottó vezényletével.
9.40 Hírek.
10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Operettrészletek.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Francia nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
7.30 Se szó, se beszéd — muzsika. Közreműködik Marjay Erzsébet, Nagypál László, Budapesti Kamarakórus Paulovits Géza dr. vezetésével, a rádiózenekar Vincze Ottó vezényletével.
8.10 Oda Európához. Irta Semekay József. A verseket elmondja Ujjakay László.
8.45 Báthly Anna Radnai Miklós dalait énekl.
1. Mutasd meg álom, Gyóni Géza verse. 2. Tüzes seb vagyok, Ady Endre verse. 3. Amerre én jártam, Balázs Béla verse. 4. Ha te úgy szeretnél. 5. Megyek Bethániába. 6. Kiss Ballada. 7. Panaszt ének Kri-szta János gyűjtése.
8.55 Északi hangulatok.
9.30 Löversenyeredmények.
9.40 Beszkürt-zenekar. Vezényel Müller Károly.
10.40 Hírek.

KÜLFÖLD

SOTTENS: 19.45 Dalok. — Német műsor: 20.30 Szórakoztató zene 21.00 Tarka óra.

Péntek

November 5.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskeresztbajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ebreszló. Torna.
6.45 Reggeli zene.

Ajánlat

Mirtótt arany, ezüst, bronz ékszerét eladja, műtársa meg Szelecsényi öre- és ékszerkereskedőnek Sas-utca 2. 60

iskolai kézimunkák, sablonok, előrajzolt árúk főzhető fonállal is beszerezhetők, Pethő kézimunka-, textilüzletében, Szent Anna-u. 10. Kétféle, borkolt árak készítése.

Szőrme bundákat javítok, alakítok, festek Vesztek, eladok. Kőváry szűcsmester, püspöki palota I. 31. v. 968

Sírkövek műköből és termésköből mészsálok gyümölcsösök részére és piros salak kertj utakra kapható a Debreceni Műkőgyárnál, Fürdő-u. 2. 554 v. v

Bihási-féle gyönyörűen kiállított debreceni vonatkozású levelezőlapok kaphatók a Debreceni Újság - Hajdúföld kiadóhivatalában, Ferenc József-út 56. 917-10-w

Golyóspóré, közepennyűságot, megvételre keresünk J. József kir. hg-u. 16 Ny. u. da.

Aranyat, ezüstműt, ékszereket napiáron vesz Takács Sándorné, Piac-utca 56. 62

Hűtőszek és részarárok figyelmebe! Csontbulla-dőre a legmagasabb napiáron vesznek Vaskovits Pácirta-utca 17. sz. - Telefon: 26-94. 936

Rádió

hadjut, bármilyen rendszert javít, alakít, épít olesón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84. telefon: 32-54 Vidékieknek soronkívül 675

Használt rádiókészülék eladó, Piac-u. 58. t. 12. 134

Társ

fratlkengedélyes hadi-özevgyel társulnék pár ezer pengő tőkével, Délvidéki jellegre kiadóhivatalba. 85

Varrónőhöz, ki ügyes és iparengedélye van, pár ezer pengővel társulnék, Délvidék jellegre a kiadóhivatalba. 86

Teljes ellátás

Teljes ellátást keres egy diáklány. Cím: Szűcs Rózsa, Mészörfür, Dob-utca 19. sz. 94

Két szerényebb diákot teljes ellátással felvesszünk. Cím a kiadóban. 122

Divatcikk

Csukóbunda háromnegyedes, valamint egy tiszta gyapjú prémgalléros téli kosztüm eladó, Blaháné-utca 8. I. 3. Rendőrség mögötti bérház. 131

Női barna Zikli bunda eladó, Timár-u. 26. utolsó ajtó. 135

Ezüstróka, galléros perzsa bunda eladó. Cím a kiadóban. 108

Hangszer

Zongora, cimbalom tanítványokat elvállal Bihary Gizella zenetanárnő, Faragó-u. 8. 144

Jóhangú szép cimbalom eladó, Péterfia-u. 54 147

Zongorát, pianinót, hegedűt veszek, eladok, javítok, Tanczer, Batthyány-utca 1. emeleten. 124

**MŰKŐ
sir-
köveinket**

békebeli áron kiarsútljuk, Debreceni Műkőgyár Rt., Fürdő-utca 2

Eladó ingóság

Eladok 1 kereskedelmi iskolai tankönyvek használt állapotban Vargakert-utca 11. szám. 13

Eladó egy fürdőkád, egy mosógép és egy festőállvány. Megtekinthető Varga-u. 7. Ny

Fényképezőgép 9x12 Lem. Voigtlander Avus 4.5 Skopár ketős kihúzható teljes felszereléssel eladó és egy sportlécse tokkal - Rothermere-u. 39. Szabó Antal. 100

Keleti szmirna szőnyeg 4.70x5.30 hibátlan, koncert zongora, barokk ebédő állóórával eladó, Nyiregyháza, Krámer Jemő, Zrinvi Ilona-u. 9. 98

180x120 ablak, szoba W. C. eladó, Bethlen-u. 20. 136

Folyton égő „Páris” zöld zománcos vaskályha eladó, József kir. hg-u. 7. 125

Eladó 20 drb kétféletes vaseső. Márton Kálmán-utca 81. kovácsműhely. 110

Kalor kályha csövekkel eladó, Kuruc-utca 53. sz. 110

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró és gépíró iskolájában új tanfolyam kezdődik. Beiratkozni állandóan lehet, Debreceni tan. ker. kje. főig. eng. száma 6475/1941-42. Vidékieknek vasútkedvezmény. Batthyány-u. 1. 495

Használt ruha

Egy Dóczy egyenkabátka, jöminőségű eladó. Ertekezni lehet Kölessey-u. 11. szám alatt. 5555

Csere

Tehéntrágyát szalmáért adok, Magyar-utca 11. sz. 6666

Üzlet, műhely

Koresma berendezéssel és házzal együtt eladó. Cím a kiadóban. 121

Szalacsi Rácz Imre regénye:

A KERESZT

Maga Dósa úr sietett a papok elé levett főveggel, de szája-ban még a zsiros malac-falatot forgatta, amint mosolyogva köszöntötte a vendégeit:

— Éppen jókor jöttetek, pap uraim, már azt hírelték felöletek, hogy a farkasok ettenek meg benneteket!

Szélesre tárta a két kezét és egyszerre fogott kezét a két barátával. Jobbját Péter atyának, balját Emre pap úrnak nyujtotta. Valami ölelésféle is volt ebben a mozdulatban, s mikor lenyelte végre a falatot, rákiáltott a szolgára:

— Hej, a fattyút vigyed a szolgák udvarába, lássátok el! — intett a tatár felé, aki a poggyászt szedte le.

Nem méreg, nem indulat, de valami fékezhetetlen kedv lobogott minden mozdulatában, minden szavában. Olyan ember volt, akiből sugárzott az élete boldogsága és szerencséje.

— Örülök szívből, hogy semmi bajotok, jertek beljebb — karolt a két pap úrba, akik azonban szabadkozni kezdtek, mondván:

— Sar és latyak rajtunk minden... — s önkénytelenül is megnézték Dósa úr finom posztóból készült hasított mentéjét, szattyánbőr arabos saruját.

— Ott vár házatokban a ruházat, mosdóviz és minden, amire szükségetek van, jól tudom, hogy ti a csigával, vagy annak módjával magatokat hordjátok házatokat, nyoszolyátok, ezért még egyházi ruhátokról is gondoskodtam. Hanem te megfogytál, ifjú pap uram... — fordította maga felé Emre pap úr arcát a nagy úr — ügylátszik, az út nem tett jót, avagy Guth-Keled atyámfia házában fogtad rövidebbre a nadrág-szíját...

— Beteg volt Emre ticsam, uram, alig hittem, hogy elhozom hozzád!

Dósa úr, meg újra megnézte a fiatal papot, aztán gyengéden megütögte a hátát:

— Sebaj, ifjú pap uram, egyszer engem is csaknem elvitt a halál a Táborhegy alatt, valami rossz vizet ittam, hat hétig nyomtam miatta az ágyat, ládd, azóta én vizet nem iszom... — Régen itt lettünk volna mi már, de ez késleltetett csaknem két hónappal bennünket!...

— Gut-Keled atyámfia üzente akkor, hogy elindultatok, de mikor egy hónap mulva se érkeztek meg, gondoltam más irányba vették az utat. Négy nappal ezelőtt azonban kunok jártak itt valami egyezés ügyében, ők mondták, hogy Törtel szállásán éppen indulóban voltatok, de ők lovon járva megelőztek benneteket. Hanem itt van a házatok, ketten elfértek benne! — nyitott meg egy roppant méretű, pántos ajtót Dósa úr, mely a fedett tornácra nyílt.

Az alacsony, bolthajtásos terem nagy volt, benne sima nagy asztal, négy szék, egy hosszú láda és két tornvos nyoszolya terpeszkedett. Ablak három is volt rajta, valódi Mária-üveggel az önkarikákban.

— Világos és nagy, láttok benne olvasni, rajzolni, úgy dolgoztok, amint kedvetek engedi. Itt vannak a kámszák... — intett a nyoszolyák felé, ahol két lágyszövéssü csuha várta a papokat.

— Kelletnél sokkal, de sokkal jobban megbecsülsz minket, uram, hátha nem szolgálhatunk meg érte!... — szerénykedett Péter atya.

— Én tudom, kiket kaptam a házamhoz, atya! Láttam miveteiket Guth-Keled rokonnál, s tudom, hogy ilyen két építőmester nem akad több az országban se!...

— Igyekszük megszolgálni érdemtelenül kapott dicséreted, uram! — hajlott meg Emre pap úr.

— Nos, itt vannak a dézsák, csebrek, kerek tekenők, víz van, törülköző is akad, készüljétek el, egyik szolga értetek jön néhány perc mulva, hogy ebédelő termembe családunk között találkozzunk újra — búcsúzott ismét meleg kézfogással Dósa úr.

Mikor behúzza maga mögött az ajtót, a két pap úr egymás nyakába borult. A hosszú út, a szenvedés, megpróbáltatás, a kalastromi életen kívüli hanyóadás és a mai nap megpróbáltatása mind-mind kitört rajtuk és úgy voltak, mint a gyermek, aki verést vár konokul, aztán anyai csók éri egészen váratlanul. Elfacsarodott a szívük, kiperdült a könnyük.

— Bolondok vagyunk, fiam! — állott Péter atya.

— Örvidenünk kellene és leborulva imádkozni, s mi pityergünk, mint valami gyerkőcök — szipogott Emre pap úr.

— Jó az néha, ha úgy érzi az ember, hogy csordultig van a szíve! — vetette le kopott, zsiros, viharvert csuháját Péter atya és a következő percben már prüszkölve nyomta fejét az egyik tekenő nem túlságosan hideg vizébe. Emre pap úr követte példáját és jó fertály órák után ott állottak szinte ünnepi díszben az új kámszában, erős saruban, kifésült fejfel, rendbeszedett szakállal, bajusszal, szemük boldog mosolyával.

Kiléptek a fedett tornácra, ahol szolga-várt reájuk.

(Folyt. köv.)

Samu János

nirdetesei, OFB engedélyes Eladó ingatlanok:

Házak: Belvárosban több kisebb, nagyobb eszladi és bérházak. Eladó földek: Nádudvaron 19 és 55 hold, Biharban 11 hold 25.000-ért. Biharban 300 holdanként 1700 pengőjével. Tiszafüred határában 102 hold lanyás magyar holdanként 1200 pengőjével. Biharban 102 hold prima birtok, Karácson 18, 21 és 5 hold jó fekete föld eladó.

Szőlő, gyümölcsös

Eladó Kabán, az állomás mellett 1679 □-ól szőlőföld, ipari célra, vagy gyártótelepek kiválóan alkalmas. Értékezni lehet: Szilágyi Sándor igazgatóval, Kabán 78

Bodakertben 2 hold szőlő 2 lakható lakással, cementgyűrűs kúttal, pincével stb. eladó. József kir. hg-utca 7. 126

Eladó ház

Debrecenben Ferenc József-utcán nagytekű udvari részén emeletes ház eladó. Ügynököt nem díjazok, értekezni dr. Nagy Béla ügyvédnél. 127

Forgalmas helyen új téglaépület, mely magába foglal 2 szoba, konyha és egy 8 méteres üzlethelyiséget eladó, Érmihályfalva, Templom-u. Zakány Lajos. 72

Eladó állatok

Eladó igásló, kocsi, ekék, serlések tenyésztésre, hízalásra is kiválóak. Szapannanos-u. 19. 110

Két szürke kőlyök pulikulya eladó, MÁV Kolónia XIV. 4. 101

Két darab frissfejős tehén tejhaszonra kiadó a városban, vagy közeli tanúra. Bekecs-u. 9-b. Tsemelő-u. mellett. 132

Eladó 13 drb Bersúri vászlott malac Árpád-terem, Dembinszki-u. 11.

Gazdasági termékek

Inghyváry József ceglédi faiskolájából a gyümölcsfák megérkeztek a Körtös-utca 19. sz. alatti lemeletbe (Huszáraklanya mögött). 89

Szőlő téli tartásra kapható, Galamb-u. 4. Vásárpénz-árral szemben. 108

Püszméle magastörzsű oltvány eladó, Mák-utca 6. sz. 109

Diófa esemete kútnó minőségben jutányos áron kapható Nagy ügyvéd faiskolájában, Bellegelő 165-c. ugyanott is állótrágyaért leveles csutka kapható. Ertekezni Csutka ügyvéd, Péterfia-u. 2. 114

Élelmiszer, ital

Kenyérpótló finom süte-tök kilója 50 fillér. Vödökre és helybe bérmentve utánvétel 70 fillér kilója postán. Szállítom mindenkinek hazá, Levelezőlapon is rendeltetés Szegedi Cegléd-u. 16 106

Pataky István

Ingatlanforgalmi irodája Péterfia-utca 53.

Eladó házak: Róhermere-u. 43. számú többrendbeli lakásokkal, 3 szobás beköltözhető, alapincézett masszív épület. Villamos megállónál több lakásos, adómentes eszladi ház eladó, Apafi-utcanál 2 szobás, előszobás mellékhelyiségekkel, 200 négyzetföld telekkel eladó Teglaskertben többiasásos, üzletes ház □-ól kerttel eladó. Több kisebb nagyobb házak eladók. — Eladó földek: 8 hold prima fekete föld és mellette 10 kat hold Vedres-dűlőben 3 kat hold, Hatápon kútnó bar na homok 5 h. eladó. Biharban 28 kat. h. lanyás föld eladó. Tokajban villatelek hegyoldalon 1100 □-ól eladó 1600 pengő. Pataky, Péterfia-utca 53. 957

Butor

Használt halószobabútorok kaphatók Vargakert-utca 11. szám alatt. 874

Minek a fényes kárákat, amikor olesobban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben, Piac u. 71. sz. 1966

Használt bútorokat, irodai berendezést, wert heimkasszat, üzletheben dezeset, magas áron veszek. Verő. Csapó-u. 10. 298 v. v

Új reklámé, hencser, ebédlőszék, műrosimentes afrikamatrac eladó kárpitosnál, Kandia-u. 15. 142

Kombinált szobák, reklámé, fotelek, írógép és rádiószatók, konyhaberendezések, ebédlőszék állandóan raktáron, Árpád-ter 24. Wesselényi-u. 1. sz. 139

Gazdasági eszközök

Tengeri morzsológép új prima gyártmány, vaszokrénnyel eladó József kir. berceg-utca 7.

Mezőgazdasági gépeket, eszközöket, alkatrészeket bármilyen vesz, eladó, vagy becsértél vitez Nagy János, Halvan-utca 41. Telefon: 26-19. 1874

15 folyóméter jócsoló gumicső, permetező, káposztaskád eladó. Postakert-utca 4. 123

Boroshordók 100—300 literesek, szőlőprés eladó Nap-utca 4. 138

Elveszett

Elveszett egy félpár világos drap női dísznőbőr kesztyű a Leiningen-utcától a nagyhídon át a Deák Ferenc és Piac-utcaig. A becsületes megtaláló Márki Géza színművésztől egy dedikált fényképet kap. Fénykép a Debreceni Újság—Hajdúföld kiadóhivatalában kapható meg. 99

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén Igazgató: Somogyi Gábor